Seria de literatură universală a BIBLIOTECII POLIROM este coordonată de Denisa Comănescu.

Daniel Pennac, *Aux fruits de la passion*
© Editions Gallimard, 1999
© 2004 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere
www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506 Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37; P.O. BOX 1-728, 030174
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a **României**:
PENNAC, DANIEL
Fructele pasiunii / Daniel Pennac;
trad. de Iustina Croitoru - Iaşi: Polirom, 2004
272 p., 18 cm (Biblioteca Polirom. Proză XXI)
ISBN: 973-681-662-1 I. Croitoru, Iustina (trad.) 821.133.1-31=135.1
Printed in ROMÂNIA

Fructele pasiunii
Traducere de Iustina Croitoru

POLIROM
2i

862937Z

Unul dintre cei mai iubiți scriitori francezi ai ultimului deceniu, **Daniel Pennac** s-a născut în 1944 în Maroc, într-o familie de militari. Şi-a petrecut copilăria în Africa şi în Asia de Sud-Est, în preajma garnizoanelor în care era mutat tatăl său. îşi ia licența în Litere la Nisa şi, aşa cum el însuşi declară, „de vreme ce nu voiam să mă fac ziarist, am devenit profesor de franceză". Debutează în 1973 cu un... pamflet, intitulat *Cui serveşte serviciul militar ?* în 1979 scrie împreună cu românul Tudor Eliad două romane politice burleşti în maniera lui Ilf şi Petrov: *Copiii Yaltei* şi *Moş Crăciun.* Se remarcă prin cărțile pentru copii: *Marele* i?ex (1980), *Ochi de lup* (1984), *Kamo şi eu* (1992) etc. în 1985, după o călătorie în Brazilia şi în urma unui pariu, publică la prestigioasa editură Gallimard romanul

La căpcăunii veseli, actul de naştere al lui Benjamin Malaussene, nefericitul „frate de familie" care le poartă de grijă nenumăraților lui frați şi surori făcuți de mama sa cu mai mulți tați succesivi şi abandonați tot succesiv în seama sa, împreună cu epilepticul cățel Julius. îi vor urma *Zîna carabină* (1987J, *Micuța vinzătoare de proză* (1989), *Domnul Malaussene* (1995), *Fructele pasiunii* (1999), ale căror tiraje depăşesc un milion de exemplare. *Domnilor copii,* apărut în 1997, este ecranizat în acelaşi an. Pennac este, de asemenea, autorul unui eseu extrem de hazliu intitulat *Ca un roman* (1992), în care le aminteşte celor care poate au uitat faptul că lectura, asemenea iubirii, lungeşte viața. în 1990 a primit premiul Livre Inter pentru *Micuța vinzătoare de proză,* iar în iunie 2002 i-a fost decernat Premiul Internațional Grihzane Cavour ca o recompensă pentru cele mai bine de două decenii petrecute în slujba literaturii. Cel mai recent roman al său, *Dictatorul şi hamacul* (2003), surprinde în binecunoscutul stil Pennac viața unui şir de dictatori dintr-un tărîm exotic, făcînd o analogie izbutită cu filmul lui Chaplin, *Dictatorul.*

în *Fructele pasiunii* - ultimul roman din saga familiei Malaussene - întregul trib are (ne)plăcerea de a vă invita la căsătoria ciudatei Therese, sora mai mică a lui Benjamin Malaussene, cu nesuferitul conte Marie-Colbert de Roberval, descendentul unei familii cu trecut dubios. Şi, ca dovadă că uniunea nu e nici pe placul puterilor superioare, luna de miere a însurăților se va dovedi complet nefastă.

Lui Tonino.

O pupătură: cincisprezece morți. Christian Mounier

In care aflăm că Therese e îndrăgostită şi de cine

1

Ar trebui să trăim *a posteriori.* Luăm hotărîri prea rapid. In veci n-ar fi trebuit să-1 invit la cină pe individul ăsta. Am cedat în mod pripit, şi asta va avea consecințe dezastruoase. Insă trebuie să precizez că presiunea a fost enormă. Tot tribul şi-a pus în minte să mă convingă, fiecare în felul său, cu o forță mai mare ca a unui incendiu:

— Cum adică, urla Jeremy, Therese e îndrăgostită şi tu nu vrei să-1 vezi pe gagiu-său ?

— N-am spus niciodată aşa ceva. Louna i-a luat vorba din gură:

— Cu alte cuvinte, Therese şi-a_găsit pe cineva care e înțeresaț_de ea — un fenomen pe Marte_ şi pe tine te doare-n cot?

— N-am spus că mă doare-n cot.

— Nu eşti curios nici un pic, Benjamin? Asta a fost Clara, cu vocea ei de catifea...

— Măcar ai habar cu ce se ocupă prietenul lui Therese ? a întrebat Piciul dindără-tul ochelarilor roz.

Nu, nici măcar nu aveam habar cu ce se ocupă.

— Cu poveşti!

— Cu poveşti ?

— Aşa ne-a spus Therese : e condeier! Să interzici intrarea unui povestitor în

prăvălia noastră însemna să distrugi cu totul sistemul de valori al Piciului. De la mine şi pînă la Loussa de Casamance, neuitîndu-i nici pe amicul Theo, bătrînul Risson, Clement Clement, Thian, Yasmina sau Cissou la Neige - acesta fusese universul Piciului de cînd deschisese ochii.

— E adevărat că theresofilul ăsta e scriitor? am întrebat-o eu ceva mai tîrziu pe Julie.

— Scriitor sau mecanic auto, ar trebui să treci peste asta şi să laşi de la tine. Dă o cină.

Ca de obicei, mama era prinsă într-o poveste de amor, cine ştie unde. A aflat vestea cea mare prin telefon, într-o dimineață pe la ora zece - cronțănit circumspect de biscuiți; ne suna probabil din pat, cu micul dejun dinainte. A spus ceea ce spune de fiecare dată cînd fiicele ei se amorezează.

14

— Therese s-a-ndrăgostit? Dar e mi-minat! îi doresc să fie la fel de fericită ca mine.

Şi a închis.

Cînd e vorba de femei, n-are nici un rost să apelezi la bărbați. M-am consultat cu prietenii mei numai de formă. Haduch, Mo şi Simon aveau aceeaşi părere:

— Ben, tu ai o problemă de fiecare dată cînd surorile tale se culcă cu cineva. Ai vrea să le păstrezi pentru tine, e latura ta „mediteraneană", cum ziceți voi ăştia.

Bătrînul Amar, în schimb, era cuprins de fatalismul său potolit:

— *Inch Allah,* fiule, voia femeii e voia Domnului. Yasmina m-a vrut pentru că Dumnezeu a orînduit s-o vreau şi eu pe Yasmina. Ai înțeles? Trebuie să ai mintea la fel de deschisă pe cît de cuprinzătoare e inima lui Dumnezeu.

M-am gîndit iarăşi la Stojil. Oare ce sfat mi-ar fi dat bătrînul Stojil, aplecat deasupra tablei noastre de şah, dacă n-ar fi murit înainte de vreme? Probabil acelaşi sfat pe care mi 1-a dat şi cînd lui Julie i-a trecut prin pîntece dorința de a avea o progenitură :

— Dă-i pace lui Therese.

15

Un răspuns foarte apropiat de laconismul ontologic al lui Rabbi Razon:

— Neamul omenesc e decizia femeii, Benjamin. Nici măcar Hitler n-a putut

să facă ceva în privința asta.

Fapt confirmat şi de Gervaise, a doua mamă a fiului meu, dublura lui Julie, un suflet de sfintă, care şi-a dedicat viața aducerii pe drumul cel bun a prostituatelor, acolo sus, pe Rue des Abbesses. Mă dusesem să mă sfătuiesc cu ea la grădinița pe care o deschisese pentru toți fiii şi fiicele curvelor din cartier. Adunătura de copii din flori țopăia în jurul ei mirosind a lapte acru şi a piele proaspătă. Gervaise se ridica deasupra acestei viermuieli ca stînca maternității.

— Benjamin, dacă Thârese vrea să facă un copil, o să-1 facă. Aici e vorba de pofte. Nici măcar prostituatele nu rezistă. Uită-te în jur.

Brațul ei descrise un cerc peste capetele „floricelelor" care scurmau prin curtea ei.

— Dacă eu nu pot împiedica una ca asta, tu cum crezi c-ai să reuşeşti?

îşi botezase creşa *Fructele pasiunii,* prin antifrază. O angajase pe sora mea Clara care-şi făcea apariția în fiecare dimineață

16

împreună cu Verdun, E Un înger şi fiu-meu, Domnul Malaussene. La urma urmelor şi ei erau tot fructe ale pasiunii. Gervaise şi Clara domneau în pace peste micuțul bordel.

în ceea ce-1 priveşte pe Theo, vechiul meu amic Theo, cel iubitor de bărbați, acesta mi-a servit un lamento într-o seară învăluită în tristețe:

— Ce vrei, de fapt, de la Therese ? Să-i placă femeile ? Homosexualitatea presupune un *factor de identitate* care, pe măsură ce trece timpul, te deprimă; ai încredere în mine, Ben, am studiat problema cu nesaț. Şi pe urmă, Therese a venit să-mi ceară sfatul... nu-i laşi spațiu de manevră.

— Ce ți-a spus ?

— Ceea ce ar vrea să-ți spună ție. Numai că i-e frică de tine, tu eşti şeful. Iar eu sînt mătuşa în vîrstă, căreia îi încredințezi totul şi care nu duce vorba mai departe.

Bineînțeles, la Editura Talion prestația mea avea de suferit. Şi nu speram nimic bun din partea reginei Zabo:

— Mai enervează-mă o singură dată cu familia ta, Malaussene, şi te zbor. Definitiv.

Asta nu mi-a plăcut.

— Bine, Maiestate, sînt concediat.

17

îndărătul uşii trîntite, a zbierat suficient de tare ca s-o aud:

— Să nu crezi c-ai să primeşti despăgubiri !

Pe culoar, Loussa de Casamance, vechiul meu amic Loussa, specialist senegalez în literatura chineză, m-a întrebat:

— *Chengfa, haizi ?* (Iar te-a pedepsit, băiatule?)

I-am răspuns că de data asta plecam de-a binelea.

— *Wo gai zou le, yilaoyongyi!*

— Predicatul la sfîrşit, băiatule, ți-am spus de o mie de ori: *yilaoyongyi, wo gai zou le*!

încă o dată, cu atîtea pe cap, mă luptam singur cu o problemă care nu era a mea. Mă rog, ce problemă ? Therese Malaussene îndrăgostită! Therese a mea atît de rigidă şi atît de vulnerabilă! Ghicitoarea mea sălăş-luind în sticlă de Murano. Atît de fragilă... îndrăgostită! într-o familie în care, încă din timpuri tribale, dragostea n-a zămislit decît ireparabilul! Şi totuşi mama, Clara, Louna ştiau cîte ceva despre asta. Cîte despărțiri, cîte eşecuri, cîte morți violente şi cîți orfani se adună atunci cînd tragi linie? Dragostea a pavat această familie cu cadavre

18

peste care țopăia o mulțime exponențială de copii, iar toate aceste femei erau gata să o ia de la zero, cu inima din nou tînără, să se bucure de roşeața bruscă din obrajii supți ai lui Therese, identificată numaidecît drept semnul dragostei, în timp ce eu sperasem să fie o banală tuberculoză.

E adevărat că fiecare are dreptul la pro-pria-i opinie, dar eu îmi pusesem toată nădejdea în bacilul Koch. Roşeața de pe chipul atît de livid al lui Therese, sentimentalismul neobişnuit al vorbelor sale de obicei atît de seci, aura emanînd atîta căldură la o fată aşa de rece, starea de visare febrilă, ochii strălucitori nu au decît o singură explicație: ftizie. Poți să iei tuberculoză şi din cauza romantismului, iar Therese nu ducea lipsă de aşa ceva. Şase luni de antibiotice şi se vindecă.

Am nutrit această speranță cît timp s-a putut. Apoi, într-o seară, am vrut să fiu cu inima împăcată. La o jumătate de oră după ce s-a dat stingerea, am intrat în camera copiilor şi m-am aplecat deasupra patului lui Therese:

— Therese, draga mea, dormi?

Ochii ei larg deschişi priveau noaptea.

— Therese, ce se întîmplă cu tine?

19

Mi-a răspuns:

— Iubesc.

Am încercat să mă fac că plouă:

— Ce anume iubeşti ? Mi-a confirmat:

— Iubesc un bărbat.

După o tăcere evanescentă, a adăugat:

— Aş dori să-1 cunoşti.

Şi cum tăceam în continuare:

— Cînd ai să vrei tu, Benjamin.

Stăteau pe capul meu de trei zile. încercau să mă înduplece. Asalturile se repetau. Purtam un război de tranşee, ştiind că era pierdut dinainte. în cele din

urmă cîinele Julius a pus punctul pe i.

— Şi tu ce părere ai despre povestea asta?

Mi-a aruncat o privire care nu admitea nici un comentariu.

— De acord, îl invităm mîine seară. Cîinele Julius iubea şi el poveştile.

.

20

Nu era condeier. Era consilier la Curtea de conturi. Piciul se afla încă la vîrsta la care îți legi speranțele de paronimie; auzea ce voia să audă. Dar tipul era consilier la Curtea de conturi, era îmbrăcat la costum cu vestă şi n-avea nici un chef să povestească ceva. Therese ni-1 prezentă:

— Marie-Colbert de Roberval, magistrat la Curtea de conturi. Consilier referendar[1] de rangul întîi, preciza ea mieros.

Cîinele Julius îşi înşuruba pe dată botul în fundul lui Marie-Colbert şi ridică spre mine o privire siderată: curtezanul-tehno-crat nu mirosea a nimic.

— încîntat, zisei eu.

1. In original, *conseiller referendaire,* magistrat la Curtea de conturi însărcinat cu verificarea conturilor celor care apar ca parte într-un proces şi de a instrumenta cazurile aflate în contencios.

***1**

— Fratele lui s-a spînzurat, ne anunță Therese.

Nu-mi dau seama dacă din cauza informației în sine, a caracterului său inopinat sau a seninătății lui Thărese, dar reacțiile tribului erau complet lipsite de fiorul adevăratei compasiuni.

— Dumnezeule! murmură Theo.

— Pe bune ? făcu Jeremy.

— Cu ce? întrebă Piciul.

— Regretele mele, şopti Louna, dar nu ne era clar dacă îl plîngea pe cel dispărut, îl consola pe cel care-i supraviețuise sau îi prezenta scuzele noastre.

Clara îi făcu o poză cuplului, flash-ul risipi stînjeneala şi Therese ne prezentă pe toți, în timp ce polaroidul scuipa fotografia:

— Familia mea, spuse ea.

Nu mai era nici o îndoială, Therese avea surîsul îndrăgostitei care îi prezintă iubitului multiubita viitoare familie prin alianță.

— Clara fotografiază absolut totul, adăugă ea pufnind în rîs.

— Sînt încîntat să vă cunosc, în sfîrsit, răspunse Marie-Colbert.

Avea o voce lipsită de timbru, dar nu şi de subînțelesuri; pe care le strecurase în locuțiunea adverbială *în sftrşit.*

22

Astăzi nu prea ştiu ce să cred despre masa cu pricina. Therese ținuse morțiş să fie prezentă toată şleahta: Theo în locul mamei absente, Amar în cel al tatălui pe care nu l-am avut niciodată, Julie în calitate de nevastă cu acte în regulă, Gervaise pe post de salvare morală, bătrînul Semelle în rolul bunicului-meşteşugar-pensionar-merituos, Haduch, Mo şi Simon în postura verilor de la țară şi Loussa de Casamance în cea a unchiului cultural în cazul în care conversația ar fi dobîndit altitudine. Clara aşezase pe masă nişte farfurii uriaşe si deasupra lor unele mai mici, Jeremy îl rugase pe consilierul lui Therese să-i spună „căror oameni urmărea să le dea sfaturi", Marie-Colbert răspunsese cu o voce neutră că „nu-i urmărea ca să le dea sfaturi", Semelle scosese la vedere medalia acordată de Primăria Parisului, dînd a se înțelege că n-ar refuza şi una de la Ministerul Muncii, Louna zîmbise din cînd în cînd în chip de scuză, Gervaise întrebase politicos ce conta Curtea de conturi, Marie-Colbert ținuse o „lungă alocuțiune" la sfîrşitul căreia ajunsese la concluzia că numita Curte de conturi era o poliție a polițiilor Şcolii Naționale de Studii Administrative, unde funcționari

23

austeri şi virtuoşi numărau radierele şparlite de colegii de an, Piciul apreciase că „se pricepe să povestească", dar eu nu auzisem mare lucru din toate astea, preocupat fiind să diger o interminabilă primă impresie. Marie-Colbert era un individ atît de solid, atît de drept şi atît de bine crescut, că poalele vestonului i se ridicau pe fesele dolofane. Spîn, durduliu, de o paloare ideală, cerceta lumea cu o privire care voia să bată pînă departe. Avea mîini zdravene - sportul, ca toate celelalte, fusese fără îndoială parte integrantă a educației sale - şi mi-1 închipuiam meloman de bunăvoie, genul ăla care cîntă Bach la ore fixe, cu o obstinație de metronom. Mînecile vestonului păreau cu o idee cam scurte şi nu-ți puteai da seama dacă era chel sau doar pieptănat lins. Noaptea, tîrziu, am trezit-o pe Julie s-o întreb ce părere are despre el.

— Nici una, mi-a răspuns ea, un funcționar după toate regulile artei, nimic mai mult.

Ei bine, tocmai asta mă punea pe gînduri. Unde dracu' găsise Therese această mostră de normalitate?

— La serviciu, mi-a răspuns ea cînd am întrebat-o, ştii foarte bine că nu ies niciodată !

24

Serviciul lui Therese era prezicerea viitorului. Activitate care se desfăşura într-o minusculă rulotă cehească, pe care Haduch, Mo şi Simon o găsiseră cine ştie pe unde, şi care stătea pe patru cărămizi de beton pe Boulevard de Menilmontant, sub zidurile cimitirului Pere-Lachaise, chiar acolo unde se termină tarabele. Vînt, zăpadă sau caniculă, toată specia umană stătea la coadă în fața rulotei lui Therese. Cu toată bunăvoința din lume, nu eram în stare să-mi

imaginez mutra impecabilă a lui Marie-Colbert ivindu-se din mulțime.

Numai că Therese nu mințea niciodată. — Vin tot felul de oameni să mă consulte. Ştii, Parisul mai are şi alte cartiere în afară de Belleville!

Fie! Ca să revenim la cina în chestiune, cred că ştiu ce nu era în regulă. Motivul pentru care am fost cu capul în nori. Polaroidul Clarei imortalizase cuplul. înainte de a se duce la bucătărie după nişte farfurii, soră-mea lăsase poza pe masă, lîngă mine şi o uitase acolo. Nu mi-au plăcut niciodată fotografiile polaroid... această nebuloasă cenuşie care capătă încet formă... chipurile care se ivesc din fundalul lipsit de densitate... generarea spontanee a

25

imaginii... carnația incontrolabilă... şi, ca să sfîrşim, vesela comemorare a unui prezent devenit instantaneu trecut... nu, aici se ascunde o chimie misterioasă care-mi trage o sperietură primitivă... frica de o revelație, de ceea ce vom vedea cînd totul se va fi *revelat.* Da, asta cred că s-a întîm-plat, tot timpul cît am stat la nenorocita aia de masă n-am făcut nimic altceva decît să trag cu ochiul la apariția lui Therese şi a lui Marie-Colbert din pătratul de gelatină cețoasă. Iar perechea perfectă n-a eclozat aşa, cu una cu două! Prima s-a ivit Therese. Ascuțişurile lui Therese, mai bine zis. Cum trasezi primele linii ale unei schițe. O Therese colțuroasă şi gălbuie, în primă instanță. Apoi obrajii de un roşu tuberculos ai unui chip care nu exista încă... cicatricea transversală a zîmbetului - s-a dat cu ruj pentru prima dată în viață... dar cui îi zîm-bea ea ? Nici urmă de Marie-Colbert. Therese prindea contur de una singură într-un vid în care transpăreau primele elemente ale decorului. Dar nici un Marie-Colbert. Să-mi fi fost într-adevăr frică ? Am crezut oare că Therese trezise din morți un vampir, care ieşise din Pere-Lachaise ca să stea la coadă în fața rulotei şi să-i sugă sîngele pînă la

26

ultima picătură? Probabil că da, din moment ce am răsuflat uşurat cînd am văzut cum prinde în sfîrşit contur masa palidă a magistratului... mai întîi, costumul impecabil... după aceea, el însuşi în interiorul costumului... şi la urmă, chipul căruia îi zîmbea Therese.

Probabil că aşa se desfăşurase întreaga cină, pentru că ultimul lucru pe care mi-1 aduc aminte din seara cu pricina e figura lui Marie-Colbert, aplecat deasupra mea, cu zîmbetu-i inexpresiv şi privirea fixă, şoptind cîteva cuvinte, în vreme ce restul tribului se extazia privind fotografia:

— Ar trebui să ne mai întîlnim, Benjamin. Adunarea găsea că asemănarea cu realitatea era uluitoare.

— în particular, preciza el. Şi lăuda fidelitatea culorilor.

— Mîine, la ora paisprezece.

Un cuplu fermecător, într-adevăr!

— La barul Crillon, îți convine? Un viitor promițător.

— Vom discuta despre nuntă.

27

II

în care facem cunoştinţă pe îndelete cu alesul Ce credem despre el

o

A doua zi, în lumina aurie din Crillon, la orele paisprezece fix, Marie-Colbert de Roberval („Spune-mi MC2, Benjamin, aşa făceam la facultate cu colegii de an"), MC2, îmi aduse deci la cunoştinţă intenţia de a o lua în căsătorie pe Therese cît mai curînd posibil. Cum obligaţiile profesionale nu-i lăsau prea mult timp la dispoziţie să dezbată problema, nu-mi cerea mîna surorii mele, şi-o acorda pur şi simplu. Se va căsători cu Therese peste două săptămîni, despre asta-i vorba.

— La biserica Saint-Philippe-du-Roule.

(„Ai idee ce spuneau fraierii despre mareşalul Petain[1] şi despre nemţi în timpul

1. Philippe Pătain (1856-1951), mareşal şi om de stat francez care în timpul celui de-al doilea război mondial - în ciuda declaraţiilor sale ferme privind necesitatea apărării intereselor Franţei învinse - duce o activitate politică de colaborare cu nemţii. In 1945 e judecat şi condamnat la închisoare pe viaţă.

ocupaţiei ?" mă întrebă Julie în acest punct al relatării mele. N-aveam idee. „O să-i aghesmuiască bătrînul Philippe pe toţi.")

— Fără contract prenupţial, preciza MC2 amestecînd în cafea. Tot ce-i al meu va fi si al ei. Cît despre ea...

Linguriţele tăcură.

— Ea îmi este de-ajuns.

Asta ca să-mi aducă la cunoştinţă că un prinţ binevoia să mi-o ia pe Cenuşăreasă şi cu şi fără şaretă. (Bogătaşul se foloseşte de aceste înţepături pentru a indica preţul sentimentelor!)

— Nu te grăbi să tragi concluzia, Benjamin, că Therese va duce o viaţă de femeie întreţinută. Nu-i stă în fire.

Tăcere. Priviri pătrunzătoare. Cuvinte alese cu grijă:

— Sora ta e o femeie excepţională. Era pentru prima oară cînd Julius, cîi-

nele, şi cu mine auzeam vorbindu-se despre Therese ca despre o femeie. Cum orişice compliment merită recompensat, Julius îşi înfipse botul plin de afecțiune între picioarele Iu' cumnatu', în timp ce dădea vesel din coadă pe deasupra ceştilor noastre pe jumătate pline. Se stîrneşte o ploaie de cafea, zaharnița zboară, ospătărimea se

32

apropie grațioasă, şervetele şterg masa, nu face nimic, culcat, Julius! Alte prăjituri, cafele aburinde, şervețele imaculate, iată, putem continua, te rog nu te supăra pe el...

— Therese nu îşi va abandona activitatea. Doar că şi-o va exercita în sfere mai...

Ce adjectiv căuta: „eminente" ? „demne de a fi frecventate"? „lucrative"? „informate"? „responsabile"? Brusc, discuția o coti pe o scurtătură:

— Ți-a povestit cum ne-am cunoscut? S-au întîlnit în legătură cu spînzuratul.

Fratele lui Marie-Colbert de Roberval (MC2), Charles-Henri de Roberval (CH2), spînzuratul. Blestemat efect al deontologiei, spînzurarea asta! Iată întreaga poveste: MC2 conduce o anchetă despre bugetul unui minister în fruntea căruia se aflase în urmă cu cîțiva ani fratele său, iar CH2 se spînzură. Se simțise Charles-Henri cu musca pe căciulă şi bănuia că avea să fie dat pe mîna judecătorilor de instrucție? Ii era frică să nu-şi vadă numele răstignit pe prima pagină a ziarelor?

— Temeri cu atît mai absurde, cu cît era vorba despre o anchetă de rutină, te asigur, iar felul în care Charles-Henri gestionase banii s-a dovedit fără reproş.

33

Dar familia de Roberval avea onoarea în sînge şi un simț civic înnăscut. O constantă a familiei de pe vremea lui Colbert, exact! Particula de noblețe dobîndită în timpul lui Ludovic al XlV-lea fusese pusă de la Revoluție în slujba Republicii.

— Două secole de iacobinism incoruptibil, Benjamin, cu o uşoară deviație de dreapta, recunosc. Poate că noi doi nu votăm la fel, dar centralismul, moştenirea comună a Secolului Luminilor şi a Republicii, aici sîntem de acord, nu?

Pe scurt, Charles-Henri se spînzură. In reşedința familiei Roberval, pe Rue Quincampoix, numărul 60, aproape sub picioarele fratelui său. Era posibil să fi fost din cauza anchetei lui, a lui Marie-Colbert ? MC2 nu mai doarme, nu mai mănîncă, nu mai bea, îşi pierde pofta de viață.

— Ăsta e cuvîntul potrivit, Therese mi-a redat pofta de viață!

Ceea ce tot nu mă lămureşte cum s-au cunoscut.

— Printr-un coleg de generație, fost ministru şi el.

Care o cunoştea de unde?

— Din cauza servitorului său chinez. Chinez din Guangzhou, mai precis. Un

34

amărît de la voi din cartier, a cărui nevastă şi-a luat lumea-n cap şi care a început să-şi pună la îndoială virilitatea. Sora ta i-a ghicit după metoda Yijing şi lucrurile au reintrat în normal; soția fugară s-a întors acasă, iar familia s-a mărit.

— Metoda Yijing?

— Metodă de divinație chineză, se aruncă nişte betisoare, care în cădere formează un fel de ideograme. Ca un morocco spiritist.

— Therese ți-a ghicit şi ție după metoda Yijing?

Nu, la sfatul colegului de generație, Marie-Colbert s-a dus s-o consulte pe Therese cu data, ora şi locul naşterii lui Charles-Henri, ca şi cum ar fi fost vorba de un frate viu şi nevătămat al cărui viitor voia să-1 afle. Therese îşi aruncase un ochi asupra cifrelor şi pe amîndoi asupra lui Marie-Colbert: „Omul acesta s-a spînzurat acum două săptămîni, era fratele dumneavoastră şi vă întrebați dacă sînteți răspunzător de moartea lui. Sînteți foarte tulburat".

— Aşa mi-a zis, Benjamin, cuvînt cu cuvînt.

35

Lucru confirmat de Therese, cuvînt cu cuvînt, chiar în aceeaşi seară:

— Aşa e, Marie-Colbert n-ar fi putut împiedica sinuciderea lui Charles-Henri, în viața mea n-am văzut o conjunctură astrală mai nefericită: Marte şi Uranus în Casa a VlII-a, nici nu-ți imaginezi, Benjamin! Şi colac peste pupăză în opoziție cu Saturn! Nu, prea multe conjuncții! Am făcut tot ce era omeneşte posibil să-1 liniştesc pe Marie-Colbert. Se simțea îngrozitor de vinovat. Avea atîta nevoie să fie consolat... Ştii, mi-âduce aminte de tine, Benjamin... atît de rațional, şi totuşi atît de emotiv! Deci v-ați văzut! Cum a decurs întîlnirea ? Povesteşte-mi!

Adunat împrejurul mesei, familionul nu pierdea, bineînțeles, nici o vorbuliță.

— Unde v-ați întîlnit? întrebă Clara.

— La barul Crillon.

— Vax, afacerile importante, în ziua de azi, se discută la barul Hemingway, interveni Jeremy.

— De unde ştii tu? îl întrebă Piciul.

— Tacă-ți fleanca! îi sugeră Jeremy.

— Ba tacă-ti tie! îl sfătui Piciul.

36

— Eu aş înclina mai curînd pentru cafeneaua Coste, sublinie Theo, care trecuse pe la noi în seara aceea. La Coste se fac jocurile în zilele noastre.

— Ba la barul Hemingway, o ținu Jeremy pe-a lui, la barul Hemingway de la Ritz.

— Ba la cafeneaua Coste, îți spun eu, de şase luni cafeneaua Coste e locul

unde se pun la punct afacerile, repetă Theo.

— Gogoşi! făcu Jeremy.

— Totul depinde de ceea ce vrei să faci în viață, încercă Clara. Dacă te pasionează fotografia, de exemplu...

— Oricum, un rendez-vous la Crillon... susură Louna.

— Demodat, o tăie scurt Jeremy.

— Ce ți-a spus? întrebă Therese. Despre ce-ați vorbit?

— Despre viitorul tău, copilă. Şi despre viitorul națiunii.

Da. MC2 se înflăcărase. Aptitudinile de ghicitoare ale lui Therese îl lăsaseră „literalmente mut de uimire". Cu vocea lui egală şi cu corpul lui mare şi țeapăn, era în culmea entuziasmului. Auzindu-1 ai fi crezut că viitorul patriei depinde în întregime de

Therese. Therese incarna „intuiția indispensabilă oricărui guvern, corecția necesară adusă raționalității oarbe". Ea reprezenta „partea dreaptă a creierului" republicii, „această parte intuitivă a spiritului, în mod scandalos neglijată de sistemul nostru educativ în favoarea raționalismului care ajunge în cele din urmă să se lovească de propriile limite".

Jur că aşa vorbea. Să mor eu! A zîmbit cu gura pînă la urechi:

— Iar asta ți-o spun eu, Benjamin, eu, Marie-Colbert de Roberval, care port un prenume cu greutate îngemănat cu un patro-nim pe măsură!

(Dacă vă spun că aşa vorbeşte...) In entuziasmul lui, a comandat cîte un coniac pentru fiecare.

— Ei, bine, bătrîne, am venit şi a doua oară! Zece minute față în față cu sora ta au fost suficiente ca să-mi recunosc slăbiciunea inimii. Sper să nu fiu taxat de superstițios !

Ba dimpotrivă, căsătorindu-se cu Therese, Marie-Colbert îşi lua angajamentul să alunge toate ghicitoarele care năpădeau căile puterii. Cu Therese însă, lucrurile stăteau altfel.

— Cu ajutorul lui Therese nu ne-am fi dizolvat niciodată.

— Dizolvat ?

— Adunarea națională. Dizolvată. Anul trecut. Iți aminteşti? Deputații... pierderea alegerilor. Dacă am fi consultat-o atunci pe Therese nu ne-am mai fi dizolvat. Am fi fost în continuare la cîrmă şi Franța ar fi dus-o mai bine.

Asa care va să zică.

— Si dacă fratele meu te-ar fi cunoscut, nu s-ar fi spînzurat în nici un caz.

Poftim?

Tăcu. Coniacul i se învîrtea în căuşul palmelor. Ai fi zis că încearcă să citească în el viitorul mortului. Am profitat de moment ca să descifrez în paharul propriu viziunea mea despre viitor: Therese abandonînd zațul cafelei ca să ghicească în şampanie scumpă... draga mea Therese lăsîndu-şi rulota pentru

mobilierul Ludovic al XV-lea şi tarotul pentru jocul de bridge... Am văzut-o foarte clar acolo, în fundul paharului pîntecos -Therese aplecată deasupra mesei de bridge acoperite cu catifea, ghicind viitorul acestei lumi strălucite în jocul morții întins dinaintea ei. Aceasta a fost prima sclipire pe care am avut-o. O, nimic, de trei ori nimic, o imagine trecătoare, fugară, dar clară ca un decret: eram în rahat. Poftim. Mariajul ăsta

38

39

avea să mă bage în rahat pe mine personal, Benjamin Malaussene. Şi nu în orice situație de rahat, ci într-una care nu are nimic în ccmiurTcu situațiile de rahat obişnuite, din care destinul m-a scos pînă acum. Nu, e vorba de ditamai latrina, de_diniensiuni oceanice, în comparație cu care tot ceea ce mi se întîmplase pînă atunci nu era decît o glumită. Nu ştiam de ce anume mă vor acuza, dar, în fundul paharului de coniac şi în tăcerea de pîslă a barului, totul căpăta dimensiunea absolutului. De data asta o s-o pățesc de-adevăratelea. Şi nu voi avea scăpare. De data asta nu mă vor acuza de una sau de alta, nu, nu, mă vor acuza de *tot.*

Şi parcă pentru a se face ecou spaimelor mele, vocea lui Marie-Colbert (Marie-Colbert!) pronunță apăsat:

— Meseria asta de țap ispăşitor, Benjamin...

Fără nici o îndoială, un nor de rahat se formase deasupra capului meu.

— Dacă l-ai fi învățat măcar lucrurile de bază ale meseriei de țap ispăşitor, fratele meu ar fi în viață şi în ziua de azi.

Cît e ceasul? Trebuie să fug. MC2 continua, uitîndu-se drept în ochii mei, de

40

parcă s-ar fi confesat pentru prima oară în viață:

— Charles-Henri era un produs exemplar al Şcolii de Administrație, ca şi mine, adică un țap ispăşitor ca tine. Numai că noi, ceilalți, nu ştim să fim țapi. Şcoala ne pregăteşte pentru cele mai înalte funcții, intrăm în Şcoală elevi merituoşi şi ieşim ministeriabili. Dar ce-i acela un ministru, Benjamin? Dar un preşedinte-director general? Dar un administrator? Dar director de trust? Elemente fuzibile, dragul meu! Țapi cu gîtul tăiat la fiecare cotitură a vieții politice. Avem impresia că ne-am format pentru a gestiona lucrurile şi, cînd colo, sîntem destinați sacrificiului! Un profesor de ştiința țap-ispăşirii, iată ce lipseşte din Scoală! Cineva de calibrul tău, care s-ar pricepe să pregătească elita pentru sacrificiu atunci cînd ea se crede sortită puterii. îți spun, Şcoala are nevoie de învățăturile tale! Ar fi trebuit să mă simt onorat. O propunere de angajare, chiar în momentul în care Regina Zabo mă ejectase... Şi încă la Şcoala şcolilor! Eu, să-i învăț pe şefii şefilor ! Dar e greu de spus de ce, în locul cununii de lauri, deasupra capului mi se împletea un nenorocit de nor de rahat.

41

— Şi chiar în cazul în care ar fi fost vinovat, Charles-Henri nu s-ar fi spînzurat dacă i-ai fi fost profesor. Şi-ar fi jucat rolul de țap-ispăşitor ca un elev excepțional, cum de altfel era, şi în ziua de azi ar fi fost viu şi nevătămat.

Norul îşi elibera deja efluviile în comparație cu care cele emanate de cîinele Julius miroseau frumos. De ce eu? De ce tot eu?

— Nu glumesc, Benjamin. Porțile Şcolii îți sînt deschise. Dă-mi numai un semn, şi vorbesc cu cine trebuie.

Nu, nu! Foarte drăguț din partea ta, dar nu-i sufla nici un cuvințel cui trebuie, mai ales cui trebuie. De altfel, trebuie să plec, m-am simțit foarte... cafeaua... discuția... coniacul, bineînțeles, încrederea ta... onoarea pe care i-ai făcut-o surorii mele... e într-adevăr foarte...

— încă ceva, Benjamin. Deci mai e încă ceva!

Şi Marie-Colbert de Roberval, consilier referendar de rangul întîi, viitorul meu cumnat, mi-a servit cea mai cea chestie în timp ce cerea nota de plată:

— N-o lua ca pe un afront, dar aş prefera să nu participați la căsătoria noastră. Nici tu, şi nici vreun alt membru al familiei tale.

42

Argumentele lui aveau justificare. Therese îi povestise despre amorurile fără cununie ale mamei (tații decăzuți din funcție), mariajul Clarei (moartea violentă a soțului), căsătoria chirurgului Berthold cu prietena noastră Modine (cafteală generală în drum spre altar, în catedrala Notre-Dame: şapte răniți, dintre care trei cu răni serioase)... „lucruri care l-au marcat profund, Benjamin". Nu e vorba că lui Marie-Colbert i-ar fi fost ruşine cu familia noastră, dar nu voia să rişte declanşarea unui război

> 7

civil în timpul ceremoniei de la Saint-Philippe-du-Roule, asta-i tot: „pur şi simplu sora ta n-ar putea îndura aşa ceva; are un simt al... sacrului ieşit din comun". (Si încă cum!)

— Dar n-am avut curajul să-i vorbesc lui Therese despre asta, aş prefera să-i spui tu, ca şi cum ar fi ideea ta. Te rog, Benjamin,

4

43

pune această mică laşitate pe seama delicateței mele.

Julius, cîinele, şi cu mine rumegam toată povestea în timp ce ne întorceam în Belleville. încercam „să tragem consecințele" din discuția anterioară, cum spun politicienii. Dar consecințele n-au nevoie de nimeni pentru a le trage, spre deosebire de concluzii care tocmai asta reclamă. Consecința este tocmai prăbuşirea unei concluzii prost trase. Viitorul mi se înfățişa negru. Şi n-avea nici un rost să privesc în sus ca să-mi dau seama că norul de rahat ne urma...

Pe scurt, despre ce e vorba, de fapt? Marie-Colbert de Roberval, un animal

politic hrănit la sînul Istoriei, îşi propune să exploateze darurile lui Therese în beneficiul propriei cariere. Şi acelaşi strateg ar vrea să mă ungă rapid profesor la Şcoala şcolilor, pentru ca într-o bună zi să-mi pună în cîrcă fărădelegea fărădelegilor. „Meseria asta de țap ispăşitor, Benjamin..." Imagina-ți-vă, un țap la scară națională, ce beneficii neaşteptate pentru un amator de putere! Şi o clarvăzătoare ca să-1 ajute să devină calif în locul Califului în aceste vremi de rău augur - visul oricărui politician intrigant de doi bani! Nu, nu, nu există nici un

44

gram de sentiment în toată povestea asta. Numai calcul. Numai planuri meşteşugite care sînt puse în aplicare cu metodă. Ascultă, domnule, nu o iubeşti pe Therese şi, ca să vorbesc pe limba ta, nu te voi lăsa s-o sacrifici pe altarul propriilor ambiții.

Cele şase picioare ale noastre ne purtau spre Belleville, străbătînd un Paris electoral unde cîinele Julius se pişa pe anumite afişe cu candidați, iar pe altele nu. La început nu i-am dat atenție, dar după aceea nu mi-a venit să-mi cred ochilor. Şi totuşi nu încăpea nici o îndoială, dintre toate mutrele de viitor care afişau zîmbete promițătoare la terminarea şcolilor, Julius le alegea cu multă grijă pe cele cărora urma să le aducă afrontul unui jet gălbui. Piciul şi Jeremy mă preveniseră, dar nu voisem să cred.

— L-am învățat noi, Ben, pe cuvînt.

— E deştept, ai să vezi, nu se înşală. O adevărată conştiință politică!

Doamne-Dumnezeule, si totuşi era adevă-rat. Cretinii ăia de frați ai mei îl inițiaseră pe Julius în tainele sacrilegiului electoral! In vreme ce eu mă chinuiam să le inculc respectul pentru părerile celorlalți şi virtuțile pluralismului, ei îmi transformaseră cîinele în cea mai intolerantă viețuitoare a capitalei.

45

— Opreşte-te, Julius, pentru Dumnezeu! Julius nu se oprea. Julius se pişa, iar

candidații se înmuiau. Anumiți candidați. O spaimă retrospectivă mi-a ridicat părul pe ceafa. Şi dacă din cauza tîmpiților ălora mici Julius s-ar fi pişat pe Marie-Colbert în mijlocul barului Crillon ? Dar nu se punea problema, cîinele Julius ducea o politică d *la franqaise*: se războia cu imaginea pentru a pactiza mai fructuos cu omul în carne şi oase. Ticălosul! Conştiință politică pe dracu'! Cică-i realist! Potaie amărîtă...

— Opreşte-te, Julius!

De data asta, treaba era mai serioasă. Ajunseserăm acasă. De vreo şase zile, o mînă anonimă lipise figura angelică a unui oarecare Martin Lejoli pe zidul din față al casei. Martin Lejoli ne promitea o Franță monocromă fluturîndu-ne o torță tricoloră. Jeremy, Piciul şi toată gaşca lor abia apucaseră să îi picteze coarne sau mustăți, să-i înnegrească incisivii sau să-i învinețească ochii, să-i orneze fruntea cu o virgulă hitle-riană sau să-i transforme torța într-un penis de

toată jena că, în fiecare dimineață, Martin Lejoli renăştea din martiraj, nepătat, tricolor şi surîzător, într-un afiş nou-nouț. Aşezat pe posteriorul lui rotofei, cîinele Julius îl

46

privea pe Martin în ochi. Cînd am înțeles ce avea de gînd să facă, era prea tîrziu. Am făcut stînga-mprejur, recunosc. Mi-am renegat cîinele şi am pătruns în casă plin de ruşine. Cînd am avut curajul să dau perdeaua la o parte, Martin Lejoli fumega deasupra unei torțe foarte asemănătoare cu a sa, iar Julius zgîria la uşă ca să intre şi el.

Nebunia asta mă terminase. Eram şucă-rit. Cît trăiesc eu, Therese n-o să se mărite cu Marie-Colbert şi cu asta, basta!

— Pui pariu? m-a întrebat Julie.

Am pariat şi am pierdut.

Therese mi-a desființat argumentele unul cîte unul. începînd cu cele mai convenționale. Asta s-a întîmplat la masă. In tăcerea tribului. Iată dialogul:

EU: Therese, ai încredere în mine?

EA: Nu am încredere decît în tine, Benjamin.

EU: Nu reuşesc să-1 citesc pe Marie-Colbert ăsta al tău.

EA: E treaba mea să-1 citesc.

EU: Nu ştii nimic despre el, Therese.

EA: Familia lui e menționată în cărțile de istorie încă din secolul al XVTI-lea.

EU: în zilele noastre politica nu mai e o meserie sigură!

47

EA: Spune-mi o singură meserie care mai e sigură în zilele noastre.

EU: In fine, Therese, te-ai uitat la el? Se vede clar că nu e din lumea noastră.

EA: Lumea mea e viața.

EU: Să serveşti invitații cu fursecuri într-un taior Chanel - asta-i viață?

EA: Nu e nici mai bine, nici mai rău decît să spăl vasele în capot.

EU: Tipul e un încrezut, Therese, ne disprețuieşte, n-a fost în viața lui mai încoace de Bastilia, pînă nu l-am invitat noi la masă.

EA: Tu treci des prin Place de la Concorde, Benjamin?

EU: Are un sinucigaş în familie.

EA: Fratele lui nu s-ar fi spînzurat, dacă te-ar fi cunoscut, sînt convinsă.

EU: Therese de Roberval... nu, acum pe bune, crezi că ți se potriveşte, Therese de Roberval ?

EA: Propriul tău fiu se numeşte Domnul Malaussene Malaussene. Adu-ți aminte că am fost împotrivă.

EU: Therese, crede-mă, n-am nimic cu el, dar individul ăsta nu-mi spune nimic bun. E rigid ca un decret.

EA: Iar eu sînt toată numai unghiuri ascuțite, sîntem făcuți unul pentru altul.

48

EU: în cinci ani ai să divorțezi!

EA: Cinci ani de fericire? N-am sperat niciodată la atîta.

Cum metoda burgheză nu dădea rezultate, am încercat s-o bat pe Therese pe propriul teren.

— Bine, draga mea, hai să ne calmăm.

— Eu sînt calmă.

— Căsătoria e un lucru serios.

— Cu asta sînt de acord.

— Ți-ai luat măsuri de prevedere?

— Ce măsuri de prevedere?

— I-ai studiat conjunctura astrală măcar? Dar pe-a ta? Dar pe-a amîndurora? Te-a interesat viitorul vostru comun?

— Astrologia nu foloseşte la asta, Benjamin.

— Nu?

— Astrologia presupune preocuparea pentru ceilalți, nu pentru propria persoană.

— Nu mă obosi cu chestiuni de deontologie!

— Nu-i o chestiune de deontologie. Dragostea te face orb, despre asta-i vorba. Dacă aş vrea să dau în cărți pentru amîndoi, n-aş putea, pur şi simplu. Dragostea nu se prezice, se clădeşte. Uită-te la Julie şi la tine...

-Las-o în pace pe Julie, bine?

49

(Cu atît mai mult cu cît Julie era pe cale să cîştige pariul.) M-am hotărît să las baltă diplomația şi să scot asul din mînecă:

— Thârese, Marie-Colbert ne-a interzis să participăm la căsătorie, ți-a spus?

— Şi ce ? Doar eşti împotriva ei. îți face un serviciu, nu?

Jur că între întrebările mele şi răspunsurile ei nu era pauză mai mare de o fracțiune de secundă. în cele din urmă i-am spus-o pe aia dreaptă:

— Ascultă, Therese, m-am uitat bine în după-amiaza asta la Marie-Colbert, nu voiam să-ți spun, dar în urma discuției am rămas cu convingerea că nu vrea decît să-ți exploateze darul pentru cariera personală, şi cu asta am încheiat. E un om interesat de putere şi se căsătoreşte cu tine din motive politice!

— Vrei să spui că nu mă iubeşte pentru mine însămi?

— Exact. Pe el îl interesează ghicitoarea Therese.

— Asta măcar e uşor de verificat.

A pronunțat fraza aceasta cu un zîmbet atît de liniştit, încît mi-a redat curajul.

— A doua zi după noaptea nunții îmi voi pierde darul, adăugă ea. Dacă mă repudiază

50

înseamnă că a vrut să se căsătorească cu o prezicătoare.

Ne-a trebuit ceva timp să asimilăm toate informațiile conținute în aceste cîteva cuvinte.

Jeremy a explodat primul:

— Vrei să spui că atunci cînd n-o să mai fii... n-o să mai...

— Exact.

— Pentru că voi încă nu... adică el nu te-a...

— Regulat? Futut? Cordit? Ciocănit? întrebă Therese împrumutînd cuvinte din vocabularul lui Jăremy. Nu. M-am hotărît să rămîn virgină pînă la căsătorie. Un strop de originalitate în viața noastră familială.

— Faci aluzie la mama?

— Mama e mama. Eu sînt eu.

Iar seara s-a încheiat prost, cu Jeremy luînd agresiv partea mamei pe care Therese se abținea s-o atace, pînă cînd toată lumea a plecat izbind uşile, cum se întîmplă şi în cele mai solide familii.

51

III

în care se spune
că dragostea e într-adevăr
ceea ce se spune că ar fi

•

c O

Am făcut totul, am făcut într-adevăr totul să împiedic acest mariaj. Mai întîi m-am descotorosit de Theo care lua în mod scandalos partea lui Therese. Tocmai se îndrăgostise nebuneşte de un agent de la Bursă şi propovăduia pasiunea ca pe ultima dintre valori şi cel din urmă liman al nostru. în logica lui caracteristică, îmi debita argumente cu care în alte circumstanțe aş fi fost de acord:

— Las-o pe Therese să se mărite cu individul ăsta, Ben, dacă ai şti ce mult am vrea Herve şi cu mine să facem un copil!

— Vrei să-mi faci un serviciu, Theo?

— Orice.

— Du-te acasă şi nu mai da pe aici decît după ce rezolv problema asta.

— Benjamin, dar eu mă simt atît de bine la voi. Herve a fost mutat la Tokyo şi n-am mijloacele financiare să-mi petrec serile la telefon.

55

— Facem chetă.

După asta m-am ocupat de Jeremy în ochii căruia nu reprezentam decît o autoritate obtuză care se opunea unei căsătorii din dragoste, „ca boşorogii ăia tîmpiți din Moliere", preciza el.

— Jeremy, aminteşte-mi cînd te-am pocnit ultima dată.

în timp ce el îşi scormonea în memorie, i-am explicat mai pe înțeles:

— Mai bagă-ți tu nasul în povestea asta, şi-am să-ți trag vreo două de-am să te las lat. E clar? A, şi dacă tot am ajuns aici, să termini tîmpeniile cu afişul lui Martin Lejoli ori dacă nu, brațele vînjoase care îl lipesc la loc seară de seară o să te omoare din cîteva suturi în fund.

Odată Theo şi Jeremy expediați, mi-am consultat prietenii unul cîte unul, ca un veritabil şef de partid cînd vine vremea îmbunătățirii imaginii. N-am ajuns la nici un rezultat. Nici măcar bătrînul Semelle nu vedea cum am putea împiedica desfăşurarea evenimentelor.

— Nimeni nu poate face nimic împotriva căsătoriei, Benjamin. Uite, de exemplu, cazul meu şi al nevesti-mii: familiile noastre erau împotrivă. Şi aveau dreptate: eu am bătut-o

56

toată viața, iar ea mi-a băut toți banii. Cînd ciroza m-a lăsat văduv, n-aveam nici cu ce-i plăti înmormîntarea, îți aminteşti? Dacă n-ați fi fost voi, ajungea la groapa comună. Ei bine, o regret... Mă rog, nu atît pe ea o regret, cît mai ales căsnicia, se corectă el. Julie, care înainte de a mă întîlni făcuse înconjurul lumii ca să studieze dragostea, avea, cu siguranță, să-mi dea nişte sfaturi valabile. Am întrebat-o ce credea sincer, ca femeie, despre Marie-Colbert. Mi-a răspuns:

— Prezervativ.

— Poftim ?

— Are carnație de igienist şi degete de ginecolog. Fute cu prezervativ. Vreau să spun fie că-i vorba de SIDA, fie că nu. Genul ăsta de individ s-a futut întotdeauna cu căciulită.

— Credeam că adevărații oamenii politici sînt priapici, tauri comunali.

— Asta nu-i suficient pentru a fi buni la pat, în schimb e de-ajuns să facă din ei nişte soți dezgustători.

— Şi cum pot împiedica aşa ceva, Julie ?

— *A priori,* nu poți.

— Dar *a posteriori?* După examinarea completă a domnului?

57

Ideea îmi venise chiar în timp ce puneam întrebarea. Trebuia să facem săpături cu privire la Marie-Colbert de Roberval. Voiam să ştiu totul despre individul ăsta, cariera lui, familia, genealogia, creierul lui de reptilă, totul.

— Dacă Therese vrea să-şi rupă gîtul, măcar s-o facă în cunoştință de cauză!

în zadar s-a străduit Julie să mă facă să-mi dau seama că în dragoste „cunoştința de cauză" e piatra care ascute pasiunile, şi că ea m-ar fi iubit chiar dacă cineva i-ar fi prezentat dosarul meu - ochiul ei de ziaristă de investigații sclipise, iar Marie-Colbert putea să se aştepte la o scanare profesionistă.

— Nu scăpa din vedere moartea lui fra-te-său, Julie. Suicidul e adesea tranzitiv în politică. Vreau să ştiu dacă Charles-Henri şi-a petrecut funia în jurul gîtului de bunăvoie sau dacă a fost ajutat.

Eu, împreună cu Haduch, Negrul Mo şi Simon Algerianul am atacat pe un alt front. Voiam să verific povestea cu servitorul chinez. E adevărat că Therese a adus o chinezoaică din Belleville înapoi în patul soțului ei ? Si că amintitul sot era în serviciul unui

7 7

fost ministru? Care ministru era prieten

58

cu Marie-Colbert? Una peste alta, e adevărat că Marie-Colbert o consultase pe Therese în rulota cehească? Şi dacă-i adevărat, atunci cîți politicieni veneau la soră-mea să le dea în cărți ? Şi de cît timp ? Şi unde avea Therese de gînd să ajungă? Şi în ce fel o plăteau oamenii ăia?

Haduch, Mo şi Simon înregistrară tot fără să-şi noteze. Mă ascultau împărțindu-şi în gînd sarcinile. în momentul închiderii şedinței, Haduch a observat cu îndreptățire:

— Pe onoarea mea, Ben, te transformi în mafiot! Un Corleone de cinema.

— Din cauza arabilor. Tot zicîndu-mi că sînt fratele vostru, m-ați molipsit de sentimentul familiei.

*****

în ciuda acestor aspecte, nu rupsesem legăturile cu Therese. N-o scăpăm din ochi şi aveam discuții lungi despre dragoste, despre aparenta ei soliditate şi despre dependența pe care o creează.

— îl iubeşti, îl iubeşti, de unde *ştii* că îl iubeşti, Therese?

— Pentru că pe el nu-1 pot citi. Nu reuşesc să văd prin el. Nu-1 văd decît pe el.

— Săptămîna oarbă?

59

— Atracția şi încrederea.

— încredere bazată pe ce, Dumnezeule mare?

— Pe atracție.

Uneori devenea malițioasă.

— Adu-ți aminte, Ben, cum ai cunoscut-o pe Julie... Fura pulovere. (Pe vremea cînd lucram la Magazin împreună cu Theo.) Tocmai tu, care ne-ai învățat că nu e bine să şparleşti... Pe ce se baza încrederea ta, poți să-mi spui? Pe dimensiunile ei, frățioare. La vremea respectivă nici eu nu voiam să accept o asemenea cumnată, îți aminteşti ?

îmi aminteam foarte bine. „Cum poți să dormi pe burtă cu sînii ăştia aşa de mari ?" Primele cuvinte adresate de Therese lui Julie în chip de bun venit.

— M-am înşelat, Ben, aşa cum şi tu te înşeli în privința lui Marie-Colbert.

(Marie-Colbert... n-am să mă obişnuiesc niciodată.)

Conversații de după cină. Therese şi cu mine o luam în jos pe Boulevard de Belleville, treceam pe lîngă cinematograful Zebra pus în vînzare după atîta timp, dar care nu se vînduse încă - Doamne sfinte, ce bine, ai fi zis - însă în cele din urmă se va vinde pe doi bani, tocmai pentru că nu mai e nimic

60

sfint pe lume, nici măcar şandramaua asta veche, nici măcar lungana asta numai piele şi os care păşeşte alături de mine, pe care trecătorii o salută ca pe o prezență familiară şi pe care un nenorocit cu particulă de noblețe e gata s-o manipuleze pentru a-şi pune în aplicare nu ştiu ce planuri mîrşave...

— Ai grijă, Benjamin, ştiu la ce te gîn-deşti...

Rîde uşor:

— Nu uita că sînt încă virgină.

Apoi o coteam pe Rue de l'Orillon unde Jeremy şi Piciul jucau baschet împreună cu prietenii lor, printre mormane de fiare vechi care prefigurau Bronxul nostru; alteori urcam pe Rue Ramponneau locul în care noul Belleville, născut mort în arhitectura lui autistă, privea către vechiul Belleville cu forfota lui gălăgioasă, unde mame de familie evreice, cu posterioarele lor somptuoase revărsîndu-se peste marginile scaunelor, o salutau pe Therese şi îi mulțumeau pentru că datorită ei *„treaba aia'*[1] se aranjase, ne invitau să bem ceai sau ne dădeau la pachet semințe de pin şi mentă ca să ne facem ceai acasă: „Hai, fata mea, nu mă refuza, că-ți dau cu toată inima, pe viața copiilor mei!" Sau urcam pe Rue de

61

Belleville pînă la stația de metrou Pyrenees, traversam de la un cap la altul China, unde Therese avea parte tot de recunoştință veşnică, creveți prăjiți în aluat, sticle de nhok-mam, *„Yao buyao fan,* Therese? (Vrei orez, Therese?), sigul, sigul, dau la tine olez, fațe male platele!", şi prăjituri turceşti la turci şi sticla de rachiu sub prețul pieței, şi ajungeam să ne plimbăm cu un ditamai coşul, Therese nu refuza nimic -era felul ei de accepta plata în cartier, ca un preot de modă veche hrănit cu orătăniile răscumpărării păcatelor...

— O să-i invit pe toți, mă anunță ea într-o seară.

— Să-i inviți?

— La nunta mea. Pe toți clienții mei. Lui Marie-Colbert îi va face plăcere.

— Crezi ?

— Sînt sigură.

Poporul bellevillez dînd buzna în Saint-Philippe-du-Roule pentru a ține locul familiei Malaussene căreia i se refuză viza, eu personal nici nu-mi doream mai mult, dar Marie-Colbert...

— Te înşeli, Benjamin, eu ştiu despre Marie-Colbert cîteva lucuri pe care tu nu le cunoşti...

62

Cum ar fi faptul că avea vederi atît de largi, încît va alege copiii care vor merge înaintea mirilor spre altar dintre copiii curvelor de care se ocupa Gervaise.

— Ce?

— Ei bine, da, Benjamin. Am fost împreună la *Fructele pasiunii,* şi el cu gura lui a rugat-o pe Gervaise să aleagă cîțiva copii. E foarte preocupat de cei care au o copilărie nefericită. Intreab-o pe Clara.

A rostit asta în timp ce îndesa în coş ziarele de seară pe care prietenul nostru Azzuz ni le dădea cînd treceam pe Rue des Pyrenees, înainte de a trage obloanele librăriei.

Apropo de clienții invitați la ceremonie, Therese mi-a mai zis:

— Le datorez măcar asta, din moment ce după noaptea nunții nu-i voi mai putea ajuta cu nimic.

Corect. Detaliul ăsta îl uitasem. Pierderea darului previziunii prin deflorare. E posibil ca Therese să creadă asemenea tîmpenii? Mă lua cu călduri. Căutam în zadar să aflu acel ceva din educația pe care i-o dădusem care ar fi putut-o propulsa în aşa hal printre stele, şi la ce vîrstă o apucase, şi de ce... Dar elemente le-cheie pe

63

care mi le servea în răspunsurile ei mă terminau.

— Cînd m-a apucat ? Cînd mi-a venit ciclul, logic!

Iar cînd, cu amărăciune în glas, i-am amintit că aşa-zisul ei dar nu ne-a scăpat niciodată nici de cea mai neînsemnată neplăcere, mi-a trîntit chestia cu ceața pe ochi: „Dragostea te face orb, Benjamin, dragostea *trebuie* să te facă orb! Pentru că are propria ei lumină. Strălucitoare".

Pe scurt, a ghici pentru familie, prieteni sau pentru sine e ca şi cum ai folosi informații de culise pentru a cîştiga la bursă

— Da, cam aşa ceva.

Acela a fost momentul cînd am trădat. In cursul acelei discuții. Acum nu mai sînt chiar atît de mîndru că am făcut-o, dar nu aveam de ales. Raționamentul meu era sim-piu: din moment ce Therese nu putea prezice nici viitorul său, nici pe al lui MC2, aveam să trimit la ea pe cineva, o femeie, o

necunoscută, cu aceleaşi coordonate astrale ca ale ei - ora, data şi locul naşterii - , precum şi cu datele lui Roberval. Necunoscuta le va prezenta ca pe nişte date reale legate de

64

căsătoria sa, iar Therese îşi va ghici propriul viitor, crezînd că-1 prezice pe acela al unui alt cuplu. Pentru că ea credea în asta, putea să-şi facă şi singură o părere.

— Eşti conştient că e de-a dreptul dezgustător? îmi atrase atenția Haduch.

— Găseşte-mi o fată în stare să facă treaba asta şi lasă-mă să mă descurc eu cu conştiința mea.

(Cu toate astea, era adevărat că mă transformam într-un mafiot. Un mic naş de tot rahatul.)

— Am găsit-o. Raşida, fiica lui Kadîr, taximetristul. Tocmai a lăsat-o cu ochi-n soare un poliţai din cauza căruia a trecut prin toate chinurile iadului. Un poliţai-spăr-gător, imaginează-ți. Deşi e documentaristă, nu s-a documentat cum trebuie despre pretendent. Ar fi avut nevoie să-i dea cineva în cărți înainte de nuntă. O să facă tot ce-i ceri pentru Therese.

65

Q

Prima la raport s-a prezentat Julie.

— Cu ce vrei să încep, Benjamin, cu Marie-Colbert cel de astăzi sau cu strămoşii lui? Coborîm sau urcăm pe firul Istoriei?

— în ordine cronologică, Julie. începe cu drăguța de genealogie. De la origini şi pînă în clipa de față.

Şi Julie îşi desfăşură expozeul pe care vi-1 prezint aici, cu toată ariditatea lui istorică atît de deprimantă:

— Mai întîi şi mai întîi, Marie-Colbert e un prenume moştenit, care se transmite din generație în generație. Fii atent, intrăm în miezul problemei - politica la nivel înalt. Primul Marie-Colbert s-a născut în timpul domniei lui Ludovic al XW-lea, cam prin 1660, rodul muncii unui conte de Roberval şi al unei nepoate de-a lui Colbert. Acest Roberval n-a avut nici o contribuție la victoria lui Colbert asupra lui Fouquet. Dar a

66

lustruit cu atîta îndemînare coborîşul perintendentului - a luat parte la procesul său trucat -, încît Fouquet a alunecat direct în închisoarea de stat din Pignerol unde a sfîrşit în mod misterios, după cum bine ştii.

— Sinucidere tranzitivă ?

— Probabil. Rezultat: contele de Roberval a moştenit o parte din averea lui Fouquet şi şi-a numit fiul Marie-Colbert în cinstea şefului. Sfîrşitul primului act sau *despre originea unei averi construite pe tăcere.* Actul II - cincizeci de ani mai tîrziu, micuțul Marie-Colbert, acum adult, ajunge director la Compagnie

d'Occident, principalul instrument al falimentului lui Law. Dar fusese prevăzător şi se însurase cu una dintre fiicele lui Paris (familia Paris fusese cea care îi provocase căderea lui Law, în urma denunțului lui Marie-Colbert) şi obținu drept recompensă Rue de Quincampoix în întregime - unde locuieşte acum Marie-Colbert, în reşedința sa de la numărul 60. în Actul III găsim cîte un Marie-Colbert sub fiecare regim. Numai Talleyrand s-a folosit de serviciile a trei dintre ei (mureau de tineri, dar se reproduceau rapid): primul pentru a se vota confiscarea averii Bisericii şi pentru a-şi vărsa o jumătate din ea în

67

buzunar, în numele națiunii, al doilea pentru a administra prada de război strînsă de Napoleon (conducea un minister ocult care se ocupa cu aşa ceva), iar al treilea pentru a trăda Restaurația în beneficiul taberei d'Orleans în anul 1830, grație felului în care dirija finanțele. La sfîrşitul Actului III averea e imposibil de estimat. Actul IV, 1887, A Treia Republică, canalul Panama: cu concursul bancherului Reinach, un Marie-Colbert face tot ce-i stă în putință în Cameră pentru a se vota un împrumut care avea să prejudicieze 800 000 de contribuabili în beneficiul său personal considerabil. Ancheta nu-1 nelinişti pe Marie-Colbert, în schimb a dus la condamnarea ministrului Baihaut, în urma unui denunț, şi la decesul bancherului Reinach.

— Sinucidere ?

— Istoria spune că a fost găsit mort la el acasă. Dar ascultă şi celelalte două scene ale actului IV. In primul rînd, prezența unui Marie-Colbert în scandalul Stavisky, la sfîrşitul anului 1933, iar în al doilea rînd - zece ani mai tîrziu, acelaşi Marie-Colbert, comisar însărcinat cu problema evreiască - confiscarea averii! E vorba de bunicul lui Marie-Colbert al nostru. De reținut că în

68

afacerea Stavisky (împrumuturi de mai multe zeci de milioane acordate de Credit municipal de Bayonne gajate cu bijuterii furate) Marie-Colbert-ul de atunci se întîm-pla să fie ginerele bijutierului Hamelster, căruia i-a fost furat totul pînă la ultimul smarald şi care s-a spînzurat.

— Mulți spînzurați şi multe denunțuri...

— Dragul meu, să nu-mi spui că toți conții de Roberval sînt nişte turnători, e un cuvînt urît pe care n-am de gînd să-1 accept.

— O dinastie de ticăloşi, în orice caz.

— O lungă tradiție în domeniul financiar, cum vrei s-o iei.

— Şi Marie-Colbert al nostru? în fine, al lui Therese...

— Aici am să te dezamăgesc, Benjamin. De fapt ceea ce-mi aducea la cunoştință

ar fi trebuit să mă bucure. Dar mi-e greu să explic de ce simțeam un soi de deziluzie condamnabilă.

— Marie-Colbert al nostru este ditamai excepția care infirmă regula. Ce

spun eu, care infirmă regula, care o anulează! care o distruge! Marie-Colbert al nostru e un sfînt. De la obținerea dreptului de a acorda primul ajutor, la vîrsta de doisprezece ani, şi pînă la acțiunile umanitare pe care le

69

desfăşoară pe toate cîmpurile de luptă, în zonele de embargo sau în cele distruse de catastrofele naturale ale acestui sfîrşit de secol, Marie-Colbert se dovedeşte a fi cu atît mai ireproşabil, cu cît este, spre deosebire de alți binefăcători, de o discreție exemplară şi de o eficacitate susținută.

— Şi fratele spînzurat ?

— Depresie. L-am găsit pe doctorul care-1 îngrijea. Soția lui tocmai îl lăsase baltă. Era un îndrăgostit ca şi tine, Benjamin.

— Iar Marie-Colbert un sfînt autentic.

— Compasiunea în carne şi oase.

*

Concluziile lui Haduch mergeau în aceeaşi direcție.

— Te înşeli în toate privințele, Benjamin. Simon i-a găsit pe cei doi chinezi. Therese le-a dat să bea un elixir al dragostei, nu încape nici o îndoială. Ministrul, patronul valetului, nu a consultat-o pe soră-ta, ci 1-a trimis de-a dreptul pe Marie-Colbert, care îşi ieşise din minți din cauza morții lui frate-său. Asta a fost acum mai bine de un an şi, din cîte ştiu eu, nici un politician, nici din fostul regim, nici din actualul, nici din cel care va veni, n-a fost s-o vadă pe

70

Therese. Cît priveşte plata, Therese acceptă să fie plătită ca şi pînă acum, cu mîncare, cupoane de țesături, brizbizuri, dar de cele mai multe ori refuză, pe motiv că nu face asta ca să cîştige bani, ci pentru a-i aduce acelora care au nevoie. Spune că bunătatea singură „regenerează harul" (nu face mutra asta, Benjamin, sînt cuvintele ei) şi că aceia care cer mult sînt cu siguranță nişte şarlatani, pentru că lăcomia te orbeşte. Cu toate astea, ştiința ei este unanim recunoscută şi, iartă-mi expresia, fiind vorba de una dintre surorile tale, ar putea să se şteargă cu banii la cur, dacă şi-ar exploata cu adevărat acest dar. Therese practică toate formele de divinație, de la previziune la enomanție, trecînd prin rabdomanție. tarot, globul de cristal, chiromanție, atingere, Yijing, ghicit în cafea, în nisip, în ghioc, în rune, nu te mai obosesc şi cu restul şi, bomboana de pe tort, are cîte ceva pentru fiecare etnie din Belleviile... Dar asta nu e totul... țin'-te bine...

Stăteam la o masă, la Amar. Lîngă noi, bătrînul Semelle hăpăia porția zilnică de cuşcuş cu cîrnați.

— De ce nu vrei să crezi în lucrurile astea, Benjamin? întrebă el în timp ce

71

Haduch îşi trăgea sufletul. Eu o consult pe Therese în fiecare săptămînă! Şi a fost de bun augur de fiecare dată.

L-am beştelit în gînd pe Semelle, cu cuş-cuşul şi cîrnaţii lui, cu costumul lui ponosit şi cu şoşonii lui găuriţi cu tot... M-am întrebat cum ar fi arătat bătrînul, dacă Therese i-ar fi zis ceva de rău. Şi m-am mai întrebat, printre altele, încotro se îndreaptă veacul ăsta nenorocit şi dacă Therese nu se hotărîse cumva să arunce în aer ultimele metereze ale unui univers care nu voia altceva decît să se prăvălească în irațional. Semelle schiță o jumătate de zîmbet:

— Vrea să-i fiu martor la cununie, ştiai ? Eram gata să-1 felicit, cînd adăugă radios:

— Aşa, am să mă văd la televizor.

— La televizor?

— Therese nu ți-a spus ? Nunta o să fie filmată. Şi o să fie o emisiune a doua zi, duminică. Şi o să ne dea pe toți la televizor, pe mine, pe clienții ei, pe toți invitații!

— Ce?

Chipul lui Semelle se apropie de al meu, şi în ochi îi licărea o lumină de arhanghel:

— Ca să-i ajute pe săraci şi pe copiii curvelor adăpostiți de Gervaise la *Fructele pasiunii.*

72

Judecind după rînjetul lui Haduch, mutra mea făcea ca digresiunea să merite toți banii:

— Ei, da, frate Benjamin, marea nuntă de binefacere. Genul de proiect după care camerele se dau în vînt pe timp de şomaj. Tribul Malaussene nu e invitat, dar vom putea urmări ceremonia la televizor, în familie, duminică seara.

Eram cu moralul la pămînt. Haduch mă luă de braț.

— Nu te posomori încă, partea frumoasă de-abia acum urmează.

— Partea frumoasă, frate Benjamin, e că de cînd îl cunoaşte pe Marie-Colbert, rulota lui Therese a devenit placa turnantă a acțiunilor umanitare.

Şi Haduch mi-a povestit că, în afară de predicții, Therese oferă unor emisari misterioşi trimişi de Marie-Colbert tone de medicamente, dispensare medicale la cheie, teancuri de manuale şcolare. într-un cuvînt, ea şi Marie-Colbert îngrijesc, îmbracă, hrănesc, educă o umanitate întreagă pe care tiranii locali şi embargourile o distrug fără scrupule peste tot în lume. Toată treaba se desfăşoară în clandestinitate pentru a menaja susceptibilitatea guvernelor implicate, dar

73

se derulează la scară largă. Aşa lucrează Marie-Colbert.

Poftim. Ruşine să-mi fie! îmi cer scuze, Marie-Colbert. Therese, draga mea, iar-tă-mă. Aleluia, mergeți în pace, Dumnezeu să vă binecuvînteze, iar eu o să-mi muşc limba. Deşi îmi face greață, nu am să mă mai împotrivesc mariajului vostru.

*

Cînd Raşida Kadîr, documentarista, a venit să mă întîlnească la Deux Rives, localul lui Areski de pe Rue de Pyrenäes, depusesem deja armele.

Figura pe care a făcut-o şi primele cuvinte pe care le-a rostit îmi confirmară înfrînge-rea.

— Aşadar, am fost la sora dumneavoastră, domnule Malaussene, dar vă spun din capul locului că ceea ce am să vă povestesc n-o să vă facă plăcere.

Am dat din mînă fatalist.

— Spune-mi Benjamin, dacă nu te deranjează să ne tutuim, aşa o să suport mai uşor.

74

Areski ne aşezase la masa rotundă din fundul salonului, unde şuşoteam în perfectă clandestinitate

— Foarte bine, Benjamin, dar vreau să fie foarte limpede, eu nu cred în astrologie şi alte prostii de-astea.

Era o fată plină de pasiune, superbă, înainte de a ataca subiectul, îmi preciza poziția ei:

— O respect pe Therese pentru faptele bune pe care le face, dar eu sînt reprezentanta personalului într-o firmă unde lupt împotriva angajărilor după criterii astrolo-gice, zodiacale, grafologice şi altele care țin de psihomorfologie...

Raşida părea coborîtă din tablourile cu femei berbere cu care Areski împodobise pereții restaurantului: mîndre, necolonizabile. De la bun început adoptă o atitudine lucidă:

— Cînd eram mică nu mi-a plăcut *Micul Prinț* de Saint-Exupery. Pînă astăzi sentimentele mele au rămas neschimbate, povestea asta e o minciună: finanțiştii nu numără stele! Iar cînd le consultă o fac pentru a angaja vreun nepot imbecil de-al nevestei lor în locul unui candidat calificat. Vrei să-ți spun ceva, Malaussene? Divinația, sub toate formele ei, e scuza nepotismului

75

la nivel de instituție. Ar trebui să-i decapităm pe vînătorii de capete şi să-i sfătuim pe postulanți să-şi fabrice nişte profiluri astrale de supradotați. Cu asta ar trebui să se ocupe sora ta Therese! Prostia trebuie distrusă din interior.

Raşida mi-a plăcut, Julie, ți-o spun cu mina pe inimă, îmi plăcea temperamentul ei vulcanic. Era tot un fel de Julie dată dracului. Şi magnific de incomodă. Ca tine la începuturi. Cînd Areski a venit la masa noastră i-am comandat două makfouls şi o sticlă de Pinot gris. Cu toate astea, am întrebat-o:

— Şi atunci, ținînd cont de părerea ta despre astrologie, de ce ai mai acceptat să-mi faci acest serviciu?

— Din două motive. Una la mînă, pentru că m-a rugat Haduch, iar Haduch nu mă lasă indiferentă, şi a doua, pentru că Therese crede în astrologie, şi atunci mi-am zis că, dacă asta ar ajuta-o să evite o căsnicie ca aceea pe care am

suportat-o eu, trebuia s-o fac.

— Şi la ce rezultat s-a ajuns? Raşida m-a privit, a deschis gura, după care s-a răzgîndit şi mi-a întins un plic.

— Vezi şi singur, Therese a rezumat totul în scris.

76

IV

în care se vede că în dragoste pînă şi stelele trişează

De fapt nu vrem cu adevărat ceea ce vrem, despre asta-i vorba. Ar fi trebuit să sar în sus de bucurie citind sentința astrelor pe care Thărese i-o încredințase Rashidei. Ei bine, n-a fost aşa, tristețea m-a copleşit de la primele rînduri:

„Căsătoria cu Jupiter aflat în tranzit în Casa a VH-a indică o uniune falsă şi distructivă", scria Therese cu acea caligrafie seismografică pe care şi-o însuşea de îndată ce astrele începeau să-i dicteze. *„Conjuncția Pluto-Uranus anunță văduvia timpurie..."* Doamne-Dumnezeule, „văduvia timpurie", negru pe alb, acolo, sub ochii mei... moartea lui Marie-Colbert, ca mai-nainte moartea lui Clarence al Clarei...

Şi aşa mai departe, preț de-o pagină, unde, fără să o ştie, Therese luase la cunoştință catastrofele pe care i le promitea cerul. Evident, cireaşă de pe tort: *„Un*

79

aspect armonios în Casa a V-a indică, pe de altă parte, posibilitatea unei naşteri..." Mai e vorbă... ştiut fiind faptul că în tribul Malaussene „posibilitatea unei naşteri" e mai mult decît o certitudine, ne putem apuca deja de cumpărat scutece şi de sterilizat biberoane. Totuşi, ce stil au stelele astea... Şi ce structură administrativă au cerurile! *Jâercur, în Casa a IX-a anunță o scurtă călătorie în străinătate... Raportul cu Casa a H-a sugerează o țară cu multe bănci."* Şi ce preocupări! *„O țară cu multe bănci";* curul, lovelele şi curul... o, puritate a boltii cereşti!...

Cum spuneam, ar fi trebuit să sar în sus de bucurie citind una ca asta. Therese era salvată. Sentința astrală ar fi putut deschide ochii celei mai înamorate inimi. Economiseam astfel un trusou şi-un timbru fiscal pentru certificatul de divorț. Therese, totuşi n-ai să te măriți cu un tip la care *„Jupiter e în opoziție cu Pluto"*! Zău, Therese! Cu atît mai mult cu cît acelaşi tip a găsit calea de a-i adăposti pe *JAarte şi Uranus în Casa a VHI-a"* ceea ce-i garantează *„o moarte subită şi violentă"*! Doar vezi şi tu, Therese...

In realitate povestea nu mi se părea prea amuzantă. Refuzul meu de a crede în

80

gogomăniile astea înstelate nu schimba cu nimic faptul că Therese le mînca pe pîine. Empatia funcționînd din plin, fratele se îneca în lacrimile previzibile ale surorii. Fără să mai punem la socoteală sentimentul de trădare. Indiscreția pe

care Therese nu mi-o va ierta niciodată... violul cosmic... incestul sideral... O, Therese, iartă-mi binele pe care am de gînd să ți-1 fac!

întrucît era vorba de o problemă profesională, n-am vrut să o abordez pe Therese acasă; cu plicul fatal în dreptul inimii, m-am aşezat la coadă în fața rulotei ceheşti, aştep-tînd să-mi vină rîndul. Bineînțeles, a început să plouă. întreg universul bellevillez era acolo, curios să-şi afle viitorul. în stînga noastră, cimitirul Pere-Lachaise ştia deja ce ne aşteaptă, iar pe partea cealaltă a străzii în vitrina firmei de pompe funebre Letrou[1] (mergeți să vedeți cu ochii voştri dacă nu mă credeți) erau deja expuse monumentele noastre din marmură. Nu le putem reproşa cioclilor că şi-au făcut prăvălie vizavi de cimitir, asta e partea obscenă a oricărei alegorii. Vînzătorii de scutece, peste drum de maternitate, birourile Agenției naționale

1. Joc de cuvinte, *le trou* înseamnă „groapa".

pentru plasarea forței de muncă la porțile liceelor, veghea lui Martin Lejoli în coasta Agenției naționale şi cazarma nu departe de pompele funebre Letrou din fața cimitirului Pere-Lachaise... ordinea lucrurilor.

Si dacă as lăsa-o baltă? Să zicem că as împiedica mariajul lui Therese... aş putea împiedica şi restul ? înlănțuirea evenimentelor fatale?

— Nu-ți merge bine, Benjamin? Am tresărit.

— Nu-ți merge bine ? O consulți şi tu pe Therese?

Bătrînul Semelle tocmai mă luase de braț.

— Ştii ce mi-a spus Therese acum? Numai ce ieşise din rulotă.

— Mi-a spus că după noaptea nunții nu va mai putea prezice viitorul.

Se uita la o băltoacă aflată la picioarele lui.

— Nu-i treaba mea.

Pantofii lui nu mai erau la vîrsta cînd ar fi fost în stare să se joace cu băltoaca, îmi arătă, printr-o mişcare a capului ud, lunga coadă care se formase.

— Şi nici pe oamenii ăştia nu ar trebui să-i privească...

„Oamenii ăştia" băteau pasul pe loc. Mi-am înghițit hohotul sarcastic, dar nu m-am putut abține să nu i-o trîntesc:

— O să vă vedeți cu toții la televizor, Semelle, e o consolare.

Era o rulotă ecumenică. Crucifixuri de toate formele, mîini ale Fatimei de toate culorile, plus constelații fluorescente lipite pe tavan şi menajeria zodiacală brodată pe draperii, erau de toate, pentru toate necazurile.

— Therese, am făcut...

Confesiune şoptită în penumbra dintre două lumi asupra căreia o lumînare aflată într-o statuetă a Yemanjei arunca o lumină roşiatică. Flacăra luminării nu se stingea niciodată. Chiar şi în noaptea cea mai neagră, Yemanja veghea asupra Belleville-ului.

— Therese, am făcut ceva care o să ți se pară dezgustător.

I-am pus plicul dinainte. Şi i-am explicat toată tărăşenia dintr-o suflare. I-am repetat că Raşida nu are nici o vină, că eu am pus totul la cale, pentru binele ei, pentru că ea, una, nu dăduse importanță instinctului meu fratern, ceea ce m-a determinat să recurg la astre, ca ea să poată judeca lucrurile

83

obiectiv... îmi pare rău... dar uite... ce s-o mai lungim.

Acea Therese, care mă asculta de părea cealaltă a măsuței acoperite cu caşmir vişi-niu, nu avea înfățişare de ghicitoare. Nici tromboneala specifică, nici voal, nici turban, nimic evanescent; era Therese a noastră, cu obrajii parcă ceva mai supți din cauza penumbrei, dar cu aceleaşi oase ascuțite şi aceeaşi voce electrică.

— Nu, Benjamin, nu sînt supărată pe tine. Dimpotrivă, îți mulțumesc. Ți-ai făcut datoria de frate mai mare.

Aceeaşi elocvență administrativă. Privea plicul aşezat pe caşmirul măsuței. Nu-1 atinse. Schimbă subiectul:

— Iti aminteşti cine mi-a dat statueta Yemanjei ?

Se întorsese spre statuetă. Nu, nu îmi aminteam.

— Un travestit brazilian...

A, da! Un travestit brazilian, partener de joacă de-al lui Theo. Vremurile de aur din Bois de Boulogne.

— Exact. Şi îți mai aduci aminte ce mi-a zis cînd m-a văzut pentru prima dată?

— Nu, nu chiar.

84

— Mi-a spus, în portugheză: *„JSssa mossa chorava na barriga da mãe".* Spunea că plîngeam deja în pîntecele mamei. E primul semn cînd ai darul previziunii, Benjamin.

Apoi, revenind la subiectul conversației:

— Ți-a povestit Raşida cum am realizat dublul profil astral?

— Cu ajutorul datelor pe care i le-am furnizat, nu?

— Vorbeam de *tehnică,* Benjamin. Ți-a spus ce *tehnică* am folosit? *Cum* am procedat?

Nu, Raşida se rezumase la a-mi spune doar rezultatul.

— Prin atingere. Nu am deschis plicul, l-am lăsat pe măsuță, ca acum, şi mi-am pus mîinile deasupra lui. Un plic aşezat acolo de o femeie îndurerată. Hîrtie impregnată cu necazurile Raşidei. Concluziile mele ar fi fost aceleaşi, chiar dacă plicul ar fi fost gol. Raşida era suferința personificată; furie şi suferință. Ce am citit, cînd am atins plicul încărcat de suferință, nu a fost viitorul meu, ci trecutul ei.

(Ce? Cum adică? Ce-ai spus? Am înțeles bine? Mai spune încă o dată, ca să

pricep...)

Therese n-a repetat, a dezvoltat. Bărbatul Raşidei, polițistul, fusese un soț „distructiv"

85

şi, vai, incredibil de „fals"! Avea farmec, cu siguranță, şi o tinerețe dătătoare de speranțe, de acord, dar un „temperament brutal şi lipsit de scrupule", care a făcut-o pe Raşida să treacă prin toate chinurile iadului şi care lui îi va aduce, probabil, sfîrşitul numai bun de consemnat la rubrica „fapt divers".

— Dar... călătoria în străinătate... am spus eu. Țara cu multe bănci...

— E cea mai nostimă istorioară, Benjamin. Eric - polițistul în cauză se numeşte Eric - a dus-o pe Raşida la Monaco. Avea patima jocurilor de noroc. Intr-o noapte, după ce pierduse mult, i-a intrat în cap să spargă apartamentul unei jucătoare cu vechime, care plecase în week-end. Apartamentul avea un sistem de securitate aparte - uşi autoblocante şi panouri de oțel se închiseseră în urma lui Eric pînă la sosirea poliției monegasce.

Am scos din mînecă ultima carte, fără să-mi fac iluzii:

— Şi posibilitatea unei sarcini?

— Raşida e deja însărcinată. Fie va face un avort, fie Haduch îl va adopta pe puşti. Aş paria mai degrabă pe a doua variantă.

— Haduch şi Raşida?

86

— Da, şi am impresia că-i va merge mai bine cu hoțul decît cu vardistul. Morală care ar trebui să-ți placă, dragul meu frățior.

Therese privi plicul de pe măsuță şi surîse brusc:

— Deci plicul Raşidei conținea datele noastre de naştere, a mea şi a lui Marie-Colbert? Ei bine, Benjamin, pe-asta n-aş fi ghicit-o niciodată!

87

8

Noaptea următoare, norul de rahat care mă urmărea de cînd cu întîlnirea de la Crillon, explodă într-o jerbă orbitoare. M-am trezit urlînd. Julia aprinse becul cu un gest scurt. Dar în mintea mea nu se putea face mai multă lumină.

— Ştiu ce se va întîmpla, Julie.

Şi i-am spus ce avea să se întîmple:

— Therese o să se mărite cu Marie-Colbert de Roberval, un sfint veritabil, ca şi Clarence al Clarei, şi'Marie-Colbert o să fie omorît, ca şi Clarence al Clarei. Pe mine o să mă acuze de crimă şi o să mă bage la bulău. Şi de data asta o s-o încasez pe bune. Toată clasa politică va fi pe capul meu şi nici un Coudrier la pensie n-o să mă mai scape. Nouă luni mai tîrziu, tribul Malaussene va primi în rîndurile lui un nou locatar, care se va ivi dintre coapsele lui Therese în timp ce eu voi fi la pîrnaie. Asta o să se întîmple.

88

— Nimic neobişnuit, în fond.

Asta a fost tot ce a găsit Julie de cuviință să-mi spună înainte de a stinge lumina şi de a adormi la loc.

Eu nu m-am culcat. M-am ridicat şi am început să mă frămînt în fața ferestrei. „Nimic neobişnuit"... era un adevăr atroce în acest suspin ironic. Nu numai că istoria tribului nostru e regizată de mecanismul monoton al fatalității, dar Istoria, cu i mare, se repetă pur şi simplu, orice am gîndi, zice, presupune, analiza, concluziona, prevedea, decide, vota, face sau comemora. Istoria se repetă şi se agravează, după cum ne dovedeşte mutra angelică şi scîrboasă a lui Martin Lejoli, lipită pe zidul din față, în bătaia ploii, portocaliul felinarului şi certitudinea victoriei finale. Dar, dar, dar, dar... glăsuiau bătăile inimii mele... mulțumită repetiției, omenirea va avea într-adevăr dreptul la o zi pe care o simt apropiindu-se. Si eu la fel ca restul omenirii.

Da, căci nu departe e ziua cînd îmi voi sfîrşi zilele la pîrnaie.

Ceva îmi spunea că de data asta chiar se va întîmpla.

Ar fi bine să încep să mă pregătesc numaidecît.

89

*****

A doua zi, la micul dejun, nimeni nu a avut curajul să mă-ntrebe la ce mă gîndesc. Abia-abia mi-am înmuiat buzele în cafea, după care am ieşit din prăvălie fără un cuvînt. M-am dus la Editura Talion unde am urcat în lift cu regina Zabo.

— Credeam că te-am dat afară, Malaussene.

— Chiar aşa, Maiestate, şi bine ați făcut. Am venit doar să vă cer o consultație.

— In acest caz...

M-a condus în biroul ei. Am cerut o cafea şi prezența lui Lousse de Casamance, prietenul meu.

— Dacă am înțeles eu bine, reluă pe scurt regina Zabo după ce am terminat de vorbit, ai să încasezi în scurt timp o condamnare de lungă durată pentru uciderea unui cumnat efemer, magistrat la Curtea de conturi, corect ?

— Magistrat de rangul întîi, aşa e.

— Şi, ca de obicei, n-are rost să ne pierdem timpul încercînd să te convingem că e o tîmpenie, nu? întrebă Loussa.

— Atunci spune-ne ce putem face pentru tine, băiatule.

90

— Să-mi recomandați o bibliotecă inepuizabilă, Maiestate. Cărți pe care le pot citi la nesfîrşit.

Fusese ideea mea să-i consult pe cei doi pentru a alcătui biblioteca perfectă a pîrnăiaşului. Trebuie să spun că şi-au adus din plin contribuția personală. în primul moment Loussa a căutat în literatura de evaziune - în sensul propriu - *Contele de Monte-Cristo, Le caporal epingle*[1], dar regina Zabo a decretat că nu sînt genul care să sape tuneluri cu unghiile şi că evocarea libertății m-ar arunca în butoiul cu melancolie.

— Nu, Malaussene, cînd ai un locşor al tău, nu trebuie să cauți să-1 extinzi, ci să te foloseşti cît mai profitabil de limite.

Ideea ei, destul de convingătoare, era că un tip care e închis pentru tot restul zilelor într-o celulă de doi pe trei nu trebuie să citească decît o literatură a claustrării.

— Marii mistici, de exemplu, Ioan al Crucii, ai auzit de Ioan al Crucii, Malaussene? *Pe muntele Cârmei,* îți spune ceva? Noaptea simțurilor şi a spiritului, treburi de genul ăsta, nimic?

1. Roman al scriitorului Jacques Perret apărut în 1947.

91

- Sau, în altă ordine de idei, Erving Goffman, interveni Loussa. *Aziluri* a lui Goffman, ai citit-o ? Un eseu despre aziluri si alte locuri închise. O să-ti fie de folos, nătăfleţule. Vei fi în stare să descifrezi comportamentul oricui aflat într-un uauiefs.car-ce¥şi-Şi dacă cumva îți vor da drumul într-o bună zi, te vei putea interna într-un spital psihiatric sau angaja pe un submarin nuclear fără nici o problemă. *Ba mian ling long,* cum spun chinezii, trebuie să înveți să te adaptezi mediului.

Trebuie să precizez că n-a fost o dimineață irosită. Regina Zabo şi Loussa de Casamance mi-au furnizat toată literatura concentrațională disponibilă, de la Robert Antelme şi Primo Levi, la *Povestiri din Kolima* a lui Şalamov, trecînd prin

tot ceea chinezii au îndurat de la chinezi, şi în general oamenii unii de la ceilalți în acest secol al ideilor. „Şi după aia vei citi *Zidul* de Sartre, mă sfătuise Loussa. — *în răspăr* de Huysmans", adăugase regina Zabo, şi, într-un ping-pong dezlănțuit: *Castelul, Muntele vrăjit, Femeia nisipurilor, Robinson Crusoe, Jurnalul unui nebun, Paulina* de Jouve, da, dubla încarcerare a Paulinei!, *Jucătorul de şah, Conştiința lui Zeno,*

92

A supraveghea şi a pedepsi, o sută de titluri pe care le-am comandat numaidecît la librarul Azzuz, rugînd să nu facă nici un comentariu.

— A, şi mai pune pe listă şi *Caietele* lui Cioran, conchise Loussa. Totuşi de Cioran ai auzit! Un român care-şi plimba închisoarea după el. Ai să vezi, spune lucruri încurajatoare despre inutilitatea evadării.

Regina Zabo nu era de acord:

— Nu, Cioran avea cheia celulei în buzunar, dar nu îndrăznea să o folosească, e cu totul altceva!

*

Săptămînile imediat următoare se desfă-şurară în concordanță cu dubla pregătire a nunții lui Therese şi a încarcerării mele. în ceea ce o privea pe Therese, fiecare avea cîte un sfat pregătit:

— Ține minte o singură chestie ca să nu te faci de baftă în lumea bună, spunea Jeremy: cuțitul în dreapta, furculița în stînga.

— Furculița cu dinții în jos, preciza Louna. Numai englezii o aşază invers.

Amicul Theo era agitat:

93

— Cît despre rochia de mireasă, mergi pe mîna mea. Vino'să-ți iau măsurile, scumpete.

— Theo, eşti un *dulce,* exclama Therese cu emfaza proprie noului său mediu.

— Mîine dis-de-dimineață încep pregătirea cu copiii de onoare, promitea Gervaise.

în ceea ce mă priveşte, dădusem patul lui Julie pe o saltea gonflabilă în dormitorul copiilor. Cum aveam să servesc cîțiva ani într-o temniță suprapopulată, ar fi fost bine să mă obişnuiesc cît mai curînd să dorm în gemetele Piciului, înjurăturile lui Jeremy, spasmele electrice ale lui Therese, trezirile intempestive ale lui Verdun şi efluviile cîinelui Julius. Clara, E Un înger şi Domnul Malaussene nu puneau probleme, dormeau ca lemnele... Chiar şi în cele mai oribile celule tot trebuie să fie doi, trei inconştienți, ca să poți dormi normal.

în timp ce masa familială profita de pe urma cursurilor de bucătărit pe care Clara i le dădea lui Therese - Therese consimțise să creadă că micile gustări întețesc marea dragoste -, eu băgăm în mine ouă tari la cutie, cu o baligă de

spanac şi asezonate cu saramură.

— Ce faci ? mă întreba Piciul pe punctul de a vomita.

94

— Ţin regim.

— Eşti bolnav? mă chestiona Jeremy.

— Mă imunizez.

— Te... ce anume?

în orice împrejurare adoptam laconismul agresiv al prizonierior cu tatuaje, pe care Piciul şi Jeremy erau încîntaţi să-i descopere în filmul lor american de duminica după-amiaza. Se bucurau că gîndesc ca ei.

— Asta e, în sfîrşit a început să te intereseze şi pe tine cinematograful, Ben?

— *Fuck you.*

Nici unii, nici ceilalţi nu înţelegeau ce fac de fapt. Mă antrenam în taină. Să anticipezi răul fără a împărtăşi cuiva tortura aşteptării, iată adevăratul eroism. Şi la urma urmei, chiar dacă i-aş fi prevenit că o să fiu băgat la zdup, probabil că i-ar fi durut în cot. Fiecare avea obsesiile lui: Therese obsesia nunţii ei, ceilalţi, obsesia nunţii lui Therese, iar Julie obsesia cărţii pe care se hotărîse s-o scrie despre extravaganta familie dinastică a lui Marie-Colbert.

— Am mai găsit unul în '54, Benjamin, la sfîrşitul războiului din Indochina, tatăl viitorului soţ, băgat pînă-n gît în scandalul piaştrilor.

95

în timpul ăsta, Therese era din ce în ce mai mîndră de Marie-Colbert al ei:

— Marie-Colbert a avut o idee minunată ! In loc să trimită lista cu cadourile de nuntă pe care ni le dorim de la invitaţi la Printemps sau la Samaritaine, care au preţuri exorbitante, a trimis-o la Taţi!

(„O idee minunată"...)

— Şi cum invitaţii noştri nu au mijloacele necesare, a cumpărat el totul. Ei nu vor trebui decît să aleagă cadoul pe care ni-1 vor face, fără să scoată un bănuţ din buzunar. Nu e minunat?

In noaptea aia mi-a venit să mă leg cu lanţuri în pivniţă.

*

Şi Julie a clacat. în ziua în care am rugat-o pe un ton cît se poate de serios să-mi coasă iniţialele pe trusoul de prizonier, a clacat.

— A, nu, Malaussene! Să nu-mi spui că tu *chiar* te antrenezi pentru pîrnaie! (Nu mă strigă Malaussene şi nu foloseşte italicele decît în caz de forţă majoră.) Credeam că te prefaci! A, deci nu te joci ? E de-adevă-ratelea? Prin urmare eşti chiar atît de

96

prost pe cît pari? în cazul ăsta, şterge-o! Du-te şi antrenează-te în altă parte! Şi dacă tot s-a ajuns aici, omoară-1 şi pe Roberval! Măcar o dată în viaţa ta

să fii judecat pentru ceea ce-ai făcut!

îşi ieşise din minți complet. Văzusem chiar momentul în care rațiunea o părăsise pe Julie.

— Ce să mă fac cu acest popă în sos laic, tîmpita de mine! Cu acest maniac al compasiunii, cu acest megaloman al empatiei, masochist pînă-n vîrful unghiilor, care nu-i în stare decît să-şi împletească cununi de spini şi să-şi ia o mutră numai bună pentru sfîntul giulgiu, de îndată ce realitatea nu corespunde cu idealurile lui roz-bombon!

A deschis o valiză.

— Intri la răcoare, Malaussene ? Nu vrei să-ți pregătesc valijoara?

A-nceput să arunce-năuntru tot ce-i cădea în mînă - inclusiv o scrumieră cu vîrf.

— Să chemăm un taxi să te ducă direct la veseli în aşteptarea asasinării lui cumna-tu-tău! Vei putea începe numaidecît să te antrenezi s-o iei în cur! Pentru că asta-nseamnă închisoare, drăguțule, nu numai miros de picioare, spanac şi ouă tari!

Cred că am făcut o mutră mai ciudată...

97

Pentru că s-a oprit.

S-a gîndit.

Mi-a desfăcut cureaua.

Vocea ei a părăsit înălțimile pentru a dobîndi profunzime.

— Dacă aş fi în locul tău, Benjamin, dacă mi-ar fi într-adevăr teamă că mă paşte închisoarea pe viață, m-aş pregăti altcumva. Aş bea de la sîn, aş fute fără oprire, m-aş desfăta cu cele mai bune restaurante, cele mai bune filme, cele mai bune piese de teatru, cele mai copioase distracții, mi-aş lua zborul atît de sus, că mi-ar trebui mai mult de o condamnare pe viață să-mi amintesc toată plăcerea acumulată...

M-am gîndit la asta în timp ce ne scăpa pe amîndoi de țoale.

Şi am optat pentru programul ei.

Pînă la nunta lui Therese.

98

V

Despre nuntă
Ceea ce o precedă şi, fireşte,
ceea ce urmează

'•-■

9

Ultima oară cînd am văzut-o pe Therese fată mare a fost în momentul în

care plonja în rochia de mireasă pe care i-o ținea Theo. „Plonja" e cuvîntul cel mai potrivit. O rochie albastră ca noaptea o înghiți pe sora mea astrală, de parcă Therese s-ar fi aruncat din înaltul cerurilor într-o mare fără fund. După care, capul şi brațele au ieşit ca prin minune la suprafață şi rochia s-a aprins! Copiii lui Gervaise şi ai noştri, stînd pe jos în jurul ei ca în jurul unui magician la o aniversare, scoseseră oh-uri şi ah-uri.

— Ursa mare.

— Andromeda!

— Constelația Orion!

Asta fusese ideea lui Theo: să stropească rochia nocturnă cu toate constelațiile care năpădeau mintea lui Therese. Copiii din flori care alcătuiau alaiul miresei şi pe care

862937

aceasta îi învățase corpurile cereşti ca pe-o poezie se-ntreceau care mai de care să le identifice, în timp ce Thârese se-nvîrtea în jurul propriei axe ca o navă spațială, cu o grație imponderabilă.

— Casiopeea.

— Eridan!

— Atelierul sculptorului!

— Peştele austral!

— Taurul! Taurul!

Bolta cerească strălucitoare, chipul radios al miresei pe creştetul căreia Theo aşează o aureolă de lumini palide pe care Piciul o recunoscu numaidecît:

— E aurora boreală! E aurora boreală! Eu am zis primul!

Fusese mai rapid decît fructele pasiunii si voia să se ştie. Theo îi acordă brevetul de astronom:

— Şi ai avut dreptate, Piciule. Apoi se întoarse spre mine:

— Deci, ce crezi, Ben?

Era şi timpul ca Theo să se angajeze semănător de paiete la Walt Disney, asta credeam.

— Ai o privire plină de rea-voință, Ben, rochia ți se pare încîntătoare, dar nu vrei să recunoşti! O rochie strălucitoare, dragul

meu... Şi ştii care mi-e răsplata? mă întrebă la ureche.

— Două zile în brațele lui Herve. Marie-Colbert a ținut să-i ofere un week-end în patul meu. Tokyo-Paris la clasa *business,* hop! Pică la tanc, nu mai putea suporta, sărăcuțul. Şi nici eu, de altfel.

Hotărît lucru, Marie-Colbert avea toate calitățile.

— Aşteaptă, n-ai văzut partea cea mai frumoasă!

*

Partea cea mai frumoasă era trena miresei, gîndită să reprezinte cometa Halley. O şi vedeam desfăşurîndu-şi coada lumines-centă în fața catedralei Saint-Philippe-du-Roule şi pe ecranele televizoarelor. Copilaşii din flori pe care Theo îi deghizase în stele sclipitoare țineau trena cu vîrful degetelor lor aurii.

Pentru că trebuie totuşi să vorbesc despre transmisiunea asta televizată, liturghia con-jugalo-caritabilă, cea mai *fucking* cireaşă de pe tortul ăsta monstruos de la căcatul ăsta de nuntă. Cînd îi atrăsesem atenția lui Therese că întreg circul nu are pic de

103

intimitate, îmi replicase că unindu-se cu Marie-Colbert îmbrățişa o cauză şi că nu există cauză de apărat fără cutie de rezonanță.

— Fiecare căsătorie reprezintă un angajament, Benjamin, şi fiecare angajament este echivalent cu uitarea de sine. In cazul meu ceva mai mult ca în cazul altora. Să spunem că fac sacrificiul suprem în fața camerelor de luat vederi.

Nunta Ioanei d'Arc, una peste alta.

Rezultatul cursei, a doua zi după nuntă, duminică seara, în momentul difuzării, am participat la căsătoria surorii mele alături de cîteva milioane de telespectatori. *în direct, ca-n realitate,* cum ar veni. Atît de „ca-n realitate", încît se pare că realizatorul i-a obligat pe nuntaşi să intre şi să iasă din biserică de vreo douăsprezece ori de parcă ar fi fost blestemată.

Era o seară plăcută. Amar, Haduch, Mo şi Simon instalaseră televizorul din Kutubia într-un copac de pe bulevard şi în jurul lui, pe trotuar şi pe aleea laterală, înşiraseră mese şi scaune. Tot Belleville-ul venise în păr. Nuntaşii şi ceilalți. O mireasmă sincretică de rață cu sos şi oaie la frigare unea această lume în acelaşi parfum de

104

coriandru. Rabbi Razon uda adunarea cu un strop de bordeaux cuşer, ofranda lui la trusoul lui Therese. Toți mîncau, beau şi se extaziau cu privirile ațintite la micul ecran:

— Therese mi-a prezis c-am să mă văd la televizor!

— Şi mie.

Nemulțumindu-se doar să-i invite la nuntă, Therese îşi înălțase adoratorii la gloria catodică! Dedesubtul copacului domnea o atmosferă de veşnică recunoştință.

— N-ai ce spune, Ben, mă ironiza Haduch, cumnatu-tău are simțul sărbătorii!

Cumnatu-meu avea mai ales un braț de o lungime neaşteptată. Ascultînd siropul comentatorului, nu-ti trebuiau mai mult de două minute să înțelegi că filmul fusese comandat de mult timp, pregătit cu grijă şi turnat în cele mai mici detalii cu unicul scop de a-1 celebra pe Marie-Cplbert, *„personalitate caritabilă atît de discretă, de pătrunsă de ceea ce întreprinde în toate domeniile durerii*

umane" (sic), încît ni se impune astăzi drept *„onoarea regăsită a unei clase politice mult timp discreditată din pricina afacerilor"* (iarăşi sic). Da, acest *„necunoscut venit de nicăieri* (nu zău), *care într-o guvernare precedentă a refuzat un*

105

fotoliu ministerial pentru a se alătura austerei Curți de conturi şi a-şi dedica timpul liber durerilor lumii" (mare om...) incarna o alternativă politică *„în care francezii încetaseră să mai creadă".*

Totul însoțit de un prelung tremolo, în timp ce obiectivul camerei se plimba pe deasupra invitaților *„umili şi multiculturali"* („umili şi multiculturali", textual!) care aşteptau apariția *„cuplului nupțial".*

Bătrînul Semelle îmi făcu semn cu cotul:

— Fii atent, Benjamin, de-aici încolo e şi mai frumos!

Şi mai „frumosul" îşi făcu loc la televizor sub forma unei ambulanțe albe cu o cruce roşie. Therese şi Marie-Colbert se căsătoreau într-o ambulanță!

— Un GMC, preciza bătrînul Semelle. Model din '33, revizuit în '42, special pus la punct pentru Crucea Roşie. Un motor indestructibil.

O ambulanță istorico-simbolică, deci, parbriz vertical, cu pneuri groase cu şanțuri şi cu geamurile din spate ca două semiluni, cum vezi prin filmele cu eliberarea Parisului.

— Marie-Colbert are mai multă imaginație decît crezi tu, mă prevenise Therese.

106

Therese, pe care o vedeam acum coborînd din ambulanță şi căreia un Marie-Colbert în smoching şi joben de culoare albă îi întindea o mînă înmănuşată.

în jurul meu, uralele mulțimii se amestecau cu cele din ajun, care explodaseră în direct.

— Hai, Julius, mergem acasă.

*

N-am vrut să văd mai mult. Cu cît televiziunea face eforturi să ne surprindă, cu atît ne surprinde mai puțin. Din cauza naturii sale gastrice: stomacul nu surprinde niciodată, el digeră. Uneori dă pe-afară, e singura surpriză la care ne putem aştepta. Aş fi putut recita restul comentariului, fără imagini: încă vreo cîteva vocalize despre dragostea lui Marie-Colbert pentru oameni, certificat de autenticitate furnizat de două, trei moace notabile emoționate pînă la lacrimi, intrarea solemnă în biserică (Bach, bineînțeles), cohorta de „umili multiculturali" cu ochii măriți deodată din pricina divinelor splendori, omilia preotului - a episcopului, probabil văr cu ginerele - la dreapta Tatălui rezervată dintotdeauna şomerilor cu stagiu îndelungat, binecuvîn-

107

tarea cu ambele mîini, „da"-ul timid al miresei, „da"-ul responsabil al

mirelui, *Deo gratias* şi plecarea cu ambulanța albă (tot Bach) în luna de miere spre o destinație *„pe care respectul pentru intimitatea cuplului ne obligă să n-o dezvăluim"'.* Numai că eu cunoşteam destinația. Tîmpitul de Marie-Colbert o ducea pe Therese la Ziirich.

(La Ziirich!)

— Oricum e mai original decît Veneția, exclamase Jeremy cînd mă revoltasem.

Şi acum, cînd Julius şi cu mine eram singuri în prăvălie, după ce prelungisem pentru mine această lamentabilă istorioară siropoasă, m-am întins pe patul lui Therese, simpla evocare a Zurichului îmi sfîşia inima. Mă gîndeam la o carte pe care o citisem cîndva, însă nu-mi revenisem pe de-a-ntregul, şi pe care Loussa şi regina Zabo uitaseră să o adauge în biblioteca mea carceralã. Se numea *Marte.* Un tînăr, Fritz Zorn, moare într-adevăr în direct, de un cancer îngrozitor a cărui origine o atribuie unei prea lungi adolescente petrecute pe malul auriu al unui lac din Ziirich. Fritz Zorn afirma că dragostea este onoarea omului, că splendida umanitate trăitoare pe

108

malul acestui lac îl privase de această onoare şi din cauza asta murea.

Şi tocmai acolo, în acel loc de agonie avea de gînd Marie-Colbert s-o învețe pe Therese ce înseamnă dragostea!

în noaptea aceea am adormit în patul ei, depănînd firul ultimelor discuții împreună.

*

— Ştiu de ce nu-ți place de Marie-Colbert, Benjamin; nu e sentimental, într-adevăr, dar e un om bun; sub aparența aceea de viitor senator nu e pe de-a-ntregul adult, aşa este, însă pentru a obține ceea ce vrea cu adevărat are nevoie de încrederea tinereții ; tu îl bănuieşti că nu se gîndeşte decît la el, cînd, dimpotrivă, face totul pentru a repara greşelile unei familii care nu s-a gîndit niciodată decît la ea; îi reproşezi ambițiile politice... atîta timp cît tu n-ai nevoie de politică, dragul meu frățior! Găseşti că are o moacă simandicoasă (da, da, e una dintre expresiile tale preferate, „moacă simandicoasă" şi „cur spilcuit", Piciul şi Jeremy le-au adoptat), dacă vrei să spui cu asta că nu seamănă cu noi, Benjamin, uită-te la noi, noi nu semănăm cu nimic.

109

Fraze alimentate direct din neocortexul lui Marie-Colbert:

— Am nevoie de un bărbat şi de o viață care să semene cu ceva, Benjamin, e felul meu de a fi originală, de o a rupe cu conformismul familial... pentru că, dacă veni vorba - să ştii că nu vreau să te jignesc -, „tribul" nostru, cum îi spui tu, chiar e conformist! Originalitate pînă-n pînzele albe, ăsta e conformismul nostru.

Sau într-o manieră mai feminină:

— Ce ar fi viața unei femei dacă nu şi-ar aduce puțin bărbatul pe lume ? E nevoie de multe femei pentru ca un bărbat să reuşească. Tu, Benjamin, de exemplu, orice aş spune eu, nu eşti complet ratat. Ei bine, a fost nevoie de Louna, Clara, Yasmina, Julie, regina Zabo şi cu mine pentru a obține acest rezultat. Chiar şi mama are contribuția ei, asta-nseamnă importanța femeilor. Dă-i şansa asta si lui Marie-Colbert, Benjamin, lasă-mă să-1 aduc pe lume...

După care adăuga implacabilă:

— Şi apoi, dă-mi voie să mă înşel. Am dreptul să fac greşeli, ca toată lumea. Vrei să ştii la ce visa mama cînd era tînără?

La asta, drept să spun, nu mă aşteptam:

110

— Uite ce-am găsit în tabernaculul ei.

„Tabernaculul" mamei era ceea ce rămînea în urma ei cînd pleca să-şi caute dragostea. O ladă de răchită legată cu rafie. Pe care Therese o violase pentru această ocazie. Scosese de acolo o carte pătrățoasă, cartonată. Cred că mama o avea de la mama ei, judecind după starea copertei şi data apariției: *Femeia, doctorul căminului. Sfaturi practice pentru căsnicie.* (Ăsta era titlul.) Doamna doctor Anna Fischer. (Autorul.) De la Universitatea din Zurich. (Ziirich, iar Zurich!) *Editura populară,* 1934.

—Vrei să-ți citesc cîteva fragmente? Doar frazele pe care 1-a subliniat mama... Ascultă, Benjamin, ascultă la ce visa mama cînd era de vîrsta mea:

„Apropierea între persoanele sănătoase şi morale nu trebuie să aibă loc decît dacă există un real sentiment de dragoste."

Mama subliniase „sănătoase" şi „real sentiment de dragoste".

J)acă în multe căsnicii bărbatului îi lipseşte considerația pentru soția lui, aceasta se întîmplă deoarece ei înseşi îi lipsesc pudoarea şi demnitatea."

111

Pe margine : „Foarte adevărat". Cu două semne de exclamare: „!!" (Mama!).

„Care este fundamentul unei fericiri durabile în căsnicie ?" întreba autoarea. *JLste moderația soților",* răspundea ea numaidecît. „Da!" scrisese creionul mamei. Therese îmi arătase acest „da" cu un deget victorios. Prin urmare, tînără fiind, mama noastră fusese tentată de moderație. Incredibil. O moderație explicită aşa cum o indica fraza următoare subliniată cu două linii:

J.n ceea ce priveşte raporturile conjugale, moderație înseamnă cît mai rar posibil, nu mai mult de o dată sau de două ori pe lună." O dată sau de două ori pe lună... Mama... E posibil ? Therese conchise cu privirile înflăcărate :

— De ce să mă împiedici să realizez visul mamei, Benjamin? Acolo unde ea a dat greş, eu pot reuşi. O să fie mîndră de mine. în acel moment am depus armele. Mai întîi pentru că nu era nici o urmă de ironie în glasul ei, şi apoi pentru că dacă mama, această stahanovistă a amorului, visase cîndva la o singură acuplare lunară, o făcuse pentru că domeniul amorului era prea

imprevizibil pentru a încerca să dai fie şi cele mai neînsemnate sfaturi în legătură cu asta.

112

Nu-mi explic de ce am adormit în cele din urmă amintindu-mi un ultim pasaj din *Femeia, doctorul căminului,* care se referea la îngrijirea podoabei capilare: *„Tăierea repetată, în loc să fortifice pielea capului, este dăunătoare vitalității părului. E posibil să fie chiar prima cauză a calvitiei la sexul bărbătesc".* (Mama subliniase *sexul* şi pusese un semn de întrebare.) M-am adîncit în somn visînd un Marie-Colbert cu un păr atît de lung şi des, că Therese i-1 împletea în nişte codite africane.

113

10

— Vrei să te dai jos din patul meu? Cineva îmi punea această întrebare din străfundurile somnului meu.

— Benjamin, vrei să te dai jos din patul meu?

Cineva cunoscut.

— Trezeşte-te, Benjamin, vreau să mă culc. Haide!

Care mă scutura zdravăn.

Cînd am deschis ochii, Therese era în picioare dinaintea mea. Am dat să deschid gura, dar ea mi-a luat-o înainte.

— Nu, nu visezi, m-am întors. Nunta s-a terminat. Dă-te jos din patul meu, vreau să mă culc.

Am ieşit din cameră de-a-ndăratelea. Therese s-a strecurat în aşternut şi s-a întors cu fața la perete:

— Vorbim mai tîrziu.

In afară de Therese în prăvălie nu mai era decît Julie. Louna avea o gardă de

114

şaptezeci şi două de ore la spital, Clara se dusese s-o înlocuiască pe Gervaise la *Fructele pasiunii,* ceilalți erau care-ncotro. Julie punea în ordine documentația despre Roberval împrăştiată pe masa tribală.

— Nu mă întreba, Benjamin, nu ştiu mai mult decît tine. Abia a ajuns şi nu mi-a spus un cuvînt. Bei o cafea?

— Tare.

(Măritată sîmbătă, revenită în sînul familiei luni dimineață...)

— Cît e ceasul ?

— Zece şi jumătate.

(...luni dimineață la ora zece şi jumătate.)

Julie lăsă spuma să înflorească de două ori pe gîtul ibricului.

— Şi promite-mi că n-ai să faci pe fratele răzbunător pînă cînd n-ai să

studiezi dosarul în amănunt.

*

Nu era uşor de studiat dosarul ăsta. Therese a moţăit toată ziua. Pe seară, cînd prăvălia s-a umplut, s-a dat ordinul ca toată lumea să meargă pe vîrfuri şi puştii să dea sonorul mai mic. Cînd Therese a înviat, pe la nouă (ora douăzeci şi unu) - îi păstraserăm

115

mîncarea caldă, dar nici nu s-a atins -, a traversat prăvălia privind drept înainte. N-a spus decît:

— Mă duc s-o sting pe Yemanja şi să-mi iau cîteva lucruri.

Nici măcar Jeremy n-a îndrăznit să întrebe ceva. Si a ieşit.

» . »

Bine.

Am întrebat:

— Vii, Julius?

Cîinele Julius vine întotdeauna.

Cu atît mai mult cu cît era timpul să mai înalţe monumentul pe care îl ridica spre gloria lui Martin Lejoli.

Afară, aşadar.

„Mă duc s-o sting pe Yemanja." Ceea ce semnifica, în mesaj codat, că se consumase căsătoria. Ergo: pierdarea darului previziunii. Nu mai era nevoie de Yemanja. Punem lacătul pe rulota cehească, de acord. Dar ce se întîmplase ? Şi aşa repede ? Marie-Colbert se întorsese şi el? Ceva mă oprea să aflu ce se petrecuse, înainte de a vorbi cu Therese. Deja avusesem o sumedenie de iniţiative inutile în toată povestea asta. Totuşi, Ziirich... Nu-i trebuia decît o zi acestui oraş să arunce un cuplu în aer? Şi ce cuplu!

116

Era una dintre acele seri înăbuşitoare cînd, cu ferestrele deschise, Belleville-ul devenea propria lui cutie de rezonanţă. Dacă făceam urechea pîlnie aş fi putut auzi toate conversaţiile care se derulau în perimetrul Saint-Maur, Belleville, Pyrenees, Menilmontant. în scurt timp aceste voci nu vor mai dezbate decît un singur subiect şi mă puteam auzi gîndind în capul unic al cartierului meu. „Therese *ierdjă*! Therese s-a întors!" *„Ouahed barka,* o singură zi de căsnicie!" „Şi maică-sa a rezistat mai mult!" *„Ouahed barka iaum,* îţi dai seama?" „Pe viaţa mea, dacă mi-ai fi spus una ca asta, nu te-aş fi crezut!" *J'o tian huang!* N-am mai văzut aşa ceva!"

Cam aşa anticipam, după obiceiul meu, cu un ochi la Julius care mă trăgea după el.

Julius mă trăgea după el...

Privirea ciudată a cîinelui care trăgea, îl preocupă ceva anume. Ar perfera să nu fie văzut, ar vrea mai degrabă să privească în altă parte, dar lucrul

respectiv îi solicită întreaga concentrare. Trebuie să obțină echilibrul instabil al părții din spate, să calculeze perpendiculara exactă, să nu-i scape picioarele în lături şi să nu aterizeze pe burtă. Un număr mare de parametri pe care trebuie să-i calculeze simultan. S-ar

117

cere o execuție rapidă şi discretă, dar evenimentul pretinde încetineală, necesită aplicație. Cute îi brăzdează fruntea, sprinceana se zburleşte. Dacă în viața cîinelui există un moment în care dă impresia că gîndeşte, o clipă de introspecție pură, nu poate fi vorba decît de momentul în care te trage după el. Atunci şi numai atunci ochiul cîinelui atinge umanitatea. O transcende chiar, dacă e să mă iau după privirea de o lamentabilă simplicitate a lui Martin Lejoli, deasupra lui Julius. Complexitatea se găseşte jos, ideea fixă, sus. Fertilul conglomerat al tuturor necesităților se află jos, obsesia monolitică, sus, toate contradicțiile omului, în ochii lui Julius, un singur mobil, în privirea candidatului Lejoli. Gînditorul e jos, prădătorul, sus. Şi mi s-a făcut frică. Nu de cîine, de om. Intuiția unui rău mai mare. încă o dată norul de rahat se adună deasupra mea. Şi mi-a venit să fug încotro văd cu ochii. Dar, *solidarite oblige,* nu-ți abandonezi cîinele în postura asta.

— Dă-i zor, Julius!

Numai că Julius nu-i putea da zor. Mi s-a făcut şi mai frică...

— Nu. Julius, nu!

...o spaimă pe care o cunoşteam foarte bine.

118

— Nu acum, la dracu'!

Dar în cazul lui Julius, epilepsia nu şi-a ales niciodată momentele cele mai potrivite. Şi ceea ce îmi pregătea acolo, ghemuit sub afişul ăla nenorocit, cu privirile pline de previziuni, cu botul răsfrînt, colții de vampir, limba de Guernica, vaietul prelung, în crescendo, era pur şi simplu o criză de epilepsie! Şi urletul lui a acoperit foarte repede vocile Belleville-ului, iar în momentul cînd s-a lăsat să lunece pe o parte, urlînd întruna, m-am repezit să-i apuc limba, ca să nu şi-o înghită; vaietul a încetat brusc, dar imperativul atroce pe care l-am desluşit în ochii lui, rugămintea halucinantă, ce se-ntîmplă ? ce se-ntîmplă ? ce *vezi,* Julius? m-a determinat să fac ceva ce n-am mai făcut niciodată, l-am abandonat acolo, în plină criză, şi am luat-o la fugă în direcția pe care mi-o indica privirea lui. Şi, în timp ce alergam, aerul din Belleville s-a înfierbîntat şi imediat după ce am simțit suflul exploziei i-am auzit bubuitul, şi am fugit cît am putut de repede, ştiind că e prea tîrziu, şi chiar era prea tîrziu cînd am ajuns la Pere-Lachaise: rulota cehească era în flăcări, flăcările se înălțau spre cer, dogoarea lor îi ținea la distanță pe aceia care voiau să se apropie,

119

„Therese!" am strigat, „Therese!", şi s-a produs o a doua explozie şi am

văzut corpul în flăcări aruncat afară din rulotă si acoperişul făcîndu-se bucăți în apropierea mea, şi am continuat să alerg, hotărît s-o scot pe Therese din acest iad, dar ceva s-a prăbuşit peste mine, m-a trîntit la pămînt, o masă de muşchi, care mă ținea acum lipit de asfalt şi mă apăra de bucățile de lavă încinsă, şi am simțit lîngă ureche răsuflarea lui Simon Algerianul care îmi spunea: „Opreşte-te, Ben, opreşte-te, nu mai e nimic de făcut!" Am izbucnit în lacrimi şi numele lui Therese mi-a rămas înțepenit în gîtlej...

— Nu te uita!

Mîna lui Simon îmi apăsa obrazul de caldarîm. Nu puteam vedea decît oamenii alergînd pe trotuarul din fața cimitirului Pere-Lachaise. Auzeam țipete.

— La dracu', se întinde şi la maşini! Simon m-a ridicat şi, aplecat deasupra

mea, a început să alerge; am văzut izbucnind flăcările primului rezervor cu benzină şi suflul exploziei ne-a prins din urmă.

— Mama mă-sii!

120

Alți indivizi s-au năpustit asupra noastră şi ne-au împins la adăpost spre gura de metrou, şi numai atunci Simon mi-a dat drumul şi am reuşit să mă reped cu capul înainte spre suprafață, să ies de-acolo, să mă duc la Therese.

— Vino înapoi, Ben!

Dar tot ce am văzut a fost vîrful unui arbore carbonizîndu-se, flăcările mistuind imaginea unui bărbat la bustul gol de pe un panou de afişaj, şi căldura m-a țintuit pe loc mai neclintit decît sub greutatea Algerianului. Nu mai vedeam nici măcar rulota. Maşinile în flăcări formaseră un baraj. Incendiul cuprindea stația de taxiuri. Un şofer care voise să-şi salveze maşina, a abandonat-o acolo, cu portierele deschise, şi a plonjat pe caldarîm cu manşetele pantalonilor în flăcări, în timp ce colegii s-au repezit asupra lui cu extinctoarele în funcțiune ; Simon m-a ajuns din urmă.

— Haide, Ben, vino!

M-a împins uşor şi am traversat bulevardul spre zidul cimitirului Pere-Lachaise, clătinîndu-mă şi bîiguind numele lui Therese, fără a auzi urletul primei sirene:

— Atenție!

121

Camionul roşu m-a evitat la mustață, a lovit taxiul în flăcări, 1-a aruncat într-o parte, pompierii au țîşnit, s-au năpustit spre foc, şi-au deschis drum cu gheizerele de spumă albă, şi totul înainta convergent: sirenele, roşul acela, albastrul întunecat al polițailor, pîlpîirea glacială a girofarurilor; a fost încercuit perimetrul de siguranță, dar, deşi acțiunea fusese rapidă, era prea tîrziu, nu vedeam decît fuiorul negru despletindu-se spre cer, între zidul cimitirului si fațada clădirilor Letrou. Bărbatul la bustul gol dispărea împreună cu panoul de afişaj care se topea.

Şi a trebuit să am grijă de copiii care soseau. Jeremy, primul:

— Therese ! Unde e Therese ? Era acolo ? Apoi Piciul, mut, prins într-un coşmar

cu ochii deschişi.

— Simon, ia copiii, du-i de-aici!

Piciul şi Jeremy năpustindu-se în brațele lui Simon. Clara dreaptă, nemişcată, cu ochii la rulotă, cu aparatul de fotografiat în mînă, dar neîndrăznind să facă poze, nu de data asta, nu îndrăznea.

— Clara, du-te şi tu, ai grijă de copii. Şi Julie:

— Eşti teafăr?

— Julie, du-i acasă, pe toți!

122

Pînă cînd nu mai rămîne nimic altceva decît carcasa carbonizată a maşinilor, vopseaua clocotitoare şi purulentă, plasticul rulotei lichefiat peste şasiu, ultimele trîmbe de scîntei albăstrui la baza panoului de afişaj pe asfaltul sfîrîind, urletul ambulanței ducîndu-1 pe taximetristul rănit, polițaii şi personalul paramedical strînşi în jurul corpului calcinat. Pe care am vrut să-1 văd.

— Lăsați-1 să treacă, e fratele ei!

— Sînteți fratele ei ?

Dar eram încă fratele acestei grămezi calcinate din care nu mai rămăseseră decît ascuțişurile ?

— Venise s-o stingă pe Yemanja.

— Yemanja?

— Cine-i tipul ăsta ?

— E fratele victimei.

— O chema Yemanja? Vocea lui Haduch:

11

123

— Ben, te simți bine? Mă auzi, Ben?

— Urcați-1 în camion.

— E-n stare de şoc. N-o să aflăm nimic de la el.

— Ajutați-1 să urce.

în final polițaii au încercat să mă facă să povestesc ce ştiam. I-au chemat înapoi pe Julie, Clara şi pe băieți.

Dar Verdun? Şi E Un înger? Domnul Malaussene? Cine avea grijă de ei?

— Copiii ? Cine are grijă de copii ? Haduch m-a liniştit, Yasmina rămăsese cu ei.

— Nu-ți face griji, Ben. Mama i-a culcat sus, la voi în cameră şi a rămas să doarmă cu ei.

Ne-au pus să povestim tot ce se întîm-plase din momentul întoarcerii lui Therese. Fiecare separat. Mai întîi în camion, apoi la comisariatul de pe Rue

Ramponneau. Şi erau atît de calme întrebările acestea scurte, vocile acestea joase, fuga degetelor pe claviatura computerelor, calmul doliului deja, şi semnătura la sfîrşit, semnăturile noastre mute în josul proceselor-verbale. Se crăpa de ziuă cînd am ieşit. Cinci sau şase dimineața probabil. Zori de benzină, de plastic, de asfalt, de vopsea, de carne

124

moartă, zori reci de moarte stagnînd. Amar, Haduch, Raşida, Mo şi Simori'ne aşteptau afară. îmi amintesc că Raşida i-a pus Clarei un şal pe umeri şi am pornit spre casă.

Pe drum ne-am întîlnit cu Joseph Silistri, un prieten al tribului, inspectorul Silistri, „locotenent de poliție", cum se spune acum.

— Malaussene, pot să vorbesc ceva cu tine?

M-a luat deoparte şi le-a făcut semn celorlalți să-şi vadă de drum. îşi trăgea sufletul.

— Iartă-mă că am ajuns tîrziu. Abia acum m-a trezit Titus.

Inspectorul Titus era alter ego-ul său, celălalt cap al tandemului. Titus şi Silistri. Criminaliştii de la antipozi.

— Noi ne ocupăm de anchetă, Malaussene.

Aşa repede? Cum de erau la curent? Dar n-am avut energie să-1 întreb.

— Mă asculți, Malaussene?

Titus şi Silistri nu făceau parte din primul cerc de prieteni, mă tutuiau, dar îmi spuneau pe numele de familie. O intimitate ca între colegi. Silistri mi-a debitat fraza obişnuită în astfel de împrejurări.

— O să-i găsim pe nenorociții care au făcut asta, ai încredere în noi.

125

Nu era deci un accident...

— Ştii...

Silistri căuta sintaxa condoleanțelor.

— Ne pare rău pentru voi toți.

Era, probabil, adevărat... Dar cum să-i consolezi pe aceia care te consolează?

— Vrei să treacă Helene pe la voi? îmi plăcea foarte mult Helene, soția lui

Silistri, dar aveam grupul meu de bocitoare.

— Ascultă... dată fiind starea cadavrului... vreau să spun a corpului... în fine, a lui Therese... rămăşițele ei, adică... ştii...

Se zbătea în groapa cu cuvinte.

— Hotărîrea a venit de sus...

Eram într-adevăr pe altă lume, cuvintele îşi pierduseră carnea o dată cu cea a lui Therese, de care se alesese praful; o clipă mă întrebasem cine era doamna aceea, Hotărîrea, şi ce legătură avea ea cu Silistri. Lui Silistri i se adunaseră broboane de sudoare la rădăcina părului.

— în fine, au hotărît să continue cu incinerarea.

Tot nu pricepeam.

— înțelegi, Malaussene ? Am încredințat corpul cimitirului Pere-Lachaise, ca să termine treaba în crematoriul lor.

126

Şi-a dus mîna la gură. „Să termine treaba", îi ieşise aşa. îşi epuizase partea umană, profesionistul îi luase locul. Era deprimat. îşi ceru scuze.

— Iartă-mă. Adăugă:

— Teoretic, ar fi trebuit să-ți cerem permisiunea, dar Titus nu voia să te mai supărăm şi cu asta. A spus că e pe răspunderea lui. La ora asta trebuie să se fi terminat. A făcut rău?

Nu, nu, Titus avusese dreptate. Nu puteam s-o lăsăm pe Therese aşa. Şi nici nu puteam s-o îngropăm în halul acela. Am zis mulțumesc, bine, mulțumesc, Titus a avut dreptate, a făcut ceea ce trebuia făcut, mulțumesc. Şi apoi am întrebat, dintr-un soi de automatism:

— Unde e Titus?

Silistri a ezitat o clipă, apoi a spus:

— La Roberval.

Bineînțeles, Marie-Colbert... Bineînțeles, Titus s-a dus să-1 anunțe pe soțul ei, pe văduv, evident... aşa se face...

— Nu, Malaussene, lucrurile nu stau tocmai aşa...

Nu? Titus îl bănuia pe Marie-Colbert? Marie-Colbert era primul pe lista lui Titus ?

127

— Nu, nici asta...

Silistri m-a privit în ochi pentru prima dată.

— Şi Roberval a fost asasinat.

O privire de polițai care nu ştii dacă interoghează, dacă acuză deja sau dacă încă se mai gîndeşte.

— L-au găsit zdrobit în holul reşedinței lui. A căzut de la etajul patru pe casa scărilor. Aşteptam ziua de azi s-o interogăm pe Therese.

Am zis:

— Ah...

Şi m-am alăturat celorlalți.

128

VI

Ce trebuia să se întîmple
se întîmplă, cu excepția unui
amănunt

12

Reîntorşi în prăvălie, ne-am aşezat în jurul mesei şi Julie a făcut cafea.

— Jeremy, Piciule, trebuie să vă odihniți.

Băieții au dat din cap că nu.

— Clara, du-i de-aici. Clara nu s-a mişcat. —...

Nici măcar nu aveau curajul să privească uşa camerei lor. Am înțeles că nu vor mai dormi acolo niciodată.

—...

Şi dintr-o dată mi s-a făcut greață. Greață de prăvălia asta, de Belleville, de capitala asta, de aerul pe care îl respiram aici, de liniştea care domnea în jurul acestei mese. Greață de tribul acesta, greață de mine, greață să-mi fie greață. Mi-am spus că, la

131

urma-urmei, e simplu, Therese ne arătase calea. Fusese aici şi acum nu mai e. Asta-i. E simplu. Sîntem aici, şi apoi nu mai sîntem.

în picioare în fața mesei din bucătărie, Julie tăia pîinea felii şi i le dădea Clarei care le prăjea. O mişcare a foarfecelui reteză colțul punctat al unei cutii de lapte... cra-tiță, gaz, chibrit... mi s-a făcut greață şi de asta, greață de toate gesturile potrivite, de reacțiile corespunzătoare...

—...

— Mă-ntorc.

Am urcat în dormitorul nostru. Nici Yasmina nu voise să înfrunte imaginea patului gol al lui Therese. îi luase pe Verdun şi E Un înger din dormitorul copiilor şi îi culcase în patul nostru, iar pe Domnul Malaussene îl instalase deasupra lor, într-un hamac. Aşezată la fereastră, Yasmina privea cum se luminează de ziuă. Să nu-mi vorbească de destin, măcar atît. De asta m-am temut în primul rînd: să nu înceapă să-mi explice că era planul lui Allah.

Nu, văzîndu-mă, a murmurat doar:

— *Ia rabbi...* (O, Dumnezeule...)

132

Apoi a deschis larg brațele, fără să ridice glasul:

— *Edji hena,* copilul meu. Am acultat-o, m-am apropiat.

— *Bekă,* fiule, *bekă,* trebuie să plîngi. Ceea ce am încercat să fac în brațele ei,

care m-au înconjurat. Dar n-a ieşit nimic. Secetă. A durat pînă cînd s-a luminat de ziuă, lumina aceea de un albastru pur care vine dinspre Place des Fetes în diminețile fără nor, acest farmec tremurător, faimoasa transparență din île-de-France... Mi-era greață inclusiv de această paletă de culori. Delicatețea cerurilor... Era cît pe ce să vomit pe genunchii Yasminei, cînd cineva a bătut la uşă.

Care s-a deschis.

Era Jeremy.

— Ben... vino.

Jeremy descompus. înghețat ca spaima. Repetînd, fără a fi în stare să ridice vocea:

— Vino. Repede!

Ne găseam pe acel tărîm unde orice se poate întîmpla, un dincolo de durere, unde promisiunea răului trezeşte o curiozitate aproape calmă. Ce mai e? Şi Jeremy, atît de rugător, cu vocea aia albă:

— Vino...

133

— *Mat yallah,* fiule, du-te... mi-a spus Yasmina.

M-am ridicat. L-am urmat pe Jeremy.

Cobora scările de parcă i-ar fi fost frică de ce avea să găsească jos.

Jos era acelaşi trib, împietrit, în fața aceloraşi ceşti de cafea cu lapte de care nici unul nu se atinsese. Privirile tuturor convergeau spre capul mesei. Acolo se aflau doi bărbați, în picioare, *contre-jour.* Două siluete de granit în calea luminii dimineții. Nu li se distingeau chipurile. în fața lor, pe masă, aşezaseră un ou de Paşte. Aşteptau.

Un ou de Paşte...

E primul lucru care mi-a venit în minte: un fel de ou mare de un negru adînc, cu sclipiri metalice. Un ou futurist şi sinistru, ouat de un pterodactil de oțel. Tăcerea care se aşternuse în încăpere părea să iasă din acest ou. Cînd unul din indivizi mi s-a adresat, am tresărit:

— Domnul Malaussene? Am răspuns afirmativ.

Al doilea ins a arătat spre ou cu aceeaşi atitudine cu care îngenunchezi la împărtăşanie :

— Cenuşa domnişoarei, sora dumneavoastră.

134

înainte ca adunarea să reacționeze, primul tip a făcut prezentările.

— Domnii Balard şi Fromonteux de la firma Letrou.

Da... sigur că da... Cimitirul Pere-Lachaise îşi terminase treaba şi aruncase mingea firmei de pompe funebre Letrou... Traiectoria obligatorie... înlănțuirea obişnuită... Cît se poate de firesc... întoarcerea lui Therese acasă, asta-i tot... M-am gîndit cu spaimă că urna era probabil călduță. Dar o spaimă şi mai adîncă m-a cuprins cînd mi-am amintit că nu există nimic mai rece decît cenuşa rece. Frigul fără nuanțe al cenuşii... degetele mele retrăiau amintirea... nu atît răceală... cît absența definitivă a căldurii.

— Dați-ne voie să vă prezentăm condo-leanțele noastre cele mai sincere.

— Dumneavoastră şi familiei dumneavoastră.

— în numele nostru personal şi în numele firmei.

Balard şi Fromonteux aveau aceeaşi voce. Am bîlbîit ceva vag în semn de

mulțumire. Au luat-o probabil drept un început de conversație, pentru că, brusc, s-au însuflețit.

135

— Modelul e pe gustul dumneavoastră? a întrebat Balard sau Fromonteux.

— Dacă nu, a continuat Fromonteux sau Balard, firma noastră dispune de o gamă foarte largă...

Am auzit pocnetul încuietorilor unei ser-viete-diplomat şi, mai înainte ca vreunul dintre noi să poată schița cel mai mic gest, ne-am pomenit cu o seamă de fotografii etalate în evantai dinaintea oului lui Therese. Erau urnele concurente. Balard sau Fromonteux a întins pozele cu aceeaşi dexteritate cu care Therese întindea taro-tul de Marsilia.

— După cum puteți constata, urna funerară a evoluat foarte mult.

— Era şi timpul pentru o schimbare de *look*.

— Firma noastră s-a ocupat de asta.

— Repauzații au şi ei dreptul la diversitate.

— Mai ales aceia pe care îi păstrăm în casă.

— Varietate de forme şi materiale... Ne prezintă marfa continuîndu-şi unul

altuia replicile. Un ping-pong foarte la obiect. In timp ce Balard sau Fromonteux vorbea, Fromonteux sau Balard dădea roată mesei

136

aşezînd cîte o fotografie în fața fiecăruia dintre noi: urne în formă de floare îmbobocită, de măr rotofei, de carte deschisă, urne copilăreşti în formă de îngeraşi, urne în formă de puşculiță care se pot sparge dacă ne vom hotărî s-o împrăştiem pe Therese -se livrează cu un ciocan...

— La prețuri promoționale pînă în octombrie!

— O mie şase sute de franci fără T.V.A., cu tot cu suport...

— O mie nouă sute treizeci şi şase de franci cu tot cu T.V.A.

— Două sute nouăzeci şi şapte euro şi patruzeci şi cinci de eurocenți...

— Ceramică sau porțelan...

— Trei rate, avans zero.

— Sau acest model încrustat cu rubine din Brazilia...

— Un pic mai scump, bineînțeles... Totul în consternarea generală, eu sub

privirea asasină a lui Julie care îmi urlă muteşte „fă ceva, pentru numele lui Dumnezeu!", mai ales că Piciul înhățase în trecere o fotografie şi parcă vedeam momentul în care avea să-şi exprime preferința, căreia avea să i se opună veto-ul lui Jeremy şi de aici, evident, un scandal inevitabil,

137

care avea să se sfîrsească cu o bătaie în fața cenuşii lui Therese.

Julie avea dreptate. Trebuia neapărat să împiedic una ca asta.

Am pus lacăt durerii, m-am cufundat în mine însumi, m-am concentrat cît am putut şi, în acel moment, pentru prima oară în viață, în adîncul meu, am

cerut limpede o intervenție supranaturală.

Iar cerul m-a auzit.

Şi mi-a îndeplinit ruga.

Mi-a îndeplinit-o!

Mie! Păfăt"nij_jnn1tirPH'divip4^- blasfe-miatorul disperat, ajuns la limită... Cerul m-a auzit T~ '

Chiar în secunda în care Piciul era gata să deschidă gura, o altă voce decît a sa a răsunat în prăvălie. O voce venită de nicăieri şi care se răspîndea, zicînd:

— Daaaaa...

O voce serafică, ce se insinua languroasă printre noi:

— O! Daaaaaa...

Piciul a dat drumul fotografiei, cu ochii cît cepele îndărătul ochelarilor roz. Cu toții am ridicat privirea. A fost rîndul lui Balard şi Fromonteux să rămînă stane de piatră.

138

— Da! scanda glasul răsuflînd gîfiind vorace. Da! Da! Da! Da!

Un înger feminin, fără îndoială, o femelă-înger superbă, care trăia din plin bucuria vieții:

— Daaaaaaaaaaa!

Şi care, după ce dilatase la extrem acest urlet de plăcere, se ghemui într-un suspin satisfăcut, ca sub o cuvertură.

Linişte.

Toate capetele tribului se întorseseră spre uşa dormitorului.

Yasmina năvăli pe scări, radioasă, privind în toate părțile.

— *Sema ? Sema ?* striga ea. Ați auzit ? Am făcut stînga-mprejur.

Am fixat şi eu uşa.

Mi-am încleştat mîna pe clanță.

Am apăsat uşor.

Si da...

Da...

Therese era în patul ei. Dormea cu pumnii strînşi. în jurul meu - nici un cuvînt.

139

De fapt, cînd aveam în fața ochilor chestia aia carbonizată cu un rictus orbitor sau oul aşezat pe masa familială, asta impunea tăcere. O anume teamă chiar, dacă era să mă iau după chipurile de ceară ale lui Balard şi Fromonteux. Pentru ei, care văzuseră tot ce era de văzut în acest domeniu, era prima oară cînd asistau la o înviere din morți. Ca să fiu sincer, gîndindu-mă acum la cele întîmplate, nu miracolul în sine m-a surprins cel mai mult. Cu Therese, genul ăsta de lucruri era de aşteptat să se întîmple la un moment dat. Nu, era ceva şi mai ieşit

din comun. Adevărata surpriză era alta. Therese, Therese a noastră cea pudică, despre care Jeremy spunea că trebuie să se fi născut într-un costum de cosmonaut, Therese era goală! Era goală în patul ei pentru prima oară în viată. Iar cearşafurile mototolite si adunate de-a valma în jurul ei, în loc să-i acopere goliciunea, îi accentuau frumusețea. Pentru că se mai întîmplase ceva: Therese îşi pierduse ascuțişurile! Era Therese a noastră, fără doar şi poate, şi totuşi alta, o Therese cu rotunjimi delicate, cu părul desfăcut, cu brațele molatice, pielea netedă şi diafană, un zîmbet satisfăcut pe un chip aş zice de păpuşă. Şi totuşi Therese,

140

zveltă dintr-o dată, inundată de un sînge generos care pulsa sub pielea superbă, Therese eliberată din sine însăşi grație nu ştiu cărei călătorii.

— Seamănă cu mama, a murmură Piciul, într-adevăr.

— *Nâmet,* a murmurat Yasmina.

Şi asta era adevărat, *„nâmet",* Therese părea ruptă dintr-un vis.

— Cu toate astea noi n-am visat, a mormăit Haduch.

— Avem timp să ne lămurim, a şoptit Raşida, înconjurîndu-1 cu brațele.

Cînd Haduch şi Raşida se pregăteau să plece, s-a mai petrecut ceva. Corpul lui Therese a prins să se convulsioneze. L-a început s-a crispat uşor, ca un freamăt al pielii înfiorate dintr-o dată de un curent de aer, apoi o serie de spsame, antrenîndu-se unele pe altele, pînă ce tot corpul lui Therese a fost cuprins de un tremur de posedată, dar care nu îi tulbură nici zîm-betul, nici somnul. O frumusețe trepidantă de-ți îngheța sîngele-n vine. Mult mai înfricoşător decît trupul unei femei supus clasicelor cazne spre amuzamentul diavolului. Cred că am făcut cu toții un pas înapoi. Acum Therese tresărea din cap pînă-n

141

picioare. Din cauza asta cuvertura i-a alunecat şi ni s-a dezvăluit în toată noua ei splendoare. Nimeni nu îndrăzni să o acopere. O priveam deopotrivă cu spaimă şi cu încîntare, de parcă o putere ocultă avea să ne trimită un mesaj în relief pe această piele strălucitoare. Un film prost, una peste alta, dar care părea s-o încînte pe Therese. Apoi se auziră loviturile. Lovituri surde care zguduiau casa. Urcau din adîncuri. Un spirit războinic se îndrăcea în ritmul interior al lui Therese. Care tremura si mai frumoasă si încă nu se trezea. Loviturile în podea, scrîşnetele patului, mormăielile înfundate, apoi acest miros familiar...

în sfîrşit am înțeles.

M-am aplecat.

Şi m-am uitat sub pat.

— Ajunge, Julius, ieşi de-acolo!

Cîinele Julius a încetat numaidecît să se scarpine. S-a extras de sub pat aşa cum îi permitea gabaritul lui. Şi el ne-a privit la rîndul său de parcă înviaserăm din morți. Nici o urmă a crizei din ajun. O duhoare ceva mai

înțepătoare, poate, un strop de perplexitate în priviri... Un plus de umanitate.

142

l-am consolat pe Balard şi Fromonteux cum am putut. Cafeaua i-a mai pus pe picioare. Au plecat la Paris însărcinați cu o misie sacră: să găsească, printre cele şapte milioane de locuitori, familia înlăcrimată căreia să-i ofere oul de Paşte.

Gratie nouă, viata lor tocmai dobîndise un sens.

*

Acum, toate paturile din prăvălie erau cufundate în somn. Julie şi cu mine ne recuperaserăm teritoriul. Ne reveneam încet în fire, cînd ceea ce era evident mi-a sărit în ochi.

— Julie, ai spus prezervativ, nu?

— Poftim?

— Nu mi-ai spus că Marie-Colbert e genul care fute cu prezervativ, dintotdeauna, fie că e vorba de SIDA, fie că nu?

— Ba da.

— Te-ai înşelat.

— Ha?

— Therese e însărcinată.

— Uite-aşa? De azi pe mîine?

— Pun pariu.

143

După care am adăugat mai mult mort decît viu:

— Se întîmplă, Julie. Tot ceea ce am prevăzut se întîmplă. Punct cu punct. Therese e însărcinată... N-ai decît să țipi cît pofteşti, toată treaba o să cadă pe capul meu, ştiu bine, acum mă aflu exact pe locul impactului. Sfîrşitul crescendoului dramatic: în mai puțin de douăzeci şi patru de ore polițaii au să mă înhate.

■

144

13

Julie n-a țipat. A venit cu mine s-o luăm la întrebări pe Therese. Care avea o dispoziție de zile mari:

— Dar ce anume ați vrea să vă povestesc? Benjamin avea dreptate şi cu asta, basta! Marie-Colbert nu era interesat decît de harul meu. Duminică dimineață, după noaptea nunții - care n-a fost cine ştie ce, între noi fie vorba -, cînd l-am anunțat pe soțul meu că pusesem cruce previziunilor, a făcut o față lungă, aşa că am plecat. Asta-i tot.

Totul povestit cu veselie şi spontaneitate în timp ce-şi înmuia felia de pîine cu gem de afine într-un castron cu lapte. Privire nevinovată, masticație

spongioasă, mîna întinzîndu-se deja după încă o bucată de pîine - Therese mînca pentru doi, un mic dejun dublu, era însărcinată cu un nehalit, fără nici o îndoială, era locuită de un haplea.

145

— Şi ai plecat, pur şi simplu? a întrebat-o Julie. Fără să vezi dacă într-adevăr aşa e? Fără ca el să vină după tine?

Thărese ridică ochii spre cer:

— Juliiiiie, n-oi mai fi eu clarvăzătoare, dar nu sînt proastă. Am văzut doar ce mutră a făcut, ți-am spus! Şi apoi tu te pricepi la bărbați; dacă e să vrea ceva de la noi, apoi e să le dăm curajul să ne zvîrle pe uşă afară. I-am luat-o înainte, ceea ce e mult mai bine. Am aşteptat trenul de noapte şi am intrat tiptil în casă. Benjamin, nu mai e unt? Doar atît a mai rămas?

Julie a vrut să afle mai mult, o relatare articulată a voiajului de nuntă, de exemplu.

— De ce? a întrebat Therese întinzînd ambele mîini spre untul pe care tocmai i-1 aduceam. Ce mai contează, ce-a fost a fost!

— Doar aşa, ca să văd şi eu cum e, ăsta nu m-a dus în nici o lună de miere! a insistat Julie pe acelaşi ton vesel şi nerăbdător, făcînd un semn cu capul înspre mine.

— N-ai pierdut nimic! făcu Thărese ungînd de zor pîinea.

Şi ne-a povestit că nici n-a ieşit bine din Saint-Philippe-du-Roule ca să urce în mitica ambulanță, că la intersecția dintre La Boetie şi George V, mirii s-au aruncat într-un taxi,

146

de unde au sărit într-un avion care i-a depus într-un apartament de pe Bahnhofstrasse din Ziirich, mare cît o pistă de aterizare.

— Un hotel special pentru cururile spilcuite, Benjamin, numai marmură, servicii impecabile, în apartament două băi şi două paturi în dormitorul conjugal, unde ne aşteptau şampania şi două cameriste cu mare pompă şi urări de bine în dublu exemplar din partea direcțiunii. Era perfect. M-am gîndit la tine, dragul meu frățior, ți-ar fi displăcut la nebunie.

Dar de unde îi venea starea asta de bună dispoziție? Şi limbarița? cine era această Therese ? Şi cum vom găsi modalitatea de a o anunța moartea lui Marie-Colbert ?

— Şi dup-aia?

— Dup-aia, Marie-Colbert fiind Marie-Colbert, munca - muncă şi responsabilitățile - responsabilități, cele două telefoane au sunat şi ne-au anunțat de la recepție să ne pregătim pentru întîlnire.

— Aveați o întîlnire?

— O întîlnire cu un costum în trei piese, cu un munte de documente la semnat, lucru cu care, într-adevăr, eu nu eram la curent. Marie-Colbert mi 1-a

prezentat pe domnul Altmayer, trezorierul ununii noastre şi

147

ne-am apucat de treabă. Marie-Colbert semna, eu semnam, domnul Altmayer verifica şi semna, documentele treceau de la dreapta la stînga şi asta ne-a luat un ceas.

— Şi ce semnai de fapt ?

Therese surîse_deopotrivă_carTia1 şi-ingR-nuu (uiwşurîs în picioarele goale, Brigitte Bardot într-unui dintre primele roluri).

— O! asta ar trebui să-1 întrebăm pe Marie-Colbert, l-am lăsat cu două valize pline cu acte. Benjamin, îmi faci două ochiuri ? Mor de foame!

Gemeni! O să ne facă gemeni! M-am gîndit la ce spusese Piciul. Pofta de mîn-care plină de vioiciune, nepăsarea avidă, da, exact ca mama cînd mai producea un urmaş. Marie-Colbert a însămînțat-o cu gemeni!

— Şi dup-aia? a întrebat Julie.

— Dup-aia, dup-aia, sînteți culmea, dup-aia... Intrăm în sfera intimității! Ce vreți să ştiți? Dacă m-am repezit la prohabul lui ? Dacă l-am violat pe loc ? Ei, bine, aşa ar fi trebuit, dar era ora cinei şi nu era genul de restaurant unde o tînără proaspăt căsătorită să-şi invite soțul sub masă... şi nici genul de soț.

Albuşul ouălor începuse să pocnească în tigaie, cînd Therese a produs cea mai

148

uluitoare informație din toată relatarea, tinînd cont de circumstanțe.

— De altfel, în ceea ce priveşte noaptea nunții, s-a-ntîmplat ceva foarte ciudat...

M-am întors, cu tigaia de coadă.

— Aş fi vrut să-ți cer părerea, Julie. Julie a ridicat din sprîncene, în expectativă.

— Şi-a pus prezervativ, a trîntit-o Therese. Certitudinea mi se surpa. încă mai

țineam tigaia în mînă.

— E normal aşa ceva? a întrebat Therese. în noaptea nunții, vreau să zic ? Se întîmplă des ? Cu o fată despre care ştii că e virgină ?

Julie a bălmăjit un răspuns din care reieşea limpede că nu, adică da, uneori, poate, că ea nu era expertă în noaptea nunții, dar că vezi, în ziua de azi, probabil că Marie-Colbert nu avea încredere în el, întrucît...

— Dacă mă gîndesc mai bine, cred că tocmai acest detaliu m-a făcut să iau trenul de noapte.

A spus toate astea fără să-şi piardă buna dispoziție, în timp ce ouăle se prăjeau în tigaie. Era atît de strălucitoare, încît am eiitat să-i spunem că îi luase foc rulota. Dar nici chiar această veste nu o afectă cine ştie ce.

149

— A! zău? Dădu din cap.

— Alaltăieri v-aş fi spus că aşa a fost scris. Therese era blindată. Nici o zgîrietură

pe suprafața acestui cuirasat de veselie. Am întrebat.

— Ce ai făcut ieri seară cînd ai ieşit din casă?

— Am făcut ce v-am zis. M-am dus s-o sting pe Yemanja.

— Erai singură în rulotă?

— Evident, toată lumea ştie că mi-am pierdut darul.

— Ai lăsat ceva aprins ? Un reşou, o luminare, o butelie?

— Pe vremea asta? E vară, Benjamin. Nu, am azvîrlit într-o boccea cîteva lucruri la care țin şi am plecat lăsînd uşa deschisă în cazul în care ar fi vrut cineva să doarmă înăuntru, asta-i tot.

A trebuit să-i spunem că cineva, o femeie, a ars de vie înăuntru.

Şi-a întrerupt entuziasmul, apoi a adăugat:

— Ei bine, am să mă duc la comisariat să le spun că n-am fost eu.

S-a ridicat ca să-şi ducă planul la îndeplinire. Am apucat-o de încheietura mîinii.

150

Voisem să-i spun că Marie-Colbert murise, dar mi-a trecut prin minte o întrebare:

— Ce-ai făcut după ce ai stins-o pe Yemanja ?

— M-am plimbat.

— Cam pe unde?

Pentru că, dacă stai şi te gîndeşti, tocmai plimbarea asta o metamorfozase. Cînd venise de la Ziirich era şucărită. Cîine bătut, căutîn-du-şi culcuşul şi întorcîndu-se cu fața la perete... La trezire - zombi... Supărare ambulantă traversînd prăvălia şi ducîndu-se să o stingă pe Yemanja...

Julie mi-a ținut isonul:

— Răspunde, Therese! Unde ai fost după ce ai ieşit din rulotă?

Ne-a privit pe rînd, cînd pe unul, cînd pe altul:

— Ce v-a apucat? Mă țineți din scurt? Femeie măritată ? Prea tîrziu! Trebuia s-o fi făcut cît eram adolescentă! Cu prostiile astrologice şi toate alea...

Cred că am făcut o mutră interzisă, pentru că Therese mi-a servit o porție din noul ei rîs şi mi-a trecut mîna prin păr, în timp ce se ridica iar:

— Te tachinez, Benjamin... Gata, trebuie să mă duc la comisariat.

151

Cînd dădea să iasă pe uşa prăvăliei, Negrul Mo şi Simon Algerianul, răsăriți ca din pămînt, au încadrat-o. Haduch a intrat împreună cu ei.

— Mergem cu ea, Ben. La urma urmei, cineva a încercat s-o omoare noaptea trecută.

— Mă duc cu ei, a spus Julie.

*

Există atmosfere care nu te înşală. Asta se concentra deasupra mea, se strîngea în jurul meu, se înnoda şi eu mă aflam în mijlocul nodului. Poate că Therese nu era însărcinată, dar Marie-Colbert era mort. Răul era la uşa mea. Avea să se materializeze într-o dubă şi-o pereche de cătuşe cro-mate. Săptămîni de-a rîndul în care mă zbătusem în zadar. Poftim, e iminent. Am simțit un fel de uşurare. Am profitat de faptul că rămăsesem singur şi am urcat în dormitor să-mi pregătesc valiza cu strictul necesar pentru puşcărie. Odată bagajul făcut, m-am dus la Azzuz să-mi ridic cărțile recomandate de regina Zabo şi Loussa de Casamance.

— N-au venit toate, Ben, e chiar aşa urgent ?

152

— Am să-ti las adresa la care să mi le trimiți pe celelalte.

Azzouz îmi umplea rucsacul.

— Te muți, Ben? Pleci din Belleville? Nu mai e de nasul tău?

— Plec în concediu, Azzuz. Examina titlurile unul cîte unul înainte

de a mi le băga în rucsac.

— Concediu la mănăstire, prin urmare. Se poartă!

Mi-era poftă de un ultim cuşcuş. M-am gîndit să mă duc la Kutubia, dar ideea de a da cu ochii de Amar, Yasmina, bătrînul Semelle, cele din urmă priviri ale lor m-a obosit. Am schimbat direcția spre Deux Rives şi m-am aşezat la masa rotundă unde dezbătusem cu Raşida neplăcerile astrologiei. Am comandat un makfoul pe care l-am mîn-cat în tăcerea calmă a lui Areski.

După care mi-am oferit un tur al Belleville-ului cu aparatul de fotografiat de unică folosință în mînă. Fără să-mi caut subiectele, am fotografiat tot ce-mi cădea sub ochi, fără discriminare; amintirile sînt copiii hazardului, numai cei care fac montaje au amintirile în ordine. Apoi am luat-o spre casă, ferm hotărît s-o iubesc pe Julie o dată pentru totdeauna. Dar mi-am dat

153

seama că nu-mi lăsaseră timpul necesar. O maşină a poliției era parcată în dreptul prăvăliei. Trei țipi în civil mă aşteptau în fața uşii. I-am recunoscut pe Titus şi Silistri. M-am gîndit că, date fiind relațiile noastre amicale, nu se simțeau tocmai fericiți. Pe al treilea nu-1 cunoşteam. Mi 1-a prezentat Silistri, după ce mi-a adus la cunoştință că venise în legătură cu Marie-Colbert. Ei, bine, asta e, mi-am spus.

— Procurorul-adjunct Jual, a făcut Silistri.

Procurorul-adjunct Jual dădu din cap fără a scoate un cuvînt.

— Va reprezenta Parchetul pe toată durata anchetei, mi-a explicat Titus încer-cînd să-şi ascundă stînjeneala.

— Victima nu e fiştecine, a adăugat Silistri.

Cu o ridicare din sprîncene, procurorul-adjunct Jual le dădu de înțeles că

vorbesc prea mult.

Era cît pe ce să le spun că-i aşteptam, „o secundă, mă duc să-mi caut valiza", dar nu aveam de gînd să le uşurez munca. Am căutat fraza cea mai uzitată în astfel de momente şi am găsit-o:

— Cu ce vă pot fi de folos ?

154

— Sora dumneavoastră, Therese, e arestată, domnule Malaussene, a trîntit-o procurorul-adjunct Jual.

— E aici?

Cei doi putură citi în ochii mei că Therese e acolo, chiar în spatele lor. Se întorcea de la comisariat. Traversa sprintenă strada între cele două gărzi de corp.

— A fost văzută astă-noapte la locul crimei, mi-a şoptit Titus la ureche în momentul cînd ceilalți doi se întorceau. Văzută şi recunoscută. Din cauza televiziunii, îmi pare rău, Malaussene, sincer, aproape c-aş fi preferat să fii tu în locul ei.

155

•w»* ^pw:'

■

■

VII

Despre căsătoria fără contract prenuptial

14

l-au pus brățările la mîini şi au luat-o atît de repede, că n-am avut nici timp să vorbesc cu ea. Am dat să mă duc spre ea, dar mîna lui Titus m-a ținut.

— Nu mai are dreptul să vorbească cu tine, Malaussene, e mai grav decît crezi.

Şi Titus a sărit în automobilul care demara.

Am văzut-o pe Therese o ultimă dată prin geamul din spate al maşinii, între Silistri şi procurorul-adjunct Jual. In ciuda brățărilor, îmi făcea „nu" cu un arătător în timp ce cu celălalt arăta spre ea. Puteam înțelege: „Nu sînt vinovată" sau „Nu-ți face griji pentru mine", dat fiind faptul că buzele şi ochii îi rîdeau încă, de parcă ăia trei o duceau să bea o oranjadă pe malul Marnei.

Şi eu stăteam acolo.

Cu rucsacul plin cu cărți.

159

Atît de tîmpit...

într-atît de jenat...

în aşa hal de lamentabil...

încît primul meu reflex a fost să-i las pe Haduch, Mo, Simon şi Julie împietriți pe trotuar şi să mă reped la noi în dormitor, să-mi desfac valiza cu viteza a patra, să-mi aranjez lucrurile cu o febrilitate de puşti care-şi ascunde boroboața sub covor, să-mi îndes rucsacul în coşul cu rufe murdare, disimulare prostească ce-mi sporea ruşinea în proporții nemaivăzute, uită-te la tine, numai uită-te la tine, uită-te la tine, fir-ar al naibii, cum încerci să ştergi urmele paranoiei tale fără limite, în loc să-ți faci griji din pricina lui Therese, din cauza a ceea ce i se întîmplă lui Therese, a ceea ce ar fi putut face Therese, de-au venit să-i pună cătuşele sub ochii tăi - cătuşele! sub ochii tăi! Therese! - căcăciosule, cum încerci să faci ordine în cameră, da, ca să nu pari ceea ce eşti, măcar scoate cărțile din coşul cu rufe, cum o să-i explici lui Julie ce caută sfîntul Ioan al Crucii între țoale murdare, scoate-le de acolo, bagă-le sub pat, lectură pentru la iarnă, nu ştiu ce să zic, da de unde îi venea acea strălucire incredibilă, e chiar atît de juisant să-ți omori soțul a

160

doua zi după noaptea nunții, zdrobit pe casa scărilor, Doamne-Dumnezule, căzînd de la fereastră, ca să spun numai atît, bălăbănindu-se în gol, Therese, nu, evident că nu, nu Therese, dar ce dracu' căuta în noaptea aia pe Rue Quincampoix, cînd eu o credeam ocupată să ardă de vie în rulotă, şi atît de veselă şi sprințară a doua zi, atît de inundată de plăcere, atît de dezinvoltă în relatarea despre nunta helvetică, şi Titus, „e mai grav decît crezi!", dar eu, unul, sînt gata să cred orice, mai puțin faptul că Therese ar fi capabilă să apuce de glezne un magistrat de rangul întîi - fie el şi băr-batu-său - să-1 legene peste balustrada reşedinței sale şi apoi să se întoarcă acasă debordînd de fericire după ce i-a văzut - şi i-a auzit, mai ales auzit! - corpul zdrobin-du-se douăzeci de metri mai jos pe marmura străMoşilor, nu, nu Therese, ori altfel, surorile noastre nu mai sînt surorile noastre, dar tu cine eşti, Malaussene, de strîngi prin cameră ca un apucat în loc să cobori şi să pui la punct un plan împreună cu ceilalți, cine vrei să fii ? uită-te la tine, pur şi simplu te pregăteşti să-ți faci patul, Malaussene, ca-n armată, ca un bun soldat, de parcă te-a apucat nebunia, şi să-ți aşezi cărțile

161

cu grijă pe rafturile bibliotecii, romane la romane, poezie, teatru, ştiințe sociale, filo-sofie, religie şi *Specia umană* a lui Robert Antelme, unde să aşezi *Specia umană,* asta e o adevărată problemă de civilizație, unde să încadrezi o carte ca *Specia umană* în biblioteca secolului XX? La care gen ? Pentru că fiecare

secol, cu genul său, doamnelor şi domnilor, şi cu geniul său propriu şi personal, copiii noştri învaţă asta la şcoală foarte clar: poezie în secolul al XVI-lea, teatru în secolul al XVTI-lea, luminile toate în secolul al XVIII-lea, romanul în secolul al XLX-lea, şi în secolul XX, dacă ajungem aici ? Care e genul secolului XX? *Literatura concentraţionară,* doamnelor şi domnilor, o bibliotecă faimoasă, dacă nu vrem să uităm nimic, să urmărim actualitatea şi să prevedem urmarea...

*

S-au întors după-amiază. Procurorul-ad-junct Jual, Therese, Titus, Silistri, împreună cu o trupă de uniforme. Procurorul-adjunct Jual ne-a fluturat un mandat de percheziţie înnegrit de ştampile şi ne-a ordonat să nu ne apropiem de Therese care avea în continuare cătuşe. Am rămas cu toţii în

162

camera de jos, aşezaţi în jurul mesei, sub privirile unei poliţiste cu figură cretină şi înarmată cu un baston care aştepta să se termine. Ceilalţi căutau ceva. Au căutat peste tot, în dormitorul copiilor, în dulapurile din bucătărie, în cuva maşinii de spălat, în bazinul W.C.-ului, în saltele, peste tot. Auzeam cărţile căzînd din bibliotecă şi-mi dădeam seama că-şi dădeau silinţa. Au cercetat pereţii, tavanul, podeaua şi au găurit unde suna a gol. Au violat tabernacu-lul mamei. Judecînd după privirea poliţistei ar fi trebuit să-1 despice în două şi pe Julius dacă ar fi crezut că vor găsi în burta lui ceea ce căutau. (Puştoaicele astea angajate în Poliţie, totuşi, această orientare şcolară... şi cum le îngheaţă privirea uniforma asta, cum li se încleştează maxilarele o dată sau de două ori mai mult ca tipilor, şi cu cît sînt mai drăguţe, cu atît se osifică mai ceva ca stalagmitele, şi ce le mai dresează, mama mă-sii, te-apucă mila, şi alunecarea pe această pantă fără ştirea Protecţiei copiilor...) în timp ce Therese, priviţi-o pe Therese, asasina soţilor, soţiofaga, conjugalocida, priviţi ce graţie are, ce eleganţă în mişcări, cu cîtă naturaleţe păşeşte înaintea anchetatorilor, cum îi conduce dintr-o cameră în

163

alta, cum se retrage din faţa lor de ai zice că vrea să le închirieze prăvălia pentru sezonul estival, îţi venea să crezi că laudă „farmecul" şandramalei, confortul pe care-1 poate asigura familiilor numeroase, dar, pentru numele lui Duimnezeu, ce i s-a întîmplat noaptea trecută? Ce e metamorfoza asta? Ce te-a dezlănţuit într-atît, Therese, spune-mi ! Dar nu spune nimic, nici poliţiştilor, nici nouă, face doar cîteva grimase menite să ne liniştească, „nu intraţi în panică, nu vă faceţi griji pentru mine, vorbesc serios", pînă cînd pleacă cu toţii, cu mîinile goale, cu chipurile inexpresive, marcate de eşec, fără să fi găsit nimic, furioşi.

Cum treceau pe lîngă mine, n-am mai putut rezista şi am sărit spre Therese încătuşată, dar locotenentul de poliţie Titus s-a interpus între mine şi ea, o intervenţie de poliţist, seacă şi tehnică, cu degetele mari ale mîinilor înfipte în palma mea în timp ce îmi suceşte la spate încheieturile:

— Stai jos!

Pînă m-am dezmeticit, uşa prăvăliei se închisese. Stăteam jos, acolo, printre ai mei, cu pumnii strînşi, hotărît să fac moarte de om. Şi am simțit ceva în căuşul palmei drepte. Am deschis-o. Pe masă a căzut o

164

hîrtiuță. Am despăturit-o. Titus scrisese un singur cuvînt: „Gervaise".

*

Dacă amintesc că, în altă viață, Gervaise a lucrat ca anchetatoare cu locotenenții de poliție Titus şi Silistri, şi că Titus şi Silistri fuseseră îngerii păzitori ai lui Gervaise, spun suficient pentru a decoda mesajul inspectorului Titus: „Ia legătura cu Gervaise", iată ce ne sfătuia Titus. „Gervaise ştie", iată ce trebuia să înțelegem.

M-am ridicat.

Julie m-a oprit:

— După părerea ta, cîți polițişti în civil te aşteaptă afară ca să te urmărească pînă la *Fructele pasiunii?*

Haduch i-a dat dreptate:

— Sîntem bătuți în cuie. Nu putem merge nici măcar să ne pişăm.

Tăcere.

— Şi dacă o trimitem pe Raşida ? a propus Simon.

Evident, Haduch nu era încîntat. Negrul Mo a pledat pentru aceeaşi idee:

— Polițaii n-o cunosc pe Raşida. Iese de la slujbă şi se duce să se întîlnească cu Gervaise, asta-i tot.

165

Nu, Haduch era împotrivă:

— La întoarcere, cînd va veni să ne dea raportul, s-a ars.

Haduch nu voia să-şi mînjească sufletul în această poveste. Trebuia să ajungem la Gervaise altcumva.

— Să îi dăm telefon ?

Nu, problema era prea gravă s-o discuți la telefon. Iar telefonul nostru era aproape sigur ascultat...

— Bine, şi atunci ce facem?

In acel moment am luat frîiele. Le-am amintit că sora Gervaise conducea o instituție onorabilă căreia ne încredințaserăm copiii şi că era chiar ora la care trebuia să mergem să-i luăm şi nici un poliţai din lume, în civil sau în uniformă, nu mă va împiedica să-mi îndeplinesc această datorie de familie, că mi-era silă să mai trăiesc în această paranoia victimizării - da, chiar aşa am spus, „paranoia victimizării", într-adevăr nu mă mai controlam deloc, intram în faza eroică, țeseam un stindard de concepte şi sub acest stindard aveam să pornesc la asaltul „Statului polițienesc", singur, dacă era nevoie! Numai să mă lase să mai creez două-trei sintagme de calibrul ăsta şi aveam să răscolesc Quai des Orfevres cu buldozerul

166

ca s-o eliberez pe Therese, cu riscul de a-1 lua ostatic pe procurorul-adjunct Jual.

Julie mi-a simțit probabil neliniştea pentru că mi-a întrerupt escalada, deschizîn-du-si brațele:

— Bine, am înțeles, n-are rost să te montezi aşa, mergem, mergem...

■

167

15

Şi ne-am dus să o căutăm pe Gervaise la *Fructele pasiunii.* Haduch, Mo, Simon, Julie si cu mine.

— Una peste alta, pică foarte bine, a spus Haduch, Raşida voia să-şi înscrie copilul.

Simon a obiectat:

— Dar copilul Raşidei nu e din flori! Haduch a rezolvat problema:

— Vom cere o derogare.

— Nici E Un înger şi Domnul Malaussene nu sînt copii din flori, i-a atras atenția Julie.

— Nu asta am vrut să spun, s-a scuzat Simon.

O mulțime de polițai în civil ne urmăreau şi un puhoi de curioşi îi urmăreau pe polițai, şi tot acest popor mergea la pas încît întregul tablou semăna cu o manifestație discretă. Belleville-ul pornise să ia cu asalt Place Pigalle.

168

Dar, odată ajuns la stația de metrou Pere-Lachaise, Belleville-ul se întîlni cu Pigalle-ul care venea înspre el. Gervaise urca liniştită scările de la metrou. îi căra pe copii, pe E Un înger în față într-un marsupiu, ca pe un pui de cangur, şi pe Domnul Malaussene în spate ca pe un pui de cimpanzeu. Clara mergea în urma ei cu două sacoşe cu provizii şi Verdun atîrnată de poale. Jeremy şi Piciul închideau coloana.

Gervaise nu era genul care să dramatizeze. A spus doar:

— Pentru că ați întîrziat, ne-am hotărît să venim noi la voi.

După un moment de nehotărîre, manifestația a făcut stînga-mprejur. Mai aveam puțin şi îmi ceream scuze poliției. Mulțimea de gură-cască făcea mutre de parcă i-am fi privat de o scenă.

Gervaise făcu semn înspre Pici şi Jeremy:

— Clara şi cu mine ne-am întîlnit pe drum cu aceşti doi intelectuali.

Jeremy şi Piciul erau cocoşați de manuale şi rechizite şcolare.

— Therese e acasă? a întrebat Jeremy, lepădîndu-şi ghiozdanul în holul prăvăliei. S-a trezit? E acasă?

169

Am închis uşa. M-am uitat la Julie. I-am zis că Therese era plecată.

— Unde? a întrebat Piciul. I-am zis că nu ştiam.

— N-o mai vedem la față de cînd s-a măritat!

I-am spus că eram de aceeaşi părere.

— Aşadar, cine era fata din rulotă? a întrebat Jeremy.

— Cine era? a făcut ecoul Piciului.

— Voi ocupați-vă de intendență, le-a răspuns Gervaise punîndu-i pe E Un înger în brațele Clarei şi pe Domnul Malaussene în brațele lui Jeremy.

Le-a făcut semn să se ducă sus:

— Noi avem de vorbit.

— Pot să vin şi eu ? a întrebat Piciul.

— Tu poți mai ales să pui masa, a răspuns.

— Şi mai pune un tacîm, a adăugat Gervaise, mă invit singură.

— Mai bine încă trei, a făcut Haduch, ne înscriem şi noi.

— Şi sîntem extrem de exigenți în privința servirii, a azvîrlit Simon.

— Chiar aşa, a confirmat Negrul Mo. Am urmat mişcarea. Am urcat în camera

noastră. Gervaise avea să ne povestească ceva.

170

O poveste pe care inspectorul Silistri i-o încredințase la telefon.

Tradiție orală: o poveste pe care era însărcinată să ne-o transmită.

O poveste pe care o cunoşteam bine cu excepția cîtorva detalii:

Cîntecul lui Roberval ultimul conte din neamul său Partea întîi: Dragostea

Povestea începe într-o notă exotică. Un chinez din Belleville, pe numele său Zhao Bang, se duce la Therese Malaussene să-i ghicească după metoda Yijing. Nevasta 1-a părăsit, zice, şi Zhao Bang moare de ciudă, de durere, de ruşine, de furie şi de neputință, îşi pierde onoarea, pofta de mîncare, somnul, demnitatea, ieremiade, sticle de ginseng, rătăceşte, nu mai ştie cine este, nu mai ştie încotro se îndreaptă, pînă cînd un amic îl îndrumă către rulota lui Therese Malaussene care ghiceşte viitorul, pe Boulevard Menilmontant, acolo, între cimitirul Pere-Lachaise şi frații Letrou, ai înțeles ? Ar trebui să te duci la ea, Zhao, e

nemaipomenită, pe cuvînt! *„Wo qu!"* (Mă duc!)

171

4

Therese Malaussene îl primeşte pe Zhao Bang, îl ascultă, aruncă beţişoarele, îl linişteşte, Ziba se va întoarce (Ziba e numele nevestei nestatornice), da, poate că s-a întors deja, Zhao Bang să dea fuga pînă acasă, să vadă cu ochii lui. Zhao Bang dă fuga, Zhao Bang vede şi Zhao Bang se întoarce cu Ziba, pentru că Therese Malaussene nu s-a înşelat, s-a întors, femeia adulteră s-a întors, Ziba a venit înapoi!

Consecinţa numărul unu, familia Malaussene mănîncă mîncare chinezească la prînz şi seara, pînă cînd Verdun, Jeremy şi Piciul declanşează o grevă a foamei pentru reabilitarea cuşcuşului şi a cartofilor grati-naţi.

— Aşa e, mi-aduc aminte, nu făcusem legătura.

Consecinţa numărul doi, după două săptă-mîni, un tip solid venit de nu ştiu unde, spîn, demn şi ţeapăn, costum cu vestă, fund bombat sub haină, aşteaptă în faţa rulotei ceheşti a lui Therese Malaussene. Cînd îi vine rîndul, se prezintă, nume, titlu, funcţie, Marie-Colbert de Roberval, al enşpelea conte pe linie genealogică, magistrat de rangul întîi, şi aşază dinaintea lui Therese profilul astral al fratelui său al cărui viitor îl

172

îngrijorează. Zice el. Lucru evident, întrucît viitorul în chestiune, Charles-Henri, fratele, 1-a suspendat de o bîrnă din reşedinţa familială, acum două săptămîni. Therese a descoperit minciuna şi îl consolează din toată inima. Marie-Colbert să stea liniştit, nu ancheta sa administrativă a fost cauza, Charles-Henri a murit din pricina astrelor şi a iubirii, pentru că iubirea ucide, la fel ca şi jocurile de noroc: certitudinea că nu vom reuşi niciodată să ne revenim. Marie-Colbert s-a consolat, puţin. Şi s-a simţit jenat, mult. îşi frînge mîinile distinse. Şi se bîţîie de pe un picior pe altul ca un adolescent. întreabă stîngaci dacă s-ar putea, dacă n-ar deranja-o, în fine, dacă Therese ar dori să se mai întîlnească. Pentru o consultaţie? Oricînd doreşte, rulota e deschisă din zori şi pînă-n seară. Nu, nu pentru o consultaţie, ci discret, dimpotrivă, cît mai discret posibil. Care-i motivul, atunci? „Binele", răspunde Marie-Colbert de Roberval. Binele ? Binele. Nu doar al unui cartier din Paris, ci la nivel mondial. Binele lumii ? Al planetei, da, care are mare nevoie de bine, săraca planetă.

173

*****

Sfîrşitul primei părţi. Gervaise face o pauză.

— Aşa a recrutat-o Roberval pe Therese.

— A recrutat-o?

— Da, fără ca ea să-şi dea seama. Cu ajutorul cuplului chinez.

*****

Cîntecul lui Roberval

ultimul conte din neamul său

Partea doua: Războiul

Viața lui Therese Malaussene nu se schimbă prea mult. Continuă să dezlege viitorul în rulota ei. Dar noi pelerini se alătură celor vechi: aceleaşi rase, aceleaşi limbi, aceleaşi varietăți, aparent aceeaşi clientelă... Doar că nou-veniților, Therese nu le vinde viitorul, ci de urgență, clandestin, medicamente de toate felurile, pături, corturi, haine, infirmerii, blocuri operatorii, manuale şcolare, creioane, pixuri, radiere, ambulanțe, semințe de plante, unelte agricole, mă rog, tot ceea ce se poate vinde în numele vieții...

— Da, bine, asta ştiam deja. Şi apoi?

174

Apoi Therese urmează indicațiile lui Marie-Colbert, de atunci încolo invizibil: cutare cantitate unora, cutare altora, după criteriile şi codurile enigmatice pe care Therese le aplică fără să le înțeleagă. 223432 pastile de aspirină, de exemplu, chiar dacă în farmaciile din lumea a treia aspirinele se vînd la vrac, această cifră, atît de precisă, două sute douăzeci şi trei de mii patru sute treizeci şi două pastile de aspirină ar merita o clipă de reflecție.

— De ce ?

Gervaise m-a privit. A ezitat. In cele din urmă a abandonat povestea în favoarea exegezei.

Cîntecul lui Roberval Analiza de text

GERVAISE: Pentru că dacă înlocuieşti fiecare pastilă cu o mină antipersonal, Benjamin, numărul ți se va părea mult mai grăitor.

EU: ...

GERVAISE : Şi pixurile cu lansatoare de rachete, şi supozitoarele cu rachete sol-aer, şi ambulanțele cu mitraliere, şi cutiile de agrafe cu lăzi cu muniție...

EU: ...

175

GERVAISE: ...

EU: ...

GERVAISE: ...

HADUCH: Va să zică aşa, Therese furniza armament, dar se credea la farmacie...

GERVAISE: Procentele ei i se vărsau într-o bancă elvețiană de pe Bahnhofstrasse, din Ziirich.

JULIE : Procentele *ei* ?

GERVAISE: Da, într-un cont deschis pe numele ei de Marie-Colbert.

Aha, minunat, am priceput. Therese Malaussene sau acoperirea ideală: traficul de arme porneşte din rulota unei chiro-mante de bună-credință, care e

convinsă că sprijină o operațiune caritabilă mondială; banii se varsă într-un seif elvețian, pe numele său; dacă afacerea e descoperită, consilierul Roberval iese curat ca lacrima. Therese Malaussene? N-o cunosc. Zhao Bang? Care Zhao Bang? Ziba? Care Ziba? Recrutarea? Ce recrutare?

Şi-atunci căsătoria? De ce s-a căsătorit cu ea?

EU: Şi căsătoria ? De ce s-a căsătorit cu ea?

GERVAISE : Ca să poată recupera banii. Roberval a lăsat să treacă atîta timp cît a

176

fost necesar. Cînd a considerat că profitul este suficient si constant si că nu se între-zăreşte nici un pericol la orizont, a luat-o de nevastă pe Therese, fără contract pre-nupțial, pentru ca bunurile să fie comune, şi a dus-o la Ziirich să recupereze banii.

JULIE: Oferindu-şi în acelaşi timp o aureolă mediatică strălucitoare de persoană caritabilă.

GERVAISE: Da.

JULIE: Hotărît lucru, asta-i o familie exemplară.

în ciuda împrejurărilor, în vocea lui Julie se desluşea excitarea. Şi un zîmbet interior. Gervaise tocmai îi oferise pe tavă ultimul capitol al monografiei lui Roberval, capitelul întregului edificiu.

GERVAISE: ...

EU: ...

GERVAISE: în Ziirich, Marie-Colbert a transformat totul în bani lichizi. Două valize pline. Dolari în bancnote mari. Tocmai aceşti bani i-a căutat aici procurorul-adjunct Jual în după-amiaza asta.

SIMON: Pentru că o bănuiesc pe Therese că i-ar fi făcut de petrecanie Iu' bărbatu-său ca să pună mîna pe biştari?

177

GERVAISE: O suspectează de crimă şi de furtul banilor.

Dumnezeu mi-e martor că era şi normal s-o bănuieşti! Ce căuta ea în noaptea aia pe Rue Quincampoix, alergînd ca o nebună spre un taxi cu o boccea sub braț? Cît priveşte mobilul, nu trebuia decît să fii puțin atent: frustrare, sentimentul trădării, revanşa binelui asupra răului şi, de asemenea, răzbunarea, răzbunarea unei femei umilite...

GERVAISE: ...

EU: ...

GERVAISE: ...

JULIE: ...

HADUCH: Cum ziceai că-1 cheamă pe chinezul ăla care a recrutat-o?

GERVAISE: Zhao Bang.

Haduch a întors capul. Mo şi Simon s-au ridicat

NEGRUL MO: Zhao Bang?

SIMON: Bine.

Au ieşit. Gervaise le-a ascultat paşii cobo-rînd scara, apoi a zis:

— Şi totuşi există un amănunt în favoarea lui Therese.

Şi totuşi...

— Mărturia lui Altmayer, intermediarul elveţian.

178

EU: ...?

GERVAISE: E agent al Direcţiei de supraveghere teritorială. S-a infiltrat în echipa lui Roberval via banca elveţiană. După opinia lui, Therese e complet nevinovată. Din toate punctele de vedere.

HADUCH: Dar cam fraieră.

GERVAISE: în privinţa banilor, cel puţin. Cînd a văzut-o semnînd închiderea conturilor fără să citească actele, fără să-şi dea seama măcar că e vorba de bani, Altmayer a înţeles că Therese nu era conştientă de importanţa momentului. După părerea lui ea era fericită din pricina căsătoriei, foarte veselă şi grăbită să încheie o dată formalităţile privind operele de binefacere ale soţului. Va depune mărturie în acest sens.

EU: Asta-i un avantaj pentru noi.

GERVAISE: Mai rămîn vreo două, trei lucruri neplăcute.

Primul ar fi că găsiseră cadavrul lui Marie-Colbert în şosete. Or, magistratul nu era genul care să se fiţîie în şosete. Poate doar în faţa cuiva intim. în şifonier erau treizeci de perechi de pantofi, iar cadavrul lui era în şosete. Asasinul e cineva apropiat. Punctul unu. Al doilea...

EU: ...

179

GERVAISE: l-au găsit în buzunar un bilet de avion. Ar fi trebuit să decoleze două ore mai tîrziu. Singur. în Insulele Seychelles. Avea de gînd să se întîlnească acolo cu cineva ? O femeie ? De aici şi pînă la o crimă pasională...

HADUCH: Nu-i nevoie decît de imaginaţia unui poliţai.

EU: Ceea ce le furnizează un mobil suplimentar.

GERVAISE (ezitînd): încă ceva. Foarte tulburător... Marie-Colbert zîmbea.

JULIE: Cum adică zîmbea ?

GERVAISE: Da, a murit cu zîmbetul pe buze. Avea un aer de bucurie sinceră, chiar. Un rest de ilaritate întipărit pe chip.

EU: Ca Therese începînd din noaptea aceea, despre asta-i vorba?

GERVAISE: Problema e că, ţinînd seama de împrejurări, anchetatorii nu-şi explică nici bucuria mortului, nici veselia lui Therese. Dar nu ăsta-i aspectul cel mai jenant...

Aici Gervaise a avut o clipă de ezitare. Pauza discret agitată a stingherelii.

— Benjamin, mă simt nu ştiu cum să te întreb aşa ceva, dar crezi că ar fi

posibil ca Therese să aibă o aventură cu un bărbat însurat ?

180

Ne-am uitat unii la alții. Therese? Aventură ? Bărbat însurat ? Antinomii! Gervaise a scuturat din cap:

— Asta-i şi părerea mea şi e foarte neplăcut.

— De ce?

— Pentru că atunci cînd au întrebat-o ce făcea în momentul crimei, a spus că făcea dragoste. E singurul ei alibi.

— Cu cine ?

— Refuză să spună. Zice că e-n joc onoarea cuiva. E tot ce-am putut scoate de la ea. E pregătită să-şi petreacă viața în puşcărie, numai să nu impieteze onoarea în chestiune, şi încă bucuroasă. Titus şi Silistri sînt furibunzi.

Am fost întotdeauna sensibil la linişte. Cea care tocmai se aşternuse era una dintre cele mai apăsătoare din toată colecția mea. M-am întors lent şi m-am uitat la Haduch. Si Haduch, la fel de lent a făcut ochii mari: Cum ? îl suspectez ? Eu ? Pe el ? Cu Therese ? Pe care a văzut-o venind pe lume?

îi întorc privirea la pătrat: Ce ? Mă bănuieşte că-1 suspectez? Eu? Pe el? Fratele meu dintotdeauna ?

A scos un mormăit.

L-am secerat cu privirea.

181

Luînd notă de ceea ce se petrece.

Gervaise a conchis:

— Asta e. Nu vă mai rămîne decît să-1 găsiți pe bărbatul însurat cu care s-a culcat Therese în noaptea aceea. Aveți douăzeci şi patru de ore. După aceea va fi dată pe mîna judecătorului de instrucție.

182

VIII

In care căutăm adevărul, fără a eluda chestiunea torturii

16

Să-l găsim pe bărbatul căruia i se dăruise Therese, în timp ce un altul o văduvea... Uşor de zis. M-am apucat de-a doua zi, dis-de-dimineață, fără să ştiu de unde să încep. Ar trebui oare să presupun existența unei alte pasiuni politice? A unui alt Roberval respirînd la acea înălțime unde onoarea bărbatului impune încarcerarea femeii ?

— Asta s-a mai văzut, zise Julie. Eu am să cercetez în partea asta, tu, Benjamin, ocupă-te de restul.

Care rest? Amicii la care se refugiase Therese în noaptea aceea? Care amici? Marty, doctorul familiei, care o ştie de cînd era în faşă? Chirurgul Berthold, pe care îl divinizează pentru că m-a resuscitat? Postel-Wagner al lui Gervaise care 1-a adus pe lume pe Domnul Malaussene? Inspectorul Carrega

căruia îi datoresc cel puțin trei

185

vieți. Aceşti prieteni fără reproş ar fi profitat oare de situație pentru a o... pe Therese?... Nu! de ce nu Loussa de Casamance, dacă tot am ajuns aici, bătrînul Amar sau Rabbi Razon? Şi apoi să-i întreb... cum să fac? La telefon? „Alo? Marty? Malaussene te deranjează, ia spune-mi, nu cumva te-ai culcat cu Therese în noaptea de luni spre marți? Da, luni spre marți, încearcă să-ți aminteşti, e important... Nu? Eşti sigur? Bine." Măcar de aş face-o pe polițaiul care-i întărită pe suspecți unii împotriva altora. „Bună seara, Berthold, Malaussene la telefon, după părerea ta, cu cine ar fi putut să-şi petreacă Therese noaptea... ?" Nu, parcă aud răspunsul ticălosului ăstuia distins: „întreabă-1 pe Marty, Malaussene, doar mă cunoşti, eu sînt ca o carte deschisă, iar în materie de amor, nevas-tă-mea face cît cinşpe de-alde Therese, e o adevărată profesionistă!"

Nu, nu eram în stare să fac aşa ceva. Bănuitul nu e punctul meu forte. Dacă omenirea în ansamblul ei îmi pare suspectă, indivizii luați în parte se bucură de încrederea mea.

Şi apoi, mai era o piedică majoră: trebuia, înainte de toate, să-mi conving interlocutorii

IOD

că Therese s-a culcat cu cineva. Lucru absolut de neconceput pentru cine o cunoaşte. Sora noastră, Louna, de exemplu, pe care am sunat-o cînd era de gardă la spital:

— Therese? A făcut amor? De bunăvoie? Glumeşti, Benjamin?

Louna acceptase toată povestea consi-derînd-o firească: întoarcerea lui Therese a doua zi după nuntă, rulota în flăcări, tranziția prin urna călduță, lovitura de teatru cu învierea, era tipic pentru Therese, nici o problemă, ne încadrăm în tiparele obişnuite. Metamorfoza lui Marie-Colbert în traficant de arme nu o uimi mai mult, moartea lui şi arestarea lui Therese purtau pecetea tribului Malaussene, un episod printre atîtea altele din saga familiei, n-are de ce să-ți sară inima la telefon. Dar Therese printre cearşafuri cu un tip, asta nu.

— Pentru Dumnezeu, Louna, din moment ce asta a spus la poliție! Ştii că nu minte niciodată.

— Poate că vrea să sugereze un alt adevăr.

— Singurul alt adevăr e asasinarea lui Marie-Colbert. Louna, ți-o imaginezi pe Therese aruncîndu-1 peste balustradă pe Marie-Colbert ?

187

— Therese e inimaginabilă, Benjamin.

— Mersi, mi-eşti de mare ajutor... Urmă unul dintre acele momente de tăcere cînd fiecare rumegă în sinea lui.

— Rămîne de văzut ce înțelege Therese prin „a face dragoste", reia Louna în cele din urmă. O ştii doar, cînd e vorba de cord sau de cur cade în metaforă.

Adevărat. Foarte adevărat. Asta nu făcea decît să lărgească aria de investigație.

— îmi pare rău, Ben... Nu prea pot să te ajut. Ştii şi tu că Therese nu mi-a făcut confidente în viata ei! Si, de altfel, nici tu.

Genul de reproş care nu se opreşte niciodată aici atunci cînd Louna e obosită ori şucărită pe bărbatu-său.

— Bine, Louna, trebuie să fug, iartă-mă că te-am deranjat, probabil că ai de lucru pînă peste cap.

— Ascultă, înainte să închizi...

Nu poți să scapi aşa uşor din nisipurile familiale. M-am aşezat să ascult lamentoul lui Louna:

— Te-ascult.

— Ar fi o premieră!

Pentru un motiv care îmi scapă, Louna nu s-a simțit niciodată iubită cu adevărat,

188

deficit care îi pune la grea încercare căsnicia cu Laurent.

— De altfel, nimeni n-a putut niciodată să se destăinuie nimănui în familia asta. Şi mai ales ție, Benjamin. întotdeauna ocupat, întotdeauna în altă parte, chiar şi cînd erai acolo. Ne descurcam cum puteam: Clara avea aparatul ei de fotografiat, Therese -stelele, mama - amorurile, Piciul - coşmarurile, Jeremy - furia, iar eu...

Să plutesc la suprafața marasmului lui Louna, să nu mă afund împreună cu ea.

— Louna...

— Ştiu, ştiu, nu-i momentul să-mi plîng de milă, ştiu!

— Nu asta voiam să spun.

— Foarte bine, nu voiam să mă văicăresc. Voiam doar să-ți dau un sfat.

E gata să plîngă. Ezită. îşi trage nasul, înghite. Şi-i dă drumul:

— Benjamin, singurul om care te poate ajuta e Theo. Theo a fost confidentul nostru, încă de cînd eram mici. El ne-a ascultat întotdeauna, a fost întotdeauna prezent, chiar şi cînd nu era lîngă noi. Acum pot să-ți spun, cînd nu ne lăsai să ieşim seara şi o ştergeam fără voia ta, îi dădeam de ştire lui Theo, îi spuneam unde mergem, în

189

cazul foarte improbabil că ai fi fost îngrijorat. Şi, în afară de asta, gîndeşte-te : cui s-a dus Therese să-i povestească atunci cînd 1-a întîlnit pe Marie-Colbert ? Ție ? La cine s-a dus mai întîi? La tine?

Nu, la Theo, era adevărat: Theo. „Eu sînt mătuşa bătrînă căreia i se încredințează tot şi care nu duce vorba mai departe." Theo, sigur că da! Cum de nu mă gîndisem mai devreme? Dacă Therese s-ar fi culcat cu altcineva în afară de

Marie-Colbert, Theo era la curent, bineînțeles, Theo ştia cu cine!

Am închis cu blîndețe, încredințînd-o pe Louna de dragostea mea şi de geniul ei: Louna, eşti genială, Theo, evident, şi am sărit în metrou zbierînd că mă duc la Theo, că dacă „întreabă cineva de mine" sînt la Theo, vechiul meu prieten, Theo, care în toți aceşti ani cînd m-am dat de ceasul morții încercînd să-i bag mințile-n cap tribului ăstuia de țicniți, le acoperise actele de indisciplină, în numele toleranței de care dă dovadă, nenea Theo cel drăguț, care îşi croia aureola de unchi înțelegător, în timp ce eu mă procopseam cu reputația de frate tiranic, Theo, care pricepea totul, cînd eu eram pe dinafară, unchiulețul Theo, care ştia atît de bine „să asculte", care era atît

190

de „prezent", în comparație cu fratele mai mare autist, atît de lucid, gîndeşte-te numai, i-a dat binecuvîntarea lui Therese înaintea tuturor, atît de extraordinar de clarvăzător, că o aruncase pe Therese în patul unui negustor de tunuri, într-atît de perspicace că o trimisese să facă copii cu un distribuitor de prezervative! Şi dacă făcuse toate astea, atunci unchiul Theo era obligatoriu la curent cu urmarea, iar eu eram cum nu se poate mai nerăbdător să o cunosc, urmarea, alegerea celui de-al doilea soț al lui Therese, inseminatorul de şoc, geniul consolării imediate...

Am ieşit la suprafață la Rambuteau, am traversat în fugă diagonala Beaubourg cu Julius ținîndu-se anevoie după mine, am urcat cîte patru scările locuinței de pe Rue aux Ours, numărul 3 şi am bătut fără întrerupere în uşa lui Theo pînă mi-a deschis.

Şi cînd mi-a deschis, l-am apucat de umeri şi l-am lipit de perete urlînd o frază conştiincios rumegată pe traseu:

— Unde e nenorocitul care a futut-o pe Therese astă-noapte şi care o lasă să zacă în temniță?

191

*

Dar Theo nu era în starea în care ar fi putut să-mi răspundă. Cîinelui Julius şi mie ni se făcuse frică pentru el. Theo stătea dinaintea noastră palid, cu ochii duşi în fundul capului, tremurînd, slăbit, dărîmat, tot numai ascuțişuri. Ai fi zis că-i Therese înainte de metamorfoză. Atît de distrus, încît nu mai aveam mult şi chemam salvarea. I-am dat drumul. L-am întrebat:

— Theo, ți-e rău?

S-a scurs de-a lungul peretelui fără să-mi poată răspunde. îmi făcea impresia că nici nu ştie cine sîntem. L-am ridicat, l-am sprijinit de tocul uşii închise şi am făcut doi paşi în apartament cu Julius printre picioare, care nici el nu se simțea prea în largul lui. O altă voce a ajuns pînă la noi:

— Cine e, ursulețule ?

O voce care nu părea în stare mai bună ca Theo... ultimul suflu al unei

voci, de fapt. Am privit în jur şi n-am văzut nimic. Draperiile blocau geamurile, storurile erau cobo-rîte. Obloanele exterioare adînceau bezna şi mi-a trecut prin cap gîndul idiot că noaptea *se acumula* în această încăpere cam de vreo

192

eternitate. în acel moment m-a izbit mirosul- un miros greu, de mosc care alcătuia substanța însăşi a acestei nopți. Nu era vorba neapărat că nu vedeai nimic, ci că nu puteai respira. Sau mai degrabă că aerul pe care îl respiram fusese respirat de atîtea ori înainte de intruziunea mea, încît mă sufocam, în plină noapte, de o intimitate care nu era a mea... eram aruncat în străfundul unei matrice care nu era cea a mamei mele!

— Theo, scumpule, vii?

Doamne-Dumnezeule...

Nu era nevoie să fii ghicitor ca să-ți dai seama cui aparținea această voce necunoscută... *‚JDouă zile şi două nopți în brațele lui Herve. Marie-Colbert a ținut să-i ofere un week-end în patul meu." ...* Ei, poftim, îmi spun, eşti nemaipomenit, Malaussene: îți faci griji pentru sănătatea lui Theo, în timp ce, de două zile şi două nopți, domnul e-n al nouălea cer cu dragostea momentană a vieții lui! Două zile şi două nopți de cînd domnul a primit plata pentru rochia de mireasă, în timp ce mireasa în cauză era cît pe ce să ardă de vie, a fost arestată, încătuşată, aruncată în închisoare şi, în trecere, un outsider o lasă borțoasă.

193

Am dat la o parte draperiile, am ridicat storurile (două pupile lungi din latex violet care bătură din gene rulîndu-se în jurul axei), am deschis geamurile, am dat de perete obloanele, Theo s-a băgat în pat lîngă Herve şi scena a înghețat în lumina orbitoare a zilei.

— Cine-i tipul ăsta, a întrebat Herve, ferindu-şi ochii, un iubit gelos?

Nu era sigur c-o nimerise. Văzîndu-i în pat, extenuați după cele patruzeci şi opt de ore de demență amoroasă, cu părul lipit în cîrlionți pe frunțile lucioase, cu strălucirea aceea ideală în fundul orbitelor, cu inimile pulsîndu-le în tîmple, m-am gîndit la Julie... Iubirea noastră cam avusese de suferit de cînd norul de rahat se instalase deasupra capului meu! Eram într-adevăr gelos pe recordul pe care aceştia doi credeau că-1 stabiliseră, ca şi cum Julie şi cu mine n-am fi fost în stare să pierdem douăsprezece kilograme în două zile, pînă ce ne simțeam trupurile cîntărind o tonă! Ca şi cum n-am fi fost în stare să azvîrlim prin cameră de zece ori mai multe haine decît avuseserăm pe noi! Ca şi cum nu făcuserăm niciodată cearşafurile scoarță de plăcere şi nu saturaserăm niciodată aerul de noi înşine! Ca

194

şi cum nu avuseserăm şi noi dorința de a ne omorî din dragoste! Ca şi cum nu ne trecuse niciodată prin cap un alt sfîrşit...

Aşadar gelos pe aceşti doi amatori şi, dacă tot veni vorba, gelos pe plăcerea

care lumina zîmbetul lui Therese, gelos pe nenorocitul anonim care se ascundea pe undeva lăsînd-o pe sora mea să decanteze toată această voluptate în puşcărie.

Am luat un braţ de haine şi i le-am azvîrlit lui Theo, apoi am dat o tură prin bucătăria lui americană.

— îmbracă-te şi răspunde-mi la întrebări prin da sau nu.

Am pus un ibric pe foc, ferm hotărî să i-1 torn pe nas dacă se dovedea necesar şi mi-am început interogatoriul.

Trecuseră sau nu mai bine de patruzeci şi opt de ore de cînd şi-o trăgeau ca disperaţii ?

— Da.

Deci Theo nu ştia că Therese fusese băgată la pîrnaie?

— Nu.

Nici că era însărcinată?

— însărcinată? Aşa repede? strigă Theo.

— Dar e minunat! exclamă Herve.

195

Apa cu zahăr a început să clocotească în ibric. Am tras aer în piept şi am spus cît mai calm posibil:

— Theo, răspunde-mi prin da sau nu şi roagă-1 pe domnul să nu se bage.

— Herve, a zis Herve.

— Pe Herve să nu se bage.

— Trebuie să înţelegi, Ben, pentru noi chestiunea bebeluşilor e foarte importantă...

Am explodat. Am urlat că aveam alte priorităţi, că Therese era la bulău, că în noaptea crimei făcea amor cu un ticălos care s-a dat la fund, că Theo, întrucît fusese dintotdeauna unchiul confident, avea sarcina de a-şi munci creierii pentru a găsi numele celui care o lăsase borţoasă pe soră-mea si de a mi-1 aduce la cunoştinţă în cel mai scurt timp posibil, ca eu să pun laba pe mizerabilul ăla şi să-1 duc cu şuturi în cur pînă în biroul procurorului-adjunct Jual unde să-şi joace rolul de alibi. 'Nţeles ?

Dădu din cap că da.

— Atunci mişcă-ţi curul! N-ai decît jumate de zi la dispoziţie, că după aia o dau pe mîna judecătorului de instrucţie !

196

Am coborît în viteza a patra şi-am sărit din fugă într-un taxi. Eram grăbit să mă întorc în prăvălie pentru cazul în care Therese s-ar fi materializat a doua oară în lipsa mea. Cîinele Julius ştie să se furişeze într-un taxi; se face nevăzut pînă cînd deschid portiera şi, dintr-un salt, se strecoară înăuntru chiar înainte de a mă urca eu. Cînd şoferul dă cu ochii de el înainte de a opri, Julius se năpusteşte şi dispare în ceaţă de parcă-1 mînă conştiinţa din urmă. însă reuşita

lovi-turii lui Julius ne asigură cel mai scurt, mai rapid şi mai liniştit traseu. Nici nu se pune problema să plimbi în maşină un client cu tot cu Putoarea Sa. Şi cu atît mai puțin să bombăni împotriva meseriei care nu mai e ce-a fost, a clienților care au impresia că se pricep la trasee, a femeilor care conduc cum conduc, a poponarilor care vor să aibă dreptul să se căsătorească, a arăboilor care atentează la siguranța cetățenilor, a

197

chinezoilor care colonizează Belleville-ul, a acelora care iau gîtul oamenilor la adăpostul nopții şi - pătimaş - împotriva lui Martin Lejoli! Recitarea acestui pomelnic te-ar obliga la un moment dat să tragi aer în piept, or Julius se împotriveşte cu toată putoarea.

Therese nu era acasă.

Mi-am făcut o cafea si i-am dat telefon lui Gervaise la *Fructele pasiunii.* N-avea nici o veste bună. După părerea lui Siliştii, Therese se adîncea încet, dar sigur în mlaştina vinovăției. Nu numai că nu voia să dea în vileag numele alibiului, dar buna ei dispoziție era interpretată drept cinism satisfăcut. Procurorul-adjunct Jual începea s-o suspecteze că şi-ar fi incendiat singură rulota.

— Ce?

— Aşa mi-a spus Siliştii la telefon.

— Dar de ce ar fi făcut una ca asta ?

— De gelozie, Benjamin, pentru a elimina o rivală.

— O rivală ? Ce rivală ?

Tocmai aici era buba. Poliția făcuse o ditamai gafa cînd incinerase cadavrul femeii în noaptea aia. Toată lumea fusese convinsă că era Therese... De-acum nu mai exista nici o posibilitate de a o identifica. Numai

198

că, ce să vezi, în ancheta deschisă în cazul Marie-Colbert, Titus si Silistri voiseră s-o interogheze pe cumnata consilierului, văduva lui Charles-Henri, spînzuratul. Şi n-au găsit nici urmă de cumnată. Dispărută. Din ajun.

— Şi ai habar ce-a răspuns Therese cînd au întrebat-o dacă a bănuit existența unei legături între Marie-Colbert şi femeia respectivă ?

Ce-ai răspuns, Therese, pentru numele lui Dumnezeu, ce-ai *mai* răspuns?

— Le-a răspuns că nu poate răspunde nimic, că, dacă cei doi aveau o aventură, era treaba lui Marie-Colbert şi a acelei femei, că intimitatea e ultima valoare care ne-a mai rămas şi că să nu se aştepte de la ea să violeze secretul intimității.

Vai! Therese... Therese... Therese şi principiile ei... Therese şi dreptatea ei... Ca şi cum ar conta să ai dreptate la un interogatoriu ! Ca si cum examinații se aflau acolo să dea lecții de morală examinatorilor!

— Procurorul-adjunct Jual e aproape convins că Therese i-a dat întîlnire

cumna-tă-sii şi, după ce a ars-o de vie, s-a dus să-şi regleze conturile cu Marie-Colbert.

— Ceea ce înseamnă că avem doi morți la prețul unuia.

199

Dublă premeditare, într-adevăr, două crime agravante. Titus şi Silistri sînt turbați de furie, dar complet neputincioşi. Therese îi deconcertează. Vrea să acopere pe cineva şi nu ştie altfel cum s-o facă.

Numai că nu vrea să acopere pe nimeni. Se mulțumeşte să spună adevărul, ca întotdeauna, adevărul care, în balanța justiției, n-a atîrnat niciodată prea mult în comparație cu un alibi sănătos.

Am închis şi am rămas aşezat lîngă cafe-tieră şi telefon, gîndindu-mă la alibi. Bun, ia să ne imaginăm. Cine e tipul? Să nu judecăm logic, să ne imaginăm. Jos cu logica, să ne gîndim la dragoste în termenii dragostei. Individul ăsta a schimbat-o în asemenea măsură pe Therese, că n-ar fi avut cum scăpa nevătămat. Noaptea aceea trebuie să-1 fi dat şi pe el peste cap. Să coborîm pe firul timpului, să ne-o imaginăm pe Julie în locul lui Therese şi pe Malaussene în postura alibiului. Pentru că şi prima mea noapte cu Julie fusese o renaştere în toată regula! Un Quattrocento al inimii şi al trupului! De cum m-am trezit am înhățat telefonul şi am luat-o de la capăt. Amor nebun la telefon! Toate tehnicile sînt bune

200

în perioada renaşterii. Să presupunem că alibiul nu are habar de arestarea lui Therese, e oare normal să nu-i dea nici un telefon? îți vine să crezi că Therese care i-a oferit totul a uitat să adauge adresa şi numărul de telefon ? Răspuns: nu. Concluzie: individul a sunat. Sudori reci: a sunat azi-dimi-neață în prăvălia goală. A sunat în timp ce Clara îi ducea pe copii la *Fructele pasiunii,* Julie făcea şi ea propria anchetă, Piciul şi Jeremy îşi cultivau spiritul la şcoală, iar eu o făceam pe viteazul la Theo. Nici o îndoială: alibiul telefonase. Parcă auzeam cele optzeci de țîr-uri disipate în aer ca şi cum prăvălia încă răsuna. Telefonase, sigur că da! Nu ştia că Therese era închisă şi o sunase nerăbdător să retrăiască noaptea, fie si la telefon, dacă asa trebuia. Si dacă a sunat, o să mai sune. Era iminent.

Mi-am concentrat privirea asupra telefonului. Iar apoi mi-am zis că, dacă Therese îi dăduse adresa, tipul putea să-şi facă apariția dintr-o clipă-ntr-alta, izbind uşa de perete, putea să răsară ca din pămînt şi să zboare din instinct pînă în patul iubitei sale.

N-am scăpat uşa din ochi în următoarele două ore.

Cînd, în cele din urmă, s-a deschis am sărit în picioare ca ars.

201

A fost pentru prima oară cînd apariția lui Julie mi-a produs un fel de decepție. M-a privit ridicînd din sprîncene:

— Ce s-a întîmplat? Ai noutăți? M-am prăbuşit la loc. Nu, nici o noutate.

— Tu?

Nici atît. Julie cercetase figurile politice apărute pe caseta nunții lui Therese. Dăduse peste doi senatori atît de amorțiți, că nu puteai spera o revigorare şi peste un fost ministru care ascultase din plin telefoanele celorlalți, dar nu-i încredințase nimic intim telefonului său. Erau întristați cu moderație de moartea colegului Roberval, iar dacă se interesau de soarta soției acestuia o făceau numai pentru că o considerau suspectul numărul unu. O ghicitoare... Te poți aştepta la orice de la cineva din lumea interlopă.

Atunci Julie a vorbit cu echipa de la televiziune. Poate că, în frenezia filmărilor, Therese făcuse o pasiune pentru vreunul dintre cei de acolo. Nimic, nici în acest caz. Doar zîmbe-tul fermecător al unui cameraman „care nu era rău deloc" şi care s-a arătat gata să filmeze o nouă versiune cu Julie în rochie înstelată şi el în smoching de ginerică.

O undă de mulțumire stăruia în vocea lui Julie, nefiind ea femeia care să neglijeze

202

complimentele. Nu mi-a lipsit decît această împunsătură ca să mă simt din nou în formă. Aspect care nu i-a scăpat lui Julie, din moment ce s-a lipit de mine.

— Ce-i, Benjamin, ce se-ntîmplă? Vocea ei împrăştia un nisip cald înfiorîn-

dii-mi pielea.

— Benjamin, Benjamin, dacă ar trebui să mă culc cu toți bărbații de pe pămînt, ție ti-as încredința acest unic rol.

Ceea ce avea de gînd să facă numaidecît, strecurîndu-se sub puloverul meu. Ora revanşei sunase. Theo, Herve şi toți ceilalți puteau să înceapă din nou antrenamentul, recordurile lor aveau să fie aruncate-n aer.

Eram în plină încălzire cînd a zbîrnîit soneria.

— Căcat!

într-adevăr, dar avînd în vedere circumstanțele nu ne puteam permite să nu deschidem.

Era micuța Leila, ultimul vlăstar Ben Tayeb.

— Ce-ai, Ben, ți-e cald?

Mă întreb uneori de unde mi s-a dus vestea că-mi plac copiii.

— Haduch, a continuat Leila. Zice că trebuie să vii imediat. Zice că are o surpriză pentru tine.

203

18

Am luat-o de mînă pe puştoaică şi am lăsat-o pe Julie de planton în prăvălie. Polițaii în civil şi-au împăturit ziarele iar Belleville-ul a urmărit încă o dată mişcarea.

— E la bunicu', îmi explica Leila dînd cu piciorul pietricelelor de pe caldarîm, e în pivniță.

întotdeauna mi-a fost frică de invitațiile astea din pivnița restaurantului Kutubia.

— Bună seara, fiule, ce mai faci? îndărătul tejghelei, bătrînul Amar ştergea vesela.

— Bine, Amar, dar tu?

îmi zîmbea din ceața narghilelelor.

— Merge, băiete, mulțumesc lui Dumnezeu.

Să rămîn cît mai mult timp posibil la suprafața lucrurilor. Pivnița de la Kutubia e locul adevărurilor sumbre.

— Şi Yasmina, cum o mai duce ?

204

Piesele de domino zăngăneau pe mese. Aerul mirosea a miere si anason.

— E bine, fiule. îți dă binecuvîntarea ei. Apoi, pe cînd dădeam să deschid gura:

— Sînt în pivniță.

N-am mai zis nimic. Am dat din cap. Amar avea dreptate, era o treabă urgentă. Am dat ocol tejghelei. Am ridicat chepengul şi m-am scufundat în adevăr.

Azi pot să spun cu mîna pe inimă că adevărul nu seamănă cu nimic. în tot cazul, adevărul lui Haduch din ziua aceea, îngrămădit între navete cu sticle, prăvălit sub cioburi, nu era plăcut la privit.

— Nu-ți face griji, Ben, i-am lăsat suficienți dinți în gură ca să poată vorbi şi destule degete ca să-şi poată semna depoziția.

Doamne-Dumnezeule...

Abia am avut puterea să întreb:

— Cine-i ăsta?

Haduch, Mo şi Simon păreau obosiți. Bîtele atîrnau grele în mîinile lor.

— Un căpos.

— L-am mai înmuiat.

— Ne-am petrecut aici noaptea, dar l-am mai înmuiat.

Cine era, pe toți sfinții?

205

Simon s-a lăsat pe vine:

— Spune-i lui Benjamin cine eşti, de unde vii şi ce-ai făcut.

Simon zîmbea. Cu spațiul acela dintre incisivi - dinții Profetului - care i-a dat dintotdeauna un aer inocent:

— Să-i spui tot, ai înțeles ? Adevărul dădu din ceea ce trebuia să fie capul său.

— Să nu uiți nimic. Rămînem şi noi să ascultăm. Cum te cheamă?

Dintre buzele umflate ca nişte cauciucuri de maşină s-a ivit un rozariu de

bule roşiatice, dar n-am înțeles ce nume a pronunțat.

— Zhao Bang, traduse Negrul Mo.

— Chinezul care a recrutat-o pe Thârese, a precizat Haduch. Sufletul damnat al lui Marie-Colbert. Soțul lui Ziba, dacă vrei. Servitorul îndrăgostit. Zhao Bang şi Ziba -Tristan şi Isolda ai Yijing-ului, înțelegi?

înțelegeam.

— L-am găsit la Mah-Jong în camera din spate, miza la greu.

— în dolari.

— De unde proveneau dolarii ? 1-a întrebat Simon cu glas blînd pe Zhao Bang. Hai, spune-i lui Benjamin de unde aveai banii.

206

Cauciucurile au prins din nou să bulbucească.

— De la Roberval, mi-a tradus Simon.

— Şi te-a plătit să...?

Să o elimine pe Therese. Se brodea exact cu ceea ce ne spusese Gervaise. Marie-Colbert îl plătise pe Zhao Bang s-o recruteze pe Therese şi s-o elimine la timpul potrivit. Zhao Bang mizase pe foc. Era suficient să incendieze rulota. Să explodeze, de exemplu, o butelie cu gaz, un accident. Numai că a intervenit ceva. Cînd a văzut-o pe Thărese intrînd în sanctuar, Zhao Bang a dat fuga s-o caute pe Ziba, nevastă-sa, să-i spună să vină cu bomba ascunsă într-un coş cu orez fiert. Intre timp, Therese ieşise cu bocceluța sub braț, iar Ziba a intrat în rulota pustie.

— Nu ştiai că nu mai e nimeni în rulotă, nu?

Nu, clătină din cap Zhao Bang, crezuse că Therese e încă înăuntru.

— Şi ai detonat bomba de la distanță. Da. Avea un detonator mititel pentru asta.

— Ai vrut să aranjezi doi dintr-o lovitură. Da, în fine, asta fusese intenția lui Zhao

Bang. S-o elimine pe Therese pentru că

207

avea un contract şi pe Ziba pentru că avea un dinte împotriva ei. Zhao Bang chiar era gelos pe nevastă-sa. Ziba îl scotea din minți. Era partea de adevăr inițial.

— Factorul uman, comentă Haduch

— Un băiat de la Poştă şi Telecomunicații, în cazul de față, explică Mo. Zhao o bănuia pe nevastă-sa că se culcă cu un poştaş de pe Rue Ramponneau. Nu-i aşa, Zhao?

Zhao Bang confirmă.

Tăcere.

Bun, o problemă a fost rezolvată. Therese scoasă basma curată în incendiul rulotei şi victima identificată. Era cazul.

Zarva din Kutubia ajunse pînă la noi prin parlofon. Haduch rămînea mereu

în legătură cu suprafața. Se auzeau limpede ciorovăiala jucătorilor de domino şi comenzile clienților.

— Şi o porție de cuşcuş cu cîrnați! țipă bătrînul Semelle.

— Ca la teatru, zîmbi Haduch. Cei din culise ascultă sala. Curat Comedia Franceză!

Mai rămînea asasinatul lui Marie-Colbert. Ținînd cont de starea intervievatului, am ezitat să-i pun întrebarea. Dar

208

de vreme ce tot ajunsesem pînă acolo, l-am întrebat:

— Şi pe Marie-Colbert? El 1-a... Haduch a completat:

— Lichidat? Zhao Bang? Ca s-o-ntindă cu lovelele, de pildă? Asta-i prima întrebare pe care i-am pus-o, îți dai seama. Că doar muncim un pic şi pentru noi. N-o facem numai din filantropie. Nu, n-a fost el. Am insistat destul de mult asupra acestui aspect, dar n-a făcut-o el. Nu-i aşa, Zhao Bang?

Zhao Bang făcu din cap că nu.

— Vezi şi tu...

Negrul Mo aduse o completare:

— în schimb el 1-a spînzurat pe celălalt Roberval.

Poftim?

Stînd în continuare pe vine, Simon îl întrebă:

— Zhao, pe Charles-Henri tu l-ai... Schițează un gest.

Da, şi în acest caz tot angajat de Marie-Colbert. Un nou capitol pentru monografia lui Julie. Charles-Henri mirosise afacerea cu traficul de arme. Charles-Henri nu era de acord. Charles-Henri îl amenința pe frate-său că va da totul în vileag în fața ministrului Justiției. Charles-Henri de

209

Roberval voia s-o rupă cu tradiția, să-şi spele numele, să-şi dezinfecteze blazonul, să devină primul Roberval pe care să-1 poți frecventa. O ! nu un binefăcător al omenirii, nu, nimic altceva decît un ales cinstit, e un început în toate. Charles-Henri a fost din-totdeauna un tip original, marcat de un autentic sentiment al binelui public. Primul din toată ascendența sa. Un deviaționist, ce mai! Marie-Colbert era profund îndurerat. Aşa ceva nu-şi avea locul în familia lui.

Alt moment de tăcere.

Decepția care se instalează aproape întotdeauna după aflarea adevărului... Mobilurile sînt atît de puțin variate... Şi curiozitatea noastră atît de repede astîmpărată... Supărătoarea monotonie a crimei. M-am uitat la Zhao Bang. Oare pe cîți indivizi ar trebui să-i aduc în halul ăsta ca să aflu cu cine şi-a petrecut Therese noaptea ? Hotărît lucru, adevărul nu era la îndemînă.

— Apropo, ai aflat ceva despre alibiul lui Therese?

Am făcut semn din cap că nu.

— Vrei să ne ocupăm noi? mi-a propus Mo, destupînd o sticlă de Sidi-

Brahim.

Căutarea adevărului le făcuse sete. Numai să le dau undă verde şi ar fi fost

gata să-1 transforme pe amantul necunoscut al lui Therese în carne tocată. Am refuzat.

— Cum vrei.

— Te-am fi ajutat cu mare plăcere. Sticla trecu din mînă în mînă. Sus, cineva

puse o piesă la scopiton şi din aparat ţîşni un vaiet prelung. Un văl invizibil flutură în pivniţă. Era vocea lui Umm Kulthum. De cînd sînt client nu răsunase altceva între pereţii restaurantului Kutubia.

— Cînd a murit? a întrebat Mo.

— In 75, a răspuns Simon.

— Aici va rămîne vie, atîta timp cît tatăl meu va ţine localul, a făcut Haduch.

— Tradiţia, a murmurat Simon.

— Steaua Orientului...

Era gata să strivească o lacrimă, cînd Zhao Bang dădu drumul unui şir de bolboroseli.

— Ce-a zis ?

— Nimic. Ne-a făcut arabi.

Zhao Bang mai avea puţin şi se sufoca din cauza sîngelui închegat. Simon îi dădu una în spate şi fiecare îşi reluă meditaţia. Haduch şi cu mine nu urmăriserăm niciodată aceleaşi scopuri. Acum, de pildă, el pornise în căutarea comorii, în timp ce pe

mine nu mă interesa decît s-o scot pe Therese din puşcărie. Pe vremuri, mai discutam cîte-odată despre divergenţele acestea. „Te înşeli în privinţa mea, Benjamin. Ai impresia că sînt băiat bun fiindcă sînt prieten cu tine şi am fost colegi pînă în clasa preparatoare de la Scoală normală... Ai încredere nelimi-tată în arabi şi în intelectuali, Ben. De ce nu în elveţieni, mecanici auto şi judecători de instrucţie? Eşti un sentimental, frate. Ai grijă, poţi să mori din cauza asta."

Privirile îmi lunecară spre corpul lui Zhao Bang. începuse să respire aproape normal. Un lucru era clar, nu puteam să sufăr pivniţa asta. în cele din urmă am întrebat:

— Ce-aveţi de gînd?

— Direct de la producător la consumator, a răspuns Haduch.

A apucat bîta şi a lovit cerul de trei ori.

Iar cerul s-a deschis.

Arhanghelii Titus şi Silistri s-au pogorît în mijlocul nostru. Erau singuri. De data asta nu-i mai însoţea procurorul-adjunct Jual.

Luîndu-1 de-o aripă pe Zhao Bang, locotenentul de poliție Silistri a spus:

— Mama lor de piromani, da' ce munciți mai sînt !

212

înainte să se-nchidă cerurile în urma lor, Titus a aruncat aşa, în treacăt, o informație :

— Apropo, Malaussene, poți să te duci acasă, am pus-o în libertate pe soră-ta. Alibiul ei s-a înființat la noi în cele din urmă.

Am țîşnit ca din puşcă, fireşte, dar Silistri mi-a blocat drumul la jumatea scărilor.

— Ascultă, Malaussene...

Cei doi polițai s-au uitat unul la altul.

— N-am vrea totuşi să ai un şoc. Titus a adăugat:

— în legătură cu alibiul...

Silistri a hotărît să ia taurul de coarne.

— Nu ştim ce-ai să crezi tu, dar Titus şi cu mine am stat de vorbă şi ne-am zis că dacă ar fi fost sora noastră...

Se părea că taurul era mult prea mare pentru el.

în cele din urmă 1-a apucat Titus:

— Aproape c-am fi preferat să rămînă la zdup.

213

.

IX

Patima după Therese

19

■

— Sînt sus, mi-a spus Jeremy cînd am izbit uşa prăvăliei.

Am dat năvală pe scări, dar la mine-n cameră nu era nimeni. Adică nimeni în afară de-ai casei: Therese, Julie, Theo - însoțit de Herve care se simțise

îndreptățit să vină şi el. Nici picior de alibi. Unde ascunseseră alibiul? Le fusese frică să nu-1 spintec?

Cînd Theo a făcut un pas înainte pentru a-şi juca rolul de avocat, i-am zis fără fasoane:

— Ține-ți gura! Unchiulețul pledant o să rămînă în *stand by* şi-1 va lăsa pe fratele mai mare să-şi asculte surioara. Şi aşa ai făcut destule tîmpenii în toată povestea asta. Eşti descalificat, Theo. Ciocu' mic şi las-o pe Therese să vorbească.

Julie m-a luat în serios:

— Benjamin are dreptate, Theo. Thârese n-are nevoie de nimeni să-i ia apărarea. O să se descurce foarte bine şi singură.

217

— Şi încă cum! a răspuns Therese cu o strălucire sfidătoare în priviri. Salut, Benjamin, ce mai faci? Cînd ți-am zis să nu-ți faci griji pentru mine...

Mereu aceeaşi poveste: un puşti fuge de-acasă, te dai de ceasul morții din cauza asta, ți-1 imaginezi călcat de autobuz, violat cu sălbăticie, tăiat bucăți şi vîrît în saci menajeri, viața nu mai are decît gustul morții, şi iată că puştiul îşi face apariția. Şi atunci, fără excepție, în loc să-1 acoperi de pupături ca să nu se mai ducă să moară cine ştie pe unde, îți vine să-1 ucizi pe loc.

Therese m-a apucat de ambele mîini şi m-a obligat să mă aşez pe marginea patului. S-a lăsat pe vine dinaintea mea şi, ca o guvernantă britanică plătită să aibă răbdare, mi-a şoptit:

— Gata, gata, sînt aici... Am să-ți povestesc totul.

Bine. Ce voiam să ştiu, de fapt? Ce făcuse în noaptea aceea de pomină? în fond, nu mă interesa decît asta, nu-i aşa ? Puțin conta cine 1-a omorît pe Marie-Colbert, de pildă ? Şi cine a plecat cu cele două valize cu dolari ? Ce rost avea să afli unde a dispărut tot bănetul ăsta adunat din nefericirea lumii ? Nu, marea întrebare, singura, era cu cine

218

se culcase Therese Malaussene în noaptea respectivă, nu-i aşa? Cine era faimosul alibi? Şi de ce le făcuse o aşa impresie dezastruoasă inspectorilor Titus şi Silistri?

— Asta e, Benjamin, nu-i aşa? între tragedie şi vodevil, ai ales vodevilul?

Privindu-mă în ochi, îmi interzicea să răspund.

— Bine, am să-ți povestesc noaptea mea furtunoasă.

Mă ținea în continuare de mîini.

— Dar va trebui să aştepți deznodămîn-tul, ca toată lumea. Am să vă povestesc *tot,* din secunda în care am plecat din prăvălie şi pînă în momentul în care m-am întors pîş-pîş, convinsă că dormiți cu toții. Era ora trei dimineața. Era întuneric beznă. N-am văzut că în dormitor nu era nimeni. Dar chiar dacă v-ați fi aflat în dormitor, tot nu cred că v-aş fi băgat de seamă. Eram într-o stare... aparte.

*

Iat-o, deci, întoarsă din călătoria de nuntă, că să trezeşte şi traversează prăvălia fără să se uite la nimeni. I-am păstrat caldă porția ei de mîncare, dar nici nu se

219

atinge de ea. Refuză să se uite la cei care o urmăresc cu privirea. Nu se simte în stare să vorbească. E rigidă, acea rigiditate pe care o cunoaşte atît de bine. S-a întors la glaciațiunea adolescenței.

— Mă duc s-o sting pe Yemanja şi să-mi iau cîteva lucruri.

Exact asta are de gînd să facă. Să şteargă cu buretele existența ei anterioară înainte de a fi în stare să înceapă o viață nouă. Moare de ruşine. Merge pe stradă de parcă oasele ei s-ar duce să găurească pielea. Din fericire, e ora cinei, iar Belleville-ul e aproape pustiu. Se întoarce de vreo două-trei ori să se asigure că Benjamin şi Julius n-o urmăresc. Se strecoară în rulotă fără s-o vadă nimeni. Un spațiu minuscul în care se găseşte tot trecutul ei. O stinge pe Yemanja, goleşte rafturile, smulge draperiile, aruncă puzderia de statuete într-unui dintre sacii aceia de plastic cu carouri albe şi albastre pe care îi folosesc alde Ben Tayeb cînd pleacă în vacanță la țară. Viața ei nu-i atît de plină ca aceea a familiei Ben Tayeb, rulota e goală, iar sacul nu cîntăreşte mare lucru. Rulota ar putea fi un adăpost numai bun pentru imigranții ilegali ori ar putea fi rechiziționată de vreun ermit musulman. Afară,

220

ezită. Ar vrea să îndese conținutul sacului în tabernacului mamei. Peste treizeci de ani cineva are să violeze, aşa cum a făcut şi ea, aceste amintiri fragile şi se va mira la rîndul său că prezentul nu lasă nimic să se ghicească din trecut.

Dar nu vrea să se întoarcă în prăvălie.

Nu prăvălie, nu trib, nu explicații, nu consolare, nu acum. Ca să fie sinceră de discreția lor se teme ea, mai presus de tăcerea Aia de incubator, de obiceiul acela al lor de a lăsa durerea să se matureze, pînă la eclozare. Răbdarea cu care te consolează, tandrețea aia a lor obtuză... Nu, n-ar suporta aşa ceva. Şi apoi ei au o impresie total greşită despre ea. Pe cealaltă Therese caută ei s-o consoleze, pe Therese a lor, cea care nu minte niciodată.

— Or totul începe cu o minciună, Benjamin.

Ei da, 1-a mințit pe Benjamin. în sfîrşit! S-a rupt de fratele mai mare.

E singurul lucru pe care nu-1 regretă.

Cînd Benjamin i-a trimis-o pe Raşida împreună cu dublul profil astral, Therese s-a prins numaidecît că e vorba de Marie-Colbert şi de ea. Numai că, iată, de săptămîni bune îl prefera pe acest bărbat stelelor. Bruscă

răsturnare de valori. Aceasta a fost adevărata desfeciorire, pierderea darului, începuse să prefere dragostea în locul bolții cereşti, cinci minute cu acest

bărbat în locul eternității cerurilor. Therese era gata să sfideze stelele pentru această nouă certitudine. Era simplu, tot ce avea de făcut era să nu mai creadă.

— Vrei să ştii ce m-a emoționat *în primul rînd* la Marie-Colbert ?

Titulatura. Nu, stai puțin, nu titulatura, ci felul în care îşi enunța titulatura: *Consilier referendar de rangul întîi.* Ii amintea de romanele ruseşti pe care li le citea Benjamin cînd erau mici. Era Gogol pur în acest „consilier referendar" şi Dostoievski pur, şi tot patetismul rus al acestor mici nobili înfometați care încearcă să se convingă că există pronunțîndu-şi sacadat titlurile. Sînt consilier referendar de rangul întîi, nu-i de ici de colo, totuşi! Bineînțeles, Marie-Colbert nu-şi pronunța tunător titlul şi n-avea nimic dintr-un personaj înfometat, dar, Doamne, ce mai semăna cu ea, cu corpul acela greoi la fel de rigid ca al ei şi cu modul acela copilăresc de a-şi plasa ființa într-un titlu!

Tehnocratul şi magiciana... aceşti doi rătăciți... asta o emoționase.

222

îl ascultase, îi răspunsese, consimțise să se întîlnească din nou, zîmbise în sinea ei auzindu-i jargonul său de fost student al Şcolii de Administrație, i se strînsese inima ascultîndu-i discursul despre îngrozitoarea-i genealogie, „nu mi-a ascuns nimic despre lucrurile jenante din familia sa, dimpotrivă", pînă-ntr-acolo încît ea se hotărîse să-i facă un copil numaidecît, ca să-i reînnoiască în sfîrşit sîngele, adorase ideea acestei căsătorii, îi găsise justificări ideale - ce cuplu frumos aceşti contrabandişti umanitari! -, dar adevărul adevărat e că în tot acest timp, în tot acest noian de cuvinte nu visa decît la un singur lucru: momentul în care îl va dezbrăca pe Marie-Colbert şi va scufunda acest corp uriaş într-o baie fierbinte, îl va masa încet, va copleşi cu tandrețe această existență, îl va reda pe acest om lui însuşi. Fusese primul ei moment de tulburare. Fremăta gîndindu-se la apa din cadă. I se părea că propria sa rigiditate se va topi şi căldura apei va deveni propria sa căldură; avea senzația că doar acum dragostea ar fi posibilă...

— Numai că, după cum ştii, lucrurile nu s-au petrecut chiar aşa.

Din cauza unui detaliu, poate: în apartamentul lor din Bahnhofstrasse erau *două* băi.

223

— Cum să începi o noapte de dragoste după această separare?

După ce se băgase în pat, Marie-Colbert îşi îndeplinise datoria conjugală aşa cum te achiți de un contract. Fără angajament excesiv din parte-i. Prezervativ. Ea nu mai putuse să-i smulgă un cuvînt după şedința de semnături cu Altmayer. Nici cuvinte, nici mîngîieri. Cît despre baia fierbinte, o făcuse singură. După. Pentru a-şi calma arsura aceea seacă din mijlocul trupului. Iar după ce apa se răcise complet împrejurul ei, un bloc de gheață şi de ruşine luase trenul înapoi.

— Nu, Benjamin, nu am nevoie de consolare ! Mai bine ascultă urmarea. Mă aflu deci în fața rulotei, refuzînd să mi se plîngă de milă.

Unde să mă duc? La cine să apelez? Louna? Louna e o soluție. Numai de-ar fi Laurent plecat pe coclauri, durerea lui Louna îi va deturna atenția de la propria sa durere; din neconsolabilă, Therese se va transforma în consolatoare. Viața îşi va relua cursul obişnuit, una peste alta. Mai bine nu, Therese n-are chef să consoleze pe nimeni. Therese poartă ranchiună lumii întregi. începînd cu ea însăşi. Ridicolului în care a

224

căzut. Povestea cu baia, de pildă, ce idioțenie! Luni întregi visînd la baia aceea, iar astăzi întreg corpul îi strigă: în dragoste, baia nu face două parale. în dragoste, apa trebuie ştearsă. E un dat obiectiv. Tineri care iubiți, nu vă spălați. Lăsați-vă cuprinşi de căldura dorinței mistuitoare. Lăsați baltă preliminariile legate de baie. Nu vă mai spălați nici după. Băgați bine la cap ce va spun.

— în acel moment am rîs ca o nebună.

Da, în metroul care se repezea spre Paris, aşezată pe scaunul din fața unei perechi de îndrăgostiți, cu bocceaua la picioarele ei, e apucată de un rîs nebun care poate dintr-o secundă în alta să degenereze într-un şir de hohote sau într-un acces de furie. Furie, mai degrabă. Mai degrabă, furie. Ştie ce va face acum. Ştie unde se va duce. Cap-com-pas pe Marie-Colbert! Negăsind-o cînd s-a trezit, trebuie să se fi repatriat şi el. De ce nu i-a dat nici un semn ? De ce n-a sunat-o ? De ce n-a venit după ea? Oare nu ştie că plecarea unei femei ascunde întotdeauna un mesaj ? De ce n-a răspuns ? Dar cînd îți pui prea multe întrebări te loveşti de răspunsuri. Pentru că sînt zero, de-asta! Pentru că sînt regina proştilor! Pentru că mi-am

225

dorit mai mult o baie decît un bărbat, de-asta! Pentru că am fost mută şi rece ca o piatră de mormînt atunci cînd a venit în pat, de-asta! Pentru că am citit de prea multe ori *Femeia, doctorul căminului* şi-am intrat în duelul dragostei ca o elvețiancă de dinainte de război! Pentru că n-a fost în stare să se descurce mai bine ca mine şi n-am făcut nimic să-1 ajut! Şi îl iubeam, cu toate astea îl iubeam! îl iubeam şi încă îl mai iubesc! îl iubesc şi alerg la el! Alerg la el şi de data asta mă dăruiesc! Alerg la el şi de data asta îl prind! Gata cu orgoliul şi fără nici o reținere! Barajul a cedat! Țîş-nesc spre el!

A ieşit din metrou. Aleargă pur şi simplu pe Rue Quincampoix spre numărul 60. îl prind, mă dăruiesc, ne rup pe amîndoi de trecutul nostru, de familiile noastre, de spaimele noastre, dau cuvîntul trupurilor noastre, ne amestec o dată pentru totdeauna, ne arunc pe amîndoi într-o noapte de dragoste cum dragostea n-a mai cunoscut niciodată! Fără baie! Fără ezitări! Fără discursuri penibile! Direct în miezul lucrurilor ! Invenție! Trebuie să inventez totul şi să fac un bebe Roberval cu aceeaşi ocazie! Să primenesc o dată sîngele neamului!

226

— Lucrurile s-au petrecut exact aşa, Benjamin! Am urcat scara în fugă şi, chiar vrei să-ți spun? Era ca şi cum aş fi plonjat în iubire!

*

în cameră, tăcere. Julie, Theo, Herve\ muți.

Si eu.

Şi Therese fără suflare.

Ca şi cum singura amintire despre acea noapte încă îi tăia răsuflarea.

Therese îndrăgostită.

Ochii îi luceau, mîinile ei mi le frămîn-tau pe ale mele.

Despre asta era vorba?

Therese de Roberval a făcut pur şi simplu dragoste cu soțul ei în noaptea aceea...

Soțul care tocmai îi trimisese un asasin...

Dragostea reinventată, în timp ce rulota flamba...

O, Titus... O, Silistri... da... asta e... v-am înțeles... de acord.

Tăcere, deci.

Nemişcare şi tăcere.

Dragostea reinventată... Apoi Therese radioasă pe drumul de întoarcere spre

227

prăvălie în timp ce cineva îi asasinează soțul regăsit.

Pînă cînd Therese reia, cu vocea scăzută:

— Vrei să afli continuarea, Benjamin? Păi dacă tot am ajuns aici...

— Ei bine, nici acolo lucrurile nu s-au petrecut tocmai cum mă aşteptam.

Nu?

Nu.

O aştepta în capul scărilor.

— Ştii ce mi-a zis?

*

Escaladează tulburată ultima răsucire a scării. Dînd colțul pe palier, îl vede acolo sus, drept în costum, absolut imobil. E uşor palid, în şosete. E greu de spus de ce tocmai acest detaliu o frapează înainte de toate, încă nu e pricepută în ale amorului, dar intuiția îi spune că anumite şosete omoară pasiunea mai sigur decît baia cea mai rece. Stă acolo, deci, drept, în şosete. Nu zîmbeşte. Nu-şi deschide brațele. N-o întîmpină. Remarcă doar bocceaua din plastic în carouri albe şi albastre şi-o întreabă:

— Emigrați ?

228

Ce ironie în vocea lui... Tot ceea ce ardea în ea se carbonizează. Atît de repede, încît îşi simte inima cuprinsă de ghețuri. Un şoc din cauza căruia poți muri.

— Ce căutați dumneavoastră aici ? Cea care îi răspunde este o ființă pe

jumătate moartă. Care se scuză. Care vrea să-i explice plecarea din Zurich. Fuga. I-o taie scurt.

— Nu e o fugă, Therese, e o insultă.

Nu, nici vorbă, a cuprins-o panica. Disperarea. Se scuză. S-a întors. Iat-o. Iată-mă. E aici. Sînt aici. Opune un „tu" arzător acelui „dumneavoastră" glacial. Totul este încă posibil.

— E mult prea tîrziu.

îi întoarce spatele, intră în apartament şi dă să închidă uşa pe care ea o ține, rugătoare. El ezită, ridică din umeri şi o lasă să intre. Lîngă uşă ea zăreşte cele două valize cu colțuri metalice pe care li le dăduse Altmayer, pardesiul lui Marie-Colbert zăcînd în aşteptare pe spătarul unui fotoliu, pantofii pe care se pregătea să-i încalțe cînd a sunat şi ale căror şireturi le înnoadă acum cu mult zel. Asta în timp ce-i vorbeşte despre doamna Bovary. Exact, în timp ce-i ține o "disertație despre Emma Bovary. îi

229

explică lui Therese că e un fel de doamna Bovary. Adaugă:

— Mai puțin rotunjimile. Apoi zîmbeşte.

— Nu mai crezi în astre, Therese? întrebarea o ia pe nepregătite.

— Nici în tarot?

Tocmai şi-a înnodat al doilea pantof.

— Cu toate astea, ar fi bine să-ți dai în cărți.

înalță capul, cu mîinile pe genunchi.

— Ți-ar arăta-o pe inevitabila a doua femeie.

Cum?

— Cumnata mea. Văduva lui Charles-Henri.

Adaugă:

— îmi revin foarte repede după ce sînt părăsit.

Ea vrea să protesteze. Vrea să-i spună că nu 1-a părăsit. El o opreşte, rostind fraza cea mai lungă de la începutul întîlnirii.

— Nu-i aşa de grav, Therese, noi doi eram o greşeală. Nu numai că cei din neamul Roberval n-ar trebui să facă mezalianțe, dar n-ar trebui să se căsătorească decît în familie.

Şireturile fiind înnodate, se ridică în picioare. Se duce să-şi ia pardesiul.

230

— Ceea ce şi am de gînd să fac, de îndată ce noi doi vom divorța.

Scoate un plic din buzunarul interior al

hainei.

— Cu cumnata mea, văduva lui Charles-

Henri.

îi arată un bilet de avion. Şi încheie:

— Acum, te rog să mă scuzi, tocmai plecam. Trebuie să mă întîlnesc cu ea.

Pentru numele lui Dumnezeu, Therese...

— Să nu spui un cuvînt, Benjamin. îți repet, nu vreau să fiu consolată.

Şi mi-o demonstrează numaidecît:

— Ştii cum o cheamă pe văduva în chestiune ?

Are zîmbetul şugubăț al celor care-s gata să spună un banc bun:

— Zibelina.

Urmat de un moment de cinism vioi şi

nepăsător:

— Un prenume ca ăsta presupune nevoi uriaşe. Marie-Colbert era omul care-i trebuia. Dar iat-o văduvă pentru a doua oară, sărăcuța.

De aici şi pînă la a bănui că numita Zibelina a plecat singură cu valizele lui

Altmayer după ce şi-a aruncat al doilea soț în gol, nu ai decît să interpretezi privirea pe care mi-o aruncă Julie. Dar de ce era cadavrul în şosete, din moment ce tocmai îşi legase şireturile ? Şi de ce era vesel defunctul? Şi cine este alibiul?

Therese mi-a eliberat mîinile. Avea nevoie de ale ei pentru a denigra farmecele rivalei, „o ditamai aia sulemenită, înțelegeți ?" Degetele ei descriau forme în aer. Nu înțelegea „cu nici un chip cum puteai să..."

— Therese, ce-ai făcut în restul nopții? Se opri cu gura căscată. Se lovi peste

picior.

— Măiculiță, problema alibiului. Am uitat complet.

Aşa, m-am gîndit eu, fă mişto de mine. Dar n-am de gînd să te slăbesc.

— Alibiul, alibiul... îngînă ea. După părerea ta, Benjamin, unde aş fi putut să mă duc după ce-am plecat din reşedința lui Marie-Colbert ?

20

— Hai să jucăm un joc, vrei? încearcă să ghiceşti tu unde mi-aş fi putut dori să merg după ce-am plecat din casa lui Marie-Colbert. Imaginează-ți că sînt pe stradă, plîngînd, cu bocceaua în mînă, şi uşa aia se închide pentru totdeauna în urma mea. Unde să mă duc acum ? în prăvălie ? Pentru nimic în lume. La Louna? Louna mi-ar fi sporit disperarea. Şi atunci?

Toate astea rostite cu o voioşie de instructor şcolar, de parcă fi o seară de tabără, iar jocul ar consta în a mă face să găsesc un obiect ascuns în dormitor, aşteptînd să se dea stingerea.

— Poți să-ți dai seama singur, Benjamin. Fă un efort. Pune-te în locul meu. Pentru că eu, preciza ea, am făcut exact ceea ce ai fi făcut şi tu.

Chiar nu mă prindeam. Pesemne că nebunia îmi legase ochii.

233

— Să ne gîndim, insista Therese, cînd totul se prăbuşeşte, cînd ai şi tu necazuri pînă peste cap, cînd Jeremy dă foc şcolii, de pildă, sau cînd eşti acuzat că ai pus bombe în Magazin, la *cine* te duci, Benjamin? Şi cînd te întrebi unde şi-a petrecut noaptea sora ta Therese, pe *cine* întrebi?

Pentru numele lui Dumnezeu...

— Ei, vezi, arde, eşti pe-aproape, Rue aux Ours, numărul 3 se află la două sute de metri de locuinţa lui Marie-Colbert...

Am ridicat ochii spre Theo care mi-a luat imediat vorba din gură.

— Herve şi cu mine am încercat să-ti spunem, Ben, că a venit la noi, dar nu puteam să strecurăm o vorbuliţă. Ne-ai cerut să-ţi răspundem cu da sau nu şi cum deschideam gura deveneai înspăimîntător.

— Absolut terorizant, confirmă Herve.

— Ai intrat ca un nebun şi ai ieşit ca un bolid! Singura întrebare pe care nu ai pus-o a fost dacă Therese a venit la mine!

Therese îşi desfăcu braţele demonstrînd evidenta:

— Benjamin, am făcut aşa cum am făcut noi dintotdeauna în familia asta cînd lucrurile o luau razna, m-am dus la Theo.

— Stop!

Am urlat: „Stop!" Şi am explicat cît mai calm cu putinţă că mă durea în cot de această etapă intermediară. Therese trecuse pe la Theo după ce plecase de la Marie-Colbert, bine, nu l-am lăsat pe Theo să-mi spună lucrul ăsta, fie, Theo era refugiul episodic al tribului în derivă, foarte adevărat, mersi, Theo, trăiască Theo, slăvit fie-n veci, dar ceea ce voiam să aflu acum era ce a făcut Therese în noaptea cu pricina, *după* ce s-a dus să plîngă în vizuina inestimabilului unchiuleţ Theo.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Therese, unde ţi-ai petercut restul nenorocitei ăleia de nopţi ? Simt că mă apucă nebunia! Unde ai fost dup-aia?

*

Moment în care au început să vorbească toţi trei deodată, Therese pentru a-mi spune că n-a mai fost nici un dup-aia, că acela a fost sfîrşitul căutării comorilor dragostei, că a fugit la Theo ca să nu se azvîrle în Sena, o femeie terminată, înainte să ajungă să fie femeie, în ce hal era, Ben, nici nu-ţi imaginezi, confirmă Thăo, mititica era convinsă, continuă Herve, că nu va mai iubi şi nu va mai fi iubită niciodată, pe cînd noi

234

235

înşine eram în toiul unei nopţi de dragoste, îmi reaminti inutil Theo, şi că, în consecinţă, au primit-o amîndoi într-un glas, au îmbrăţişat-o, au încălzit-o cu răsuflarea lor, i-au şters lacrimile, au băgat-o în pat, i-au acoperit cu cearşafuri şi pături tragica nuditate a disperării, cu atîta duioşie, admise Therese, atîta duioşie aducînd-o uşor-uşor la acea stare proprie unei femei pe care pasiunea

pentru Marie-Colbert îi permisese totuşi s-o întrezărească, nu era nimic pierdut, începea ea să se gîndească, mai rămăseseră cîțiva tăciuni, o, abia pîlpîind, aproape cenuşă, sigur, dar avînd încă o strălucire vagă, iar ei au suflat peste aceşti tăciuni aşa cum aş fi făcut şi eu în locul lor, dacă Therese n-ar fi fost sora mea, nu e în natura lor, bineînțeles, dar necesitatea trans-cende o groază de limite, aveau misiunea primitivă de a nu lăsa să se stingă flacăra umanității, de altfel, în această privință aveau aceeaşi părere ca şi Therese, problema copiilor, şi despre asta am încercat să-ți vorbim, Ben, despre problema copiilor, dar tu, de fapt, nu voiai să auzi nimic, problema foarte importantă a copiilor - aici chiar şi papa le-ar fi dat dreptate -, astfel încît de la tăciuni la scîntei, de la scîntei la

236

explozii de bucurie, de la explozii de bucurie la flăcări, au aprins toți trei un incendiu care le-a scăpat complet de sub control, dar un incendiu gîndit, cu toate astea, întrucît principala lor grijă era viitorul lui Therese care nu se măritase pentru plăcerile trupeşti, ci pur şi simplu pentru viitor, care are întotdeauna chipul unui bebeluş, un bebeluş care, între paranteze fie spus, nu venea pe lume într-o familie oarecare, ci urma să fie crescut de Benjamin Malaussene, gîndiți-vă puțin, cîți bebeluşi îl vor invidia şi vor vrea să-i fure un asemenea tătic, iar odată rezolvată problema educației, începuseră să construiască viitorul toți trei, să fabrice viitorul toți trei, bucuroşi, datoria de a con-sola mai întîi şi veselia sinceră după aceea, întrucît fericirea copilului se naşte din plăcerea conceperii sale, toate manualele de pediatrie îți pot confirma acest lucru, Benjamin, o descătuşare de bucurie deci, pînă-ntr-acolo încît vecinii din clădire s-au trezit indignați, furioşi, au bătut în pereți cu tot zelul frustrării care-i măcina, urlînd că o să depună tot felul de plîngeri la tot felul de instanțe, ca întotdeauna cînd viața adevărată se manifestă, dar lor nici nu le păsa, ei erau viitorul în viitoare, nu doar

237

viitorul lui Therese, ci viitorul grandios al speciei umane...

Pînă cînd Therese, care între noi fie vorba e mai mult decît talentată, de o inventivitate fără limite, cum se întîmplă atunci cînd te dăruieşti trup şi suflet unui proiect care merită, pînă cînd Therese îi lasă acolo, mai mult morți decît vii - în starea în care îi găsisem eu -, complet goliți de viața cu care o umpluseră pe ea, îi lasă fără suflu, deci, şi fuge, sub ploaia de insulte care se revarsă de la ferestre, spre un taxi în aşteptarea clienților, „voiam să mă întorc înainte de ivirea zorilor, Benjamin, mi-era frică să nu-mi faci scandal", iată toată povestea, şi dacă Therese nu-i spusese nimic procuro-rului-adjunct Jual nu a fost pentru a apăra onoarea lui Theo, nici pe a lui Herve, nu, Therese salvase onoarea Homosexualității cu H mare şi nimic mai mult, iată ce făcuse, era sublimă!

Țipa Theo.

— Sublimă, confirmă Herve, Therese a fost sublimă!

O explozie de entuziasm.

Pe care Therese o lăsă să se stingă lent.

înainte de a exclama sub imperiul momentului că nici Theo şi nici Hervă nu

238

fuseseră mai puțin sublimi atunci cînd o scoseseră din puşcărie şi că probabil tocmai acest gest eroic le făcuse o impresie atît de puternică inspectorilor Titus şi Silistri.

— Fii atent, Benjamin, numai fii atent să vezi ce-au făcut să mă elibereze.

Nimic ieşit din comun, după spusele lui Thão.

— După ce-ai plecat de la noi, Ben, Herve şi cu mine am băut cafeaua pe care o făcu-seşi şi am stat zece minute sub un duş rece ca gheața.

Dacă ar fi să-i dea dreptate lui Therese în privința incompatibilității dintre apă şi dragoste, i-ar recunoaşte apei virtuți războinice, în apă se scufundau săbiile ca să fie mai ascuțite. Or, erau conştienți de asta, ei trebuiau să se înarmeze cu luciditate, pentru că plecau la luptă. Se duceau să ia cu asalt fortăreața socială, să tragă la răspundere donjonul în persoană, să o smulgă pe Therese din Quai des Orfevres, nici un pas înapoi, sumbra temniță, de sinistră amintire. Ei erau alibiul lui Therese. Dar cine oare ar fi dispus să-i creadă? Cîtă încredere li s-ar putea acorda ? Se simțeau

. 239 **1**

în stare să învingă suspiciunea profesională a polițiştilor - la urma urmelor erau mesagerii adevărului -, dar nu şi prejudecățile acestora. Şi nici preocuparea lor pentru credibilitate. N-o să-i creadă. Nu pe ei. Nu sînt în stare de asta. Să-i ofere atîta bucurie unei femei - ei ? -, n-o să-i creadă în vecii vecilor. Această certitudine îi consterna. E ca şi cum ai spune că Therese nu are nici un alibi. In timpul ăsta apa rece ca gheața îşi îndeplini menirea de a-i „ascuți". Nu ştiu dacă ideea a venit din partea lui Theo sau Herve dădu naştere unei dezbateri complementare, dulce-amăruie, iute reprimată de imperativul unui plan. Unul din ei avusese *ideea,* ăsta era esențialul. Deoarece ei nu erau demni de încredere, trebuiau să se înconjoare de martori infailibili. Aceasta era ideea. Or martori nu lipseau, întrucît îşi petrecuseră o bucată din noapte bătînd în pereți, tavan sau podea. Martorii o auziseră pe Therese ajungînd în al nouălea cer la ora la care Marie-Colbert se prăbuşea în gol. Martorii o văzuseră pe Therese alergînd pe asfaltul drumului cînd Marie-Colbert zăcea de mult timp pe marmura familială. Martorii îl cunoşteau foarte bine pe Theo pentru a-1 disprețui pe măsura geniului său

240

erotic, începeau să-1 cunoască bine şi pe Herve care „nu făcea mai multe parale ca celălalt"... Martorii ideali! Martori nu numai oculari, ci şi auditivi. Şi chiar olfactivi, la o adică! Pe deasupra, martori cinstiți, cetățeni de ispravă sută la sută, păzitori ai ordinii, pe care poliția îi va crede cu ochii închişi, pentru că aceşti oameni sînt ei înşişi ochii poliției.

Mai trebuia să-i determine să rămînă fideli amenințărilor proferate. Să-i convingă să depună plîngerile promise... Treaba asta nu fusese cea mai simplă din toată povestea

— A trebuit chiar să-1 plătesc pe un tip să ne reclame.

— Pe bune... suspină Hervâ. Maioneza se legase în cele în urmă.

O trupă gîlcevitoare îi urmase pînă pe Quai des Orfevres. Un bloc întreg de alibiuri! Dăm declarație, dăm declarație! Orgie nocturnă, domnu' procuror-adjunct! Depunem plîngere! îi reclamăm! Şi încă cum! O ruşine! Ce le-au auzit urechile copiilor noştri! O asemenea panaramă! Ne-au stricat somnul! Aveam serviciu a doua zi! Onoarea micilor comersanți! Plătiți sau voluntari, ei reprezentau ghilda morală, întotdeauna decisă să se facă auzită. Şi mai bine de

241

două ori mai tare! Asta nu poate rămîne nepedepsită! Pe culoarul care ducea la biroul procurorului-adjunct Jual, martorii îi îmbrîn-ceau pe Theo şi Herve de parcă îi arestaseră cu mîna lor. Intr-atît de încinşi, încît inspectorii Titus şi Silistri se temuseră pentru viața lui Therese.

— Pe cuvîntul meu, Malaussene, confirmă Titus în varianta lui, cînd i-am văzut dînd buzna pe cei doi arhangheli ai lui Therese urmați de virtutea cuprinsă de nebunie, ne-am temut pentru fată.

— Chiar ne-am întrebat dacă n-ar fi mai bine s-o mai ținem la noi, admise Silistri.

Procurorul-adjunct Jual avusese reflexul invers. Le luase declarațiile si îi deschisese

9 7

lui Therese porțile libertății. După ce îi admonestase în mod oficial pe cei trei contravenienți, murmurase la urechea lui Herve care trecea prin dreptul lui:

— E bine. Luați-o de la capăt.

— Nu-i rău deloc, Jual ăsta, recunoscu Theo. I-a dat drumul lui Therese împreună cu toate onorurile cuvenite rangului său...

— Nu-i rău, e chiar drăguței, a confirmat Herve.

242

Julie şi cu mine nu mai aveam putere nici pentru cel mai mic comentariu. I-am lăsat sus pe cei trei. Le-am şi cedat dormitorul nostru pentru noaptea aceea. A doua zi dimineață, la micul dejun, Thărese voia să-i prezinte tribului pe cei doi tați: „pentru a clarifica lucrurile, ca să nu mai existe nici o ambiguitate".

Şi în plus cîinele Julius zgîria uşa. Era ora pentru Martin Lejoli.

243

.

X

Unde e cazul să încheiem

21

Nouă luni mai tîrziu - şi pentru prima oară în lunga mea experienţă în domeniu - am văzut un copil ieşind din pîntecele mamei sale întorcînd capul de la dreapta la stînga. Era fetiţă. Cu taţi Theo de-o parte, taţi Herve de partea cealaltă şi mami Therese în patul său alb, copila avu mai întîi un aer mulţumit... Apoi, fruntea ei mică s-a încreţit şi şi-a revizuit atitudinea. în picioare în spatele lui Herve, un al treilea candidat părea la fel de emoţionat ca şi ceilalţi doi. Remarca ea oare că cu dosul palmei al treilea candidat mîngîia podul palmei lui taţi Herve? Remarca ea că, de cealaltă parte a patului, taţi Theo dezaproba gestul procurorului-adjunct Jual ? Dar tot atît de adevărat e că atunci cînd ochii micuţei se opriră în sfîrşit asupra mea, am citit în ei conştiinţa complexităţii lumii şi dorinţa arzătoare de a i se explica modul ei de folosire.

247

— S-ar zice că te-a ales pe tine, Benjamin, declară Therese întinzîn-du-mi-o.

Era o posibilă interpretare a acestui SOS. Craniul acoperit cu puf al micuţei îmi încăpea exact în căuşul palmei; ardea de dorinţa de a înţelege.

— Al tău e rolul de tată unic, confirmă Theo. De altfel, ăsta-i spiritul în care am conceput-o, adăugă el fără a-i slăbi din ochi pe Herve şi pe procurorul-adjunct Jual.

Blîtul Clarei autentifică ungerea mea în noua postură. Micuţa nici nu clipi. Privirea ei se fixase pe mine ca o ancoră. încă un copil ale cărui braţe nu-mi vor da drumul prea curînd.

— Nu poţi să dai vina decît pe şarmul tău, Malaussene, murmură Julie, căreia nu-i scăpase mutra pe care o făcusem.

Mi-am întors şi eu privirea spre aia mică. „Ani întregi de educaţie susţinută şi, cînd ai să vrei s-o ştergi de-acasă, ai să te duci să-i ceri voie lui taţi Theo, nu?"

— Ce priviri înflăcărate! exclamă Gervaise, se vede că-i un fruct al pasiunii!

Pînă acum adîncit în gînduri, Jeremy se lumină brusc:

— Aşa o să-i spunem!

248

în loc să se opună strîmbînd din buze aşa cum face de fiecare dată cînd Jeremy botează, Therese se porni să rîdă cu noul ei rîs:

— Fruct al Pasiunii? Vrei să-i pun fii-că-mii numele Fruct al Pasiunii Malaussene, cu majuscule peste tot? F.A.P.M.? ca să ajungă la Şcoala Naţională de Administraţie ? Nici moartă! Stoarce-ţi tărtăcuţa şi găseşte unul mai bun.

— Maracuja, făcu Jeremy.

Rîsul lui Therese cedă locul unui zîmbet gustativ.

— Maracuja...

— Aşa se spune în Brazilia la fructul pasiunii, traduse Jeremy.

— Maracuja... îngînă Piciul. Maracuja... Maracujaaaaaa...

Care-şi făcu, deci, intrarea triumfală în tribul Malaussene, sub numele Maracuja.

249

22

Am sărbătorit la maximum venirea pe lume a Maracujei chiar în seara cu pricina, evident la Kutubia, în jurul unui berbec la frigare. Micuța Ophelie a Raşidei scosese nasul cu trei zile mai înainte si bătrînul Amar hotărîse să serbeze ambele descălecaturi printr-o unică, gigantică manifestare de bucurie. Deoarece Gervaise se afla şi ea la petrecere, primul nostru act pedagogic a fost să le înscriem pe cele două viitoare doamne la *Fructele pasiunii.* Sfînta patroană nu avea nimic împotrivă, dar grădinița ei de copii e pe ducă: nu-i mai reînnoiau subvențiile, în mod oficial, autoritățile municipale invocau alte „priorități", dar Gervaise ştia că decizia a fost luată în urma unei averse de reclamații. „Floricelele" ei erau o pată pe obrazul cartierului. (Şi să-nțelegi un lucru, Maracuja, nu s-a mai văzut o pată prioritară.)

250

— Malaussene, dacă ai nevoie de o mînă de ajutor pentru creşterea Maracujei, îmi propuse inspectorul Titus, care mă vedea îngrijorat, îți punem la dispoziție un bloc întreg de mătuşele şi unchiuleți ireproşabili din punct de vedere moral.

— Dacă vrei, le-o încredințăm numaidecît. Probabil li se părea nostim. Haduch, Mo

şi Simon le imitară rîsul. Nici acest aspect, draga mea Maracuja, nu e un lucru simplu -vorbesc despre alianța sporadică între hoți şi vardişti. Dar aşa e omul, ce să-ți spun mai mult? Poți spera mereu să-1 schimbi...

— Ați face mai bine să-i prindeți pe criminali, am mormăit eu.

— Bate apropo la răposatul Marie-Colbert, făcu Titus înspre Silistri.

— Ne reproşează că ne-am mişcat încet, preciza Silistri.

— S-ar zice că-i aproape dezamăgit că nu-i la puşcărie, observă Haduch

— Puneți-vă în locul lui, ne-a bătut la cap două luni, completă Jeremy.

Ai procedat bine, Maracuja? Ți-ai ales un tată minoritar.

Titus schiță o explicație:

— Să ştii Malaussene, că ne-a trecut prin minte să te săltăm, dar în povestea

251

asta aveai concurență. După părerea ta, cine putea să-1 urască mai mult ca tine pe Roberval şi să-i fure lovelele?

Silistri ne rezumă cele nouă luni de anchetă.

— Nu ai decît să cauți printre clienți şi îi poți bănui fără să-ți fie teamă că greşeşti pe toți cei cărora le-a furnizat marfă: irlandezi din Irlanda, armeni din Armenia, chipaneci din Mexic, peruvieni din Sendero luminoso, saharieni din Polisario, corsicani cam de peste tot, basci, kosovari, uzbeci, palestinieni, kurzi, ugandezi, cambodgieni, congolezi...

— Alături de care poți adăuga toate serviciile speciale mai mult sau mai puțin clandestine pe care Roberval le înarma împotriva lor cu aceeaşi ocazie... Ne pare rău Malaussene, era prea multă lume înaintea ta hotărîtă să-i dea lovitura, aşa că am lăsat baltă pista care ducea la tine.

— Şi rezultatul cursei ?

— Rezultatul e că avem tot atîtea şanse să-1 prindem pe asasin cîte ai tu s-o împiedici într-o bună zi pe Maracuja să se îndrăgostească.

Problema e, Maracuja, problema e... Eram acolo, la momentul discuțiilor-aperi-tiv, încă nu ne dezlăntuiserăm, cînd bătrînul

252

Semelle şi-a făcut o intrare de toată frumusețea, zbierînd poporului:

— Sidi-Brahim pentru toată lumea! Haduch, Mo şi Simon au întors capul:

— Faci cinste, Semelle?

Un eveniment unic în istoria localului Kutubia.

— Fac cinste la toată lumea, vinul e din partea mea! a glăsuit bătrînul Semelle. Sidi-Brahim pentru toate familiile care sărbătoresc!

— Ai primit o moştenire? a întrebat Simon.

Semelle era abonat la sfertul de vin roşu cu un cîrnat, fără garnitură. Faptul că voia să facă cinste mirosea a țeapă.

— Trăiască natalitatea! a urat Semelle care, după toate probabilitățile, nu era la primul Sidi.

Ceea ce urmă se petrecu rapid şi discret. Haduch se aplecă la urechea lui Jeremy, care încuviință tăcut din cap. Se ridică şi îi luă după el pe Pici, Leila şi Nurdin şi, trecînd prin dreptul lui Titus şi Silistri:

— Ne dați o mînă de ajutor, sticleților ? Semelle face cinste şi ca să aducem vinul pînă aici trebuie să-1 dăm din mînă-n mînă. Voi intrați în pivniță, noi stăm pe scară,

253

Nurdin şi Leila în restaurant. Avem nevoie de vreo şaizeci de sticle, de acord?

în timp ce poliția dispărea în pivniță, Mo s-a ridicat la un semn al lui Haduch si s-a aşezat în coasta lui Semelle care stătea lîngă Simon.

Semelle i-a privit pe rînd pe Mo şi Simon care-1 flancau. Le zîmbea

nevinovat.

— Ce mai faceți ?

Mo şi Simon l-au asigurat că fac bine.

Din momentul apariției lui Semelle ceva stăruia în privirea lui Haduch. Aspectul exterior al bătrînului nu se schimbase cu nimic, costumul său evoca aceeaşi ruină vegetală, dar pe dinăuntru, Semelle părea mai *sigur pe sine,* stăpînul universului. Zîmbea.

Şi voia să facă cinste la toată lumea.

Făcîndu-mi semn să nu mă mişc, Haduch îşi trase scaunul pînă ajunse față în față cu nou-venitul.

— Vai, iartă-mă! Te-am călcat.

— Nu face nimic, îl asigură bătrînul Semelle.

Dar Haduch, scuzîndu-se, se aplecase. Se uita sub masă. Fluieră admirativ.

— Mamă-mamă, da' ce pantofi mişto ai!

254

— Nişte vechituri, răspunse Semelle după o clipă de ezitare.

— Nu s-ar zice, a făcut Haduch îndreptîn-du-se de spate cu unul din pantofii bătrînului Semelle în mînă.

— Dă-mi papucul înapoi! a zbierat Semelle.

Mo şi Simon îl țineau aşezat pe banchetă. Haduch a aşezat pantoful pe masa mea.

— Ce zici, Benjamin, crezi că ăsta-i un şoşon vechi?

Era un pantof nou-nouț. Migăliți ca un pachebot de lux.

— I-am făcut eu mai demult! striga Semelle. Pe măsură! Mi i-am păstrat! E ultima pereche pe care am lucrat-o. Din piele de crocodil din Abenguru. Cusuți de mînă după moda anilor '30. Dă-mi-1 înapoi!

Haduch zîmbi cu bunăvoință.

— Semelle, tu în tinerețe erai englez? Celălalt a tresărit:

— Nu! Niciodată! De ce?

— Pentru că ăsta-i un pantof englezesc, uite eticheta dinăuntru.

I 1-a întins.

— Un pantof costă o căruță de bani, a făcut Simon.

255

— Iar perechea, două căruțe, a confirmat Negrul Mo.

— Cel puțin, a şoptit Haduch.

Toată lumea a tăcut. Dar nimeni nu îndrăznea să creadă ceea ce se spunea cu această tăcere în care plutea un cadavru în şosete.

— Nu l-am omorît eu, a murmurat Semelle. Vă jur că nu eu sînt vinovat.

Primele sticle ajungeau pe mese.

— Semelle, grăbeşte-te să ne povesteşti înainte să se întoarcă Titus şi

256

3

Nu bătrînul Semelle îl omorîse pe Marie-Colbert de Roberval. Adică, nu chiar. Dar cine l-ar fi crezut dacă s-ar fi dus să le povestească asta polițailor. Ii părea rău pentru Therese, dar sticleții l-ar fi băgat la bulău dacă le-ar fi istorisit toată tărăşenia. îi ştia el bine pe copoi, nu au sentimentul miraculosului. Păi, ia povesteşte, Semelle, că noi, ăştia, avem sentimentul miraculosului, dă-i drumul. De ce ți-a dat Roberval pantofii lui ? Drept mulțumire pentru care serviciu ? Nu, Marie-Colbert nu-i dăduse el pantofii, nu! I-ai şutit tu? Nu, nu-i nici asta. Dar atunci? Era o tîmpenie, despre asta-i vorba, Semelle făcuse o tîmpenie fără margini, ducîndu-se la Marie-Colbert acasă.

— Ha?

— Te-ai dus la el acasă?

— In "noaptea aia?

în noaptea aia, la ora aia, la adresa aia, Rue Quincampoix, numărul 60, la reşedința

257

sa, o prostie fără seamăn. Semelle cunoştea locul, fusese deja acolo cînd Therese îl prezentase drept martorul ei pentru căsătorie, şi Marie-Colbert i se păruse foarte amabil, fără „domnule", simplu, spuneți-mi Marie-Colbert, iar atunci Semelle şi-a spus că o să meargă.

— C-o să meargă? Ce-o să meargă? Şmecheria pe care avea să i-o propună.

Ce şmecherie, fir-ar al dracului ? Nu ne mai ameți! Ce vrei, să adormim ? Vrei să-i chemăm pe Titus şi Siliştii din pivniță? Dar e o tîmpenie, vă spun sincer, o tîmpenie atît de mare, că n-o să puteți înțelege! Da' şi noi sîntem tîmpiți, Semelle! Cu excepția lui Haduch şi Ben, care au făcut mai multă şcoală, noi ceilalți am rămas proşti şi mai pricepem cîte ceva.

— Bine.

Atunci, iată ce socoteală îşi făcuse bătrî-nul Semelle. Iată ce mi-am spus eu cu mintea mea de om bătrîn. Noi îi respectăm pe bătrîni, Semelle, hai, povesteşte fără teamă.

— Tu ştiai, Ben, ți-am spus, nu era treaba mea că Therese avea să-şi piardă darul prezicerii după nuntă.

Nu, nu era treaba lui, mai ales că Therese, clarvăzătoare fiind, avea grijă de puținul

258

viitor care-i mai rămăsese lui Semelle. Cu bune şi rele, ea ghicea caii învingători la curse, nu neapărat în ordinea sosirii, dar orişicît, o medie de două mii de bătrîne săptămînal. Opt mii pe lună. Pierderea acestui dar reprezenta o grea încercare pentru veniturile bătrînului Semelle.

— Astfel încît mi-am spus că Marie-Colbert ar putea suplini pierderea suferită.

— Ce-ar putea?

— M-am gîndit că ar putea repara prejudiciul. Ce însemnau două mii de franci pe săptămînă pentru un domn de talia lui Marie-Colbert?

— Opreşte-te ! Să nu ne spui că te-ai dus să-i ceri...

— Cînd v-am zis că e o prostie! Marie-Colbert îl primise imediat. După

vizita lui Therese, Marie-Colbert îşi amî-nase probabil plecarea spre aeroport şi îl convocase pe Zhao Bang ca să-i dea socoteală pentru eşecul operațiunii, bun, uite că tocmai sună, deschide liniştit, şi în locul lui Zhao Bang (care nu va veni la această întîlnire, după cum le va povesti el mai tîrziu lui Haduch, Mo şi Simon) se anunță bătrînul Semelle. Acesta urcă pînă la Marie-Colbert, Marie-Colbert îl ascultă în picioare

259

pe palier, furios, dar ce-i de făcut? E gata de plecare, are două valize lîngă picior, aşteaptă un asasin şi cînd colo apare arătarea asta bătrînă, Marie-Colbert îl ascultă deci, cu fundul durduliu proptit de balustrada de fier forjat. Şi cînd Semelle îi expune cererea - o pensie săptămînală de două mii de franci, adică opt mii pe lună -, nu-şi crede urechilor, dar ținînd cont de circumstanțe, i se pare atît de nostim, încît se pune pe rîs, cu fundul pe balustradă, şi rîde de dă pe spate, la propriu. Moare de rîs patru etaje mai jos. I-a lipsit obişnuința. Nu rîdea prea des. Ilaritatea rămîne imprimată pe chipu-i chiar şi în moarte.

—L-am văzut dezechilibrîndu-se, am vrut să-1 prind şi-am rămas cu

pantofii lui în mîini. Asta e.

Tăcere. încă o tăcere din aceea. Chiar şi Umm Kulthum a făcut o pauză la scopiton. Apoi Haduch s-a aplecat asupra lui Semelle, mai să-1 atingă. îi şopteşte:

— Şi valizele ?

—

— Acuma, sincer, nu le puteam lăsa acolo, a murmurat Semelle. Cine ştie cine putea să le fure?

— Şi unde sînt?

260

—... —...

— La mine acasă.

Pînă am înțeles eu ce-a răspuns Semelle, Mo şi Simon dispăruseră deja. Haduch zîmbea.

— Stai liniştit, Semelle, nu le suflăm o vorbă lui Titus şi Silistri. în schimbul discreției noastre îți vom administra noi mica avere. Si o să-ti dăm si renta. Poftim. Am

s » »

să ți-o măresc. Două mii cinci sute pe săp-tămînă, e bine?

— Trei mii, a zis Semelle.

— Două şase sute, a propus Haduch.

— Opt, a sugerat Semelle.

— Şapte...

— Şi nu uitați *Fructele pasiunii,* intervine Gervaise, care în mod normal n-ar fi trebuit să audă nimic din şuşotelile lor.

Haduch îngheță. Ce fel de urechi are femeia asta?

— Sigur, insistă Gervaise, trebuie să ne gîndim la Ophelie şi la Maracuja.

Haduch nu avea nimic împotriva acestei afirmații. Gervaise păru uşurată:

— Vom putea să renunțăm la ajutorul municipalității.

Haduch încuviință cît mai vag posibil.

261

■

- Şi să deschidem şi alte creşe peste tot, continuă Gervaise.

Haduch ridică o mînă, prevenitor, dar Gervaise dădea deja din cap cu compasiune:

— Sînt atîția copii din flori pe lumea asta nenorocită!

Făcu din nou o figură îngrijorată:

— Haduch, crezi că sînt suficienți bani pentru toți copiii în valizele alea două?

Haduch deschise brațele şi gura...

— Fără a lua în calcul pensia lui Semelle, bineînțeles, consimți Gervaise.

Ultimele sticle erau aşezate pe mese. Titus şi Silistri aveau să iasă la suprafață dintr-o secundă într-alta.

— Doar dacă nu vreți cumva să le spuneți adevărul celor de la poliție... sugeră Gervaise.

Haduch deschise gura de parc-ar fi rămas fără aer. Privirea pe care mi-a aruncat-o era plină de disperare. Dar ce puteam să fac eu ? Vei vedea, Maracuja, nu poți cîştiga întotdeauna. Nici măcar unchiul Haduch nu poate.

— Sînt de acord cu tine, Haduch, încheie Gervaise în şoaptă, e mai bine să meargă toți banii la *Fructele pasiunii...*

Cuprins

I. în care aflăm că Therese
e îndrăgostită şi de cine..... 11
II. în care facem cunoştință pe îndelete
cu alesul. Ce credem despre el.....29
III. în care se spune că dragostea
e într-adevăr ceea ce se spune că ar fi.....53
IV. în care se vede că în dragoste pînă
şi stelele trişează.....77
V. Despre nuntă. Ceea ce o precedă şi,
fireşte, ceea ce urmează.....99
VI. Ce trebuia să se întîmple
se întîmplă, cu excepția unui amănunt.....129
VII. Despre căsătoria fără
contract prenupțial.....157
VIII. în care căutăm adevărul, fără
a eluda chestiunea torturii.....183
DC. Patima după Therăse.....215
X. Unde e cazul să încheiem.....245

ÎN COLECȚIA „BIBLIOTECA POLIROM"
au apărut:
Honore de Balzac - *Proscrişii şi alte povestiri*
din Comedia umană Emile Zola - *Prada* Mihai Eminescu - *Opera poetică* A.S. Puşkin - *Talismanul* (poezii) Nikos Kazantzakis - *Zorba Grecul* F.M. Dostoievski - *Idiotul* Konrad Lorenz — *Şi el vorbea cu patrupedele, cu*
păsările şi cu peştii. Aşa a descoperit omul
clinele Gustave Flaubert - *Doamna Bovary* Boris Pasternak - *Doctor Jivago* *** - *Dulcea mea Doamnă IEminul meu iubit.*
Corespondență inedită Mihai Eminescu -
Veronica Miele Jean-Paul Sartre - *Adevăr şi existentă* Rainer Măria Rilke - *Elegiile duineze.*
Sonetele către Orfeu Rabindranath Tagore - *Gitanjali. Jertfa lirică* Dante -

Divina Comedie

Jean-Paul Sartre - *Carnete dintr-un război anapoda* Oscar Wilde - *Decăderea minciunii. Eseuri* Miguel de Cervantes - *Nuvele exemplare* (2 voi.) Miguel de Unamuno - *Trei nuvele exemplare*

şi un Prolog Ernst Jiinger - *Cartea ceasului de nisip* Slawomir Mrozek - *Povestiri 1990-1993* N.V. Gogol - *Opere 1 (Serile în cătunul de Ungă*

Dikanka, Mirgorod) N.V. Gogol - *Opere 2 (Povestiri din*

Sankt-Petersburg, Revizorul, Căsătoria) N.V. Gogol - *Opere 3 (Suflete moarte)* Oscar Wilde - *Portretul lui Dorian Gray* D.H. Lawrence - *Amantul doamnei Chatterley* Honore de Balzac — *O afacere tenebroasă*

F. Scott Fitzgerald - *Blîndeţea nopţii*
Mihail Bulgakov - *Cupa vieţii*
Salman Rushdie - *Ruşinea*
Saul Bellow - *Ravelstein*
A.P. Cehov - *Stepa şi alte povestiri*
J.D. Salinger - *Nouă povestiri*
Ian McEwan - *Amsterdam*
Andrei Makine - *Crima Olgăi Arbelina*
Jonathan Coe - *Casa somnului*
J.D. Salinger - *De veghe în lanul de secară*
John Fowles - *Iubita locotenentului francez*
Jose Saramago - *Toate numele*
Peter Ackroyd - *Documentele lui Platon*
D.H. Lawrence - *Fii şi îndrăgostiţi*
F. Scott Fitzgerald - *Marele Gatsby*
Antonio Tabucchi - *Capul pierdut al lui*

Damasceno Monteiro Ernst Jiinger - *Grădini şi drumuri* I.S. Turgheniev - *Prima iubire* Mika Waltari - *Etruscul* Bernhard Schlink - *Cititorul* Max Frisch - *Homo faber* Dino Buzzati - *Deşertul tătarilor* Andrei Makine - *Testamentul francez* F.M. Dostoievski - *Nopţi albe şi alte microromane* Kazuo Ishiguro - *Rămăşiţele zilei* Honore de Balzac - *Femeia părăsită.*

Scene din Comedia umană Saul Bellow - *Trăieşte-ţi clipa* John Fowles - *Colecţionarul* A.P. Cehov - *Logodnica şi alte povestiri* William Shakespeare în colaborare cu John

Fletcher - *Doi veri de stirpe aleasă* Colm Toibin - *Povestea nopţii* Julian

Barnes - *Anglia, Anglia* Ismail Kadare - *Generalul armatei moarte* Jose Saramago - *Pluta de piatră* William Trevor - *Citindu-l pe Turgheniev* Erico Verissimo - *Incident la Antares* Aglaja Veteranyi - *De ce fierbe copilul în mămăligă*

Max Frisch - *Eu nu sunt Stiller* Amelie Nothomb - *Igiena asasinului* George Orwell - *Ferma Animalelor* Michael **Ondaatje** - *Obsesia lui Anii* J.D. Salinger - *Dulgheri, înălțați grinda*

acoperişului şi *Seymour : oprezentare* Luis Sepiilveda - *Bătrînul care citea*

romane de dragoste **Dino Buzzati** - ***O*** *dragoste* D.H. **Lawrence** - *Fata pierdută* Umberto Eco - *Numele trandafirului* J.D. Salinger - *Franny şi Zooey* Muriel Spark - *Lorzi şi complici* **August Strindberg** - *Singur* **Birgitta Trotzig** - *Vieți duble* Daniel Pennac - *La căpcăunii veseli* Daniil Harms - *Mi se spune capucin* Boris Pasternak - *Sub înaltă protecție* Salman Rushdie - *Ultimul suspin al Maurului* **Ângeles Mastretta** - *Răpeşte-mi viața* **Giinter** Grass - ***în*** *mers de* ***rac*** George Orwell - *O mie nouă sute optzeci şi patru* Amelie Nothomb - *Uimire şi cutremur* Lawrence Durrell - *Cvartetul din Alexandria. Justine* **Iris Murdoch** - *Clopotul* Voltaire - *Dicționar filosofic* Italo Calvino - *Castelul destinelor încrucişate* **John Fowles** - ***Magicianul*** Ian McEwan - *Grădina de ciment* Dai Sijie - *Balzac şi Micuța Croitoreasă chineză* Christa Wolf - *Medeea. Glasuri* Russell Banks - *Dulcea lume de după* Lawrence Durrell - *Cvartetul din Alexandria.*

Balthazar Saul Bellow - *Darul lui Humboldt* **Vladimir Nabokov - *Lolita*** Aldous Huxley - *Minunata lume nouă.*

Reîntoarcere în minunata lume nouă Helen Fielding - *Jurnalul lui Bridget Jones*

.

I.S. Turgheniev - *în ajun. Fum*
Paul Auster - *Tombuctu*
F.M. Dostoievski - *Demonii*
Malcolm Lowry - *Sub vulcan*
Charles Bukowski - *Femei*
Max Frisch - *Numele meu fie Gantenbein*
Mihail Bulgakov - *Inimă de cline*
Antonio Tabucchi - *Se face tot mai tîrziu*
Mika Waltari - *Egipteanul*
Iris Murdoch - *Marea, marea*
Henry James - *Daisy Miller*
Alessandro Baricco - *Ocean Mare*
Arthur Rimbaud - *Opere*
Dino Buzzati - *Bărnabo, omul munților.*

Secretul Pădurii Bătrîne George Orwell - *Zile birmaneze* Lawrence Durrell - *Cvartetul din Alexandria.*

Mountolive William Faulkner - *Zgomotul şi furia* P.G Wodehouse - *Greşeala lordului Emsworth* Henry de Montherlant - *Un asasin îmi e stăpîn* Michael Cunningham - *Orele* Juan Marse - *Vraja Shanghaiului* Ismail Kadare - *Florile înghețate din martie* Jose Saramago - *Evanghelia după Isus Cristos* Lev Tolstoi - *Anna Karenina* (2 voi.) Marguerite Yourcenar - *Ca o apă care curge* Tracy Chevalier - *Fata cu cercel de perlă* Aldous Huxley - *Punct contrapunct* Leonard Cohen - *Joaca preferată* Oscar Wilde - *De Profundis*

Villiers de l'Isle-Adam - *Povestiri crude şi insolite* Arturo Perez-Reverte - *Tabloul flamand* Agneta Pleijel - *Lord Nevermore* Vladimir Nabokov - *Glorie*

Lawrence Durrell - *Cvartetul din Alexandria. Clea* Tracy Chevalier - *îngeri căzători* Anna Gavalda - *O iubeam*

J.-K. Huysmans - *Liturghia neagră*

Alessandro Baricco - *Mătase*

EA. Poe - *Masca Morții Roşii şi alte povestiri*

Leonard Cohen — *Frumoşii învinşi*

Andrei Platonov - *Moscova cea fericită şi alte nuvele*

V.S. Naipaul - *Măscăricii*

Bernhard Schlink - *Evadări din iubire*

John Fowles - *Turnul de abanos*

Jack Kerouac - *Pe drum*

Graham Greene - *Americanul liniştit*

Salman Rushdie - *Harun şi Marea de Poveşti*

Mihail Bulgakov - *Garda albă*

Kurt Vonnegut-Fii *binecuvintat, domnule Rosewater*

Julio Cortâzar - *Toate focurile, focul*

Kurt Vonnegut - *Abatorul cinci*

Luis Sepulveda - *Nume de toreador*

Graham Greene - *Comedianții*

William Faulkner - *Pogoară-te, Moise*

Michel Tburnier - *Gaspar, Melhior & Baltazar*

William Burroughs - *Pederast*

Mika Waltari - *Amanții din Bizanț*

Nadejda Mandelştam - *Fără speranță*

Salman Rushdie - *Pămîntul de sub tălpile ei*

Jose Saramago - *Anul morții lui Ricardo Reis*

Vladimir Nabokov - *Invitație la eşafod*

Juan Marse - *Cozi de şopîrlă*

Aglaja Veteranyi - *Raftul cu ultimele suflări*

Graham Greene - *La drum cu mătuşă-mea*

Ian McEwan - *Ispăşire*
Alain Robbe-Grillet - *Reluarea*
Katarina Frostenson - *Ioni*
RG. Wodehouse - *Fulger în plină vară*
John Fowles - *Mantisa*
D.H. Lawrence - *Şarpele cu pene*
John Cheever - *Falconer*
Kurt Vonnegut - *Galăpagos*
Michel Tournier - *Picătura de aur*
Daniel Pennac - *Zîna carabină*
Dino Buzzati - *Marele portret*
Ismail Kadare - *Piramida*
Michel Houellebecq - *Platforma*
Haruki Murakami - *In căutarea oii fantastice*
Iris Murdoch - *Fiul cuvintelor*
Kazuo Ishiguro - *Pe cînd eram orfani*
Tomas Transtromer - *Pagini din cartea nopții*
Charles Bukowski - *De duzină*
F.M. Dostoievski-JucăforuZ *şi alte microromane*
Alice Sebold - *Minunatele oase*
Philip Roth - *Pata umană*
Helen Fielding - *Bridget Jones : La limita rațiunii*
Sylvia Plath - *Clopotul de sticlă*
Primo Levi - *Mai este oare acesta un om ?*
Graham Greene - *Sfirşitul unei iubiri*
Andrei Makine - *Pămîntul şi cerul lui Jacques*
Dorme Julio Cortâzar - *Manuscris găsit într-un*
buzunar şi alte povestiri Martin Amis - *Născuți morți* Jos6 Saramago - *Istoria asediului Lisabonei* P.G. Wodehouse - *Nori grei deasupra*
Castelului Blandings Laurence Sterne - *Viața şi opiniunile lui*
Tristram Shandy, Gentleman Charles Bukowski - *Factotum* Jonathan Coe - *Clubul putregaiurilor* Charles Frazier - *Cold Mountain* Tim O'Brien - *Vrăjitorul* Arturo Perez-Reverte - *Regina Sudului* Haruki Murakami - *Dans dans dans* Daniel Pennac - *Micuța vînzătoare de proză* Daniel Defoe - *Jurnal din Anul Ciumei* Philip Roth - *M-am măritat cu un comunist* Georges Bataille - *Madame Edwarda.*
Mortul. Istoria ochiului Nathaniel Hawthorne - *Casa cu şapte frontoane* Elias Canetti - *Orbirea* Christian Haller - *Muzica înghițită* Kurt Vonnegut - *Leagănul pisicii* Arto Paasilinna - *Morarul care urla la lună*
Alfredo Bryce Echenique - *Grădina iubitei mele*
Torgny Lindgren - *Caltaboşul*
Graham Greene - *Puterea şi gloria*

Italo Calvino - *Palomar*

John Fowles - *Daniel Martin*

Luis Sepulveda - *Jurnalul unui killer sentimental. }Yacare*

Kobo Abe - *Fepzeia nisipurilor*

Saul Bellow - *Herzog*

Paul Auster - *Cartea iluziilor*

Peter Beagle - *Ultima licornă*

Nick Hornby - *Febra stadioanelor* Arturo P6rez-Reverte - *Clubul Dumas*

Charles Bukowski - *Poşta*

Eiji Yoshikawa - *Musashi* (2 voi.)

John Steinbeck - *Iarna vrajbei noastre*

Tracy Chevalier - *Albastru pur*

Richard Brautigan - *La pescuit de păstrăvi In*

America Ernst Jiinger - *Pagini din Kirchhorst. Coliba din vie* Erri De Luca - *Tu - al meu* Michael Ondaatje - *In pielea unui leu* P.G. Wodehouse - *S-a făcut, Jeeves !* Ian McEwan - *Inocentul* Chuck Palahniuk - *Fight Club* Michel Tournier - *Fecioara şi căpcăunul* Primo Levi - *Armistițiul* Shusaku Endo - *Un idiot minunat* Luis Sepulveda - *Hot Line* Gaetan Soucy - *Fetița care iubea prea mult*

chibriturile Lauren Weisberger - *Diavolul se îmbracă de la*

Prada Richard Brautigan - *în zahăr de pepene* Alessandro Baricco - *Fără sînge* Graham Greene - *Consulul onorific* Daniel Pennac - *Fructele pasiunii*

în pregătire:

Amos Oz - *Să cunoşti o femeie* Bruno Schulz - *Manechinele* Amelie Nothomb - *Mercur*

ÎN SERIA DE AUTOR **„DAVID LODGE**"

au **apărut:**

Schimb de dame

Ce mică-i lumea!

Meserie !

Terapia

Muzeul Britanic s-a dărîmat!

Veşti din Paradis

Gînduri ascunse

Răcane, nu ți-e bine!

în pregătire:

CU să-ntindem coarda ?

ÎN **SERIA** DE AUTOR „AMIN MAALOUP" **au apărut**:

Periplul lui Baldassare Stînca lui Tanios

în pregătire : *Primul secol după Beatrice*

ÎN SERIA DE AUTOR „HARUKI MURAKAMI"

au apărut:

La sud de graniță, la vest de soare Cronica păsării-arc Pădurea norvegiană
în pregătire: *Iubita mea, Sputnik*

o

www.polirom.ro

Redactor: Lidia Ciocoiu Coperta: Manuela Oboroceanu Tehnoredactor: Ioana Mariniuc

Bun de tipar: august 2004. Apărut: 2004

Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266

700506, Iaşi, Tel. & Fax (0232) 21.41.00 ; (0232) 21.41.11 ;

(0232)21.74.40 (difuzare) ; E-mail : office@polirom.ro

Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,

O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174

Tel.: (021) 313.89.78; E-mail : polirom@dnt.ro

Tiparul executat la S.C. LUMINA TIPO s.r.l.

str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, Bucureşti

Tel./Fax: 211.32.60, 212.29.27, E-mail: lumina-lex@fx.ro

Valoarea timbrului literar este de 2% din preţul de vînzare şi se adaugă acestuia. Sumele se virează la Uniunea Scriitorilor din România, cont nr. 2511.1-171.1/ROL

11. Wl 2007

WJ\ I U7

PROZĂ XXI

„în *Fructele pasiunii,* la fel ca în *La căpcăunii veseli, Zîna carabină* sau *Micuța vînzătoare de proză,* Pennac ne oferă un adevărat regal, înlănţuind cu maliţiozitate lovituri de teatru, aventuri rocamboleşti şi farse ca într-o commedia dell'arte!"

Madame Figaro

„Din tribul Malaussene, am iubit-o întotdeauna pe

Therese, sora lui Benjamin Malaussene, pentru că, deşi la prima vedere pare cea mai puțin grațioasă, are un farmec aparte. De data asta mi-am zis: «Ce-ar fi dacă Therese s-ar îndrăgosti? Şi cum ar fi dacă s-ar îndrăgosti de cineva total opus ei?» Şi i-am găsit un tehnocrat!" _
Daniel Pennac

Tribul Malaussene şi apropiaţii acestuia
vă anunţă cu regret căsătoria lui
Therese Malaussene
cu contele Marie-Colbert de Roberval,
magistrat de rangul întîi.
Acest anunţ ţine loc de invitaţie.

EDITURA POLIROM
ISBN 973-681-662-1
9 799736 816627
www.polirom.ro
821
9799736816627